

«'Catalunya Cristiana' ha estat sempre una filla per a mi»

Foto: Samuel Gutiérrez

Una entrevista a Mons. Joan E. Jarque clausura la commemoració dels vint anys del setmanari

L'arriscada aventura que van iniciar ja fa 20 anys Mons. Jarque i Mn. Malgosa continua encara avui viva. Pensaven que un setmanari com *Catalunya Cristiana* podria fer molt bé a l'Església catalana i actuar com a autèntica eina de cohesió en una societat on la informació començava a tenir un paper molt rellevant. Al llarg d'aquests anys s'han superat nombroses dificultats per aconseguir que la publicació continuï arribant cada setmana a les esglésies. I és que no cal oblidar que és un setmanari catòlic, sense afany de lucre i amb no pas poques limitacions tècniques i econòmiques.

Mons. Jarque ens parla en una llarga entrevista de la que va ser la seva «filla tonta», *Catalunya Cristiana*, a la qual continua estimant en la distància després d'haver aconseguit casar-la amb el bisbe de Barcelona. Malgrat els seus 20 anys, per a Jarque, el setmanari continua encara sent un projecte, però un projecte viu que ell espera veure algun dia completat.

Pàg. 2, 3, 5 i 6

Joan Pau II celebra els seus vint-i-un anys de pontificat

El 16 d'octubre passat Joan Pau II va complir el seu vint-i-unè any com a Papa, i va convertir així el seu pontificat en el novè més llarg de la història de l'Església. Als seus 79 anys, Joan Pau II guia l'Església vers el tercer mil·lenni. I ho fa sense haver perdut aquelles ganes, il·lusió i perseverança, tot i que la salut no l'acompanyi, que el van fer exclamar després d'haver estat escollit: «¡No tingueu por. Obriu les portes a Crist!»

Pàg. 8

SANTUARIS

Aquesta setmana visitarem el santuari de Sant Josep de la Muntanya a Barcelona

Pàg. 20-21

Girona, emparada per St. Narcís

Sant Narcís, bisbe, va ser al costat dels fidels de la diòcesi Gerundense quan les persecucions contra els cristians feien estralls entre la població i, fins i tot, va ser ferit i va acabar morint al cementiri de cristians als afores de la ciutat, on actualment hi ha la parròquia de Sant Fèlix. Sant Narcís, segons la tradició, va enviar una munió de «mosques» molt grans i verinoses per salvar la ciutat de les tropes del rei franc Felip l'Ardit;

acció que va repetir el 1653 per alliberar la ciutat una altra vegada de l'invasor francès. Girona, doncs, és a l'empara del seu sant patró i durant tota aquesta setmana se celebren tot un seguit d'actes amb motiu de la festivitat. El més propi de les Fires és la Missa Pontifical, organitzada pel capítol de la catedral, i que se celebra divendres (29 d'octubre) a l'església de Sant Fèlix.

Pàg. 18

Sumari

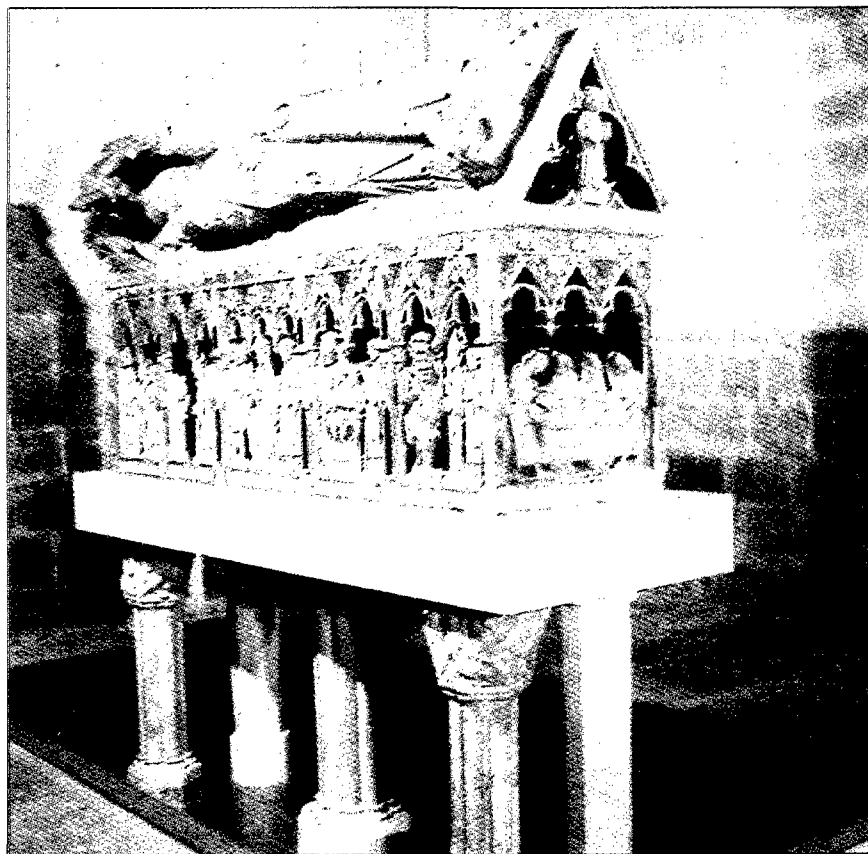
Pàg. 7 Les religions s'interroguen sobre el futur de la humanitat

Pàg. 10 Sevilla: congrés de germanats i religiositat popular

Pàg. 19 Barcelona: cent anys de les Carmelites de Sant Josep

Pàg. 24 El Dr. Esquerda inaugura el curs de l'Irel a Lleida

Pàg. 25 Curs d'animadors de pastoral de joves a Tarragona

Editorial

20 anys i una mica més

Aquesta setmana *Catalunya Cristiana* tanca el temps de celebració dels vint anys de la seva existència, aquest és per tant el darrer número en què veureu el logotip que sota la capçalera ha anat recordant aquesta commemoració.

Per això hem volgut entrevistar en aquesta ocasió a Mons. Joan Evangelista Jarque, que va ser el gran artífex conjuntament amb Mn. Francesc Malgosa que *Catalunya Cristiana* fos una realitat, un setmanari popular d'informació i cultura religiosa al servei dels cristians de tota l'Església catalana.

Durant la celebració d'aquest vintè aniversari, s'ha constatat una clara realitat: *Catalunya Cristiana* s'ha consolidat, les dues dècades d'existència i els més de mil números avalen una publicació que ha superat tots aquells possibles obstacles que podrien posar en qüestió la seva continuïtat, sobretot en els moments inicials que sempre són els més complexos.

Clausurant aquesta celebració joiosa, volem agrair, a tots aquells que ho han fet possible aquesta consolidació i tots els esforços realitzats vers la nostra publicació cristiana. En primer lloc, al nostre fundador i primer director Mons. Jarque, que al costat de Mn. Malgosa van engegar la maquinària d'aquesta ambiciosa i complexa aventura de *Catalunya Cristiana*, ells van ser els que van posar els fonaments sòlids d'un edifici que ha quedat ben fonamentat i que ha fet molt més fàcil el camí als seus successors. A Mn. Manuel Valls, que va continuar la tasca començada amb un rigor intel·lectual reconegut internacionalment, i amb importants reformes en la millora del setmanari com el canvi d'ubicació de la seu al carrer Puiggarí, o la professionalització i assentament del l'equip de redacció. A la Srta. Núria Oriol, que va celebrar sota la seva direcció els grans esdeveniments del vintè aniversari i dels mil números del setmanari,

va ser el temps en què es va introduir el color a la portada i a d'altres planes de la publicació.

Agraïment als patrons de la Fundació Catalunya Cristiana, als actuals i als que han anat passant al llarg d'aquests anys i que ja no hi són per motius diversos, alguns cridats per Déu Pare al seu Regne. Ells han posat el seu consell, la seva disponibilitat i els seus esforços personals perquè el setmanari i totes les activitats que hi han estat relacionades no passessin dificultats materials ni econòmiques.

I per descomptat, a tots els col·laboradors habituals i espontanis del setmanari, als redactors, als columnistes, als corresponents, als encarregats de l'administració, gestió i promoció, publicitat, i a tots aquells que han vist la publicació amb un sentit «popular» de família i que ens han fet arribar les seves petites notícies, comentaris, opinions, cartes al director... que han omplert de forma plural les pàgines de *Catalunya Cristiana*.

Gràcies a tots, i gràcies a Déu que ens ha permès veure consolidat aquest somni, que continua avançant ferm cap al futur. Es tanca una plana, la dels 20 anys, però se n'obren de noves, perquè sense perdre mai de vista els objectius fundacionals, *Catalunya Cristiana* ha de plantejar-se sempre nous reptes, nous projectes, i noves idees, en aquest món canviant en què vivim, però on continua sent tan necessari difondre el missatge cristià, amb claredat, amb fidelitat a l'Església, però amb una visió oberta, plural i mirant sense por el futur.

Ben aviat celebrarem un altre gran esdeveniment, l'arribada de l'any 2000 del naixement del Senyor Jesús. Un nou segle, un nou mil·lenni, el repte de la «Nova Evangelització» a la qual el Sant Pare Joan Pau II, un dels grans protagonistes d'aquest final de segle xx, ens crida. *Catalunya Cristiana* també hi serà, amb l'esperit de sempre: informar, formar i evangelitzar.

Sumari

7

Les religions s'interroguen sobre el futur de la humanitat

10

Sevilla: congrés de germandats i religiositat popular

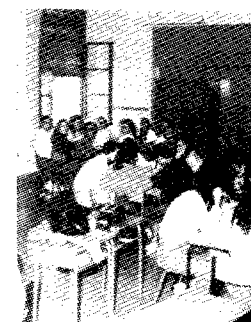
19

Barcelona: cent anys de les Carmelites de Sant Josep

24

El Dr. Esquerda inaugura el curs de l'Irel a Lleida

25

Curs d'animadors de pastoral de joves a Tarragona

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Glòria Carrizosa (coordinació), Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Saris, ANDALUSIA; Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Manuela Vázquez, MADRID; Jean Pierre Denis, PARÍS; Lluís Serra i Miriam Díez, ROMA; Guillem Ferrer, SES ILLES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Benet Roigé, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fátima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, Joan Carrera, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Antoni Reig, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iberet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

20 anys fent Església

■ «Catalunya Cristiana» va ser pensada com a òrgan d'unió per i per a l'Església catalana

Ser premsa catòlica en una societat tan complexa com la de finals dels setanta no era fàcil. Per crear un setmanari cristià en aquestes circumstàncies calia tenir-ne molt clara la necessitat. Els fundadors de *Catalunya Cristiana* així ho creien ara fa 20 anys quan es van embarcar en la fascinant, ahora que

arriscada, aventura d'elaborar un mitjà de comunicació al servei de l'Església i dels seus bisbes. Mons. Jarque i Mn. Malgosa tenien clar que l'Església catalana demanava a crits, fins i tot sense saber-ho, òrgans de cohesió i d'orientació per als mateixos cristians. Un d'ells havia de ser *Catalunya Cristiana*.

del Senyor, però fins llavors les reticències han estat importants.

Catalunya Cristiana va ser una experiència pionera a Catalunya, arriscada, sense gaire acollida ni comprensió inicials, però que, moguda per la força irreprimible de l'Esperit Sant, ja ha complert 20

anys. Mn. Malgosa reconeix que va ser una iniciativa «agosa», amb molt de risc pel mig, però que ha valgut la pena. «Vam començar amb espardeïnyes—continua Malgosa—posant tots els diners que teníem, treballant amb un grup molt compromès i entusiasmat amb el projecte.»

Catalunya Cristiana naixeria a més autènticament bilingüe, amb dues edicions, la castellana i la catalana, mèrit que no gaires li reconeixen. El que *El Periódico* fa des de fa poc, i que ha aixecat tanta admiració, ja ho feia aquest setmanari des del 1979. Mons. Jarque sabia que a Catalunya la meitat de la gent llegia només en castellà, cosa que no es podia ignorar. La doble edició responia a un doble argument «pastoral i de sentit comú», a més de l'argument econòmic.

Tot això roman ja en el record d'una publicació que ha fet els vint anys. I això tenint en compte que és un setmanari sense aspiracions econòmiques, amb mitjans limitats i de continguts cristians. El mèrit no és pas poc, per bé que els números

diguin que només es venen 11.000 exemplars per setmana. L'Església catalana és molt més gran i potser la funció per a la qual *Catalunya Cristiana* va ser creada no es pot desenvolupar plenament, però els seus fundadors no perden l'esperança i s'accontenten havent treballat de valent al servei de Déu.

Samuel Gutiérrez

El Papa amb «Catalunya Cristiana»

Mons. Jarque no pot oblidar les lloances que el mateix Papa li va dirigir al seu dia per la seva tasca a *Catalunya Cristiana*. Acompanyava el cardenal Deskur a una audiència papal quan aquest el va presentar al Sant Pare. Joan Pau II, que ja havia tractat amb Jarque quan era bisbe de Cracòvia, li va dir: «Lo conosco, lo conosco.» Deskur va afegir: «Fa *Catalunya Cristiana*.» A la qual cosa el Papa va aprofitar per puntualitzar: «Fa un sacco di bene (Fa un gran bé).» Són paraules que van romandre gravades al cor de Mons. Jarque i que segur que ha recuperat en moments de debilitat per tirar endavant en el seu afany de fer de *Catalunya Cristiana* una eina al servei de Déu. El successor de Pere, el màxim responsable de l'Església, havia aprovat la seva tasca, i no únicament això, el felicitava pel bé que estava fent a l'Església. Mons. Jarque no necessitava cap reconeixement, però allò va ser un regal del Senyor, un dels records més gratificants dels seus catorze anys com a director de *Catalunya Cristiana*.

Una Església desuni- da és incapaç d'evangelitzar. La unió entre els cristians és un requisit bàsic per poder transmetre l'amor d'aquest Déu de qui tots som fills adoptius. L'Església catalana de finals dels setanta patia aquest problema, «els cristians se sentien cansats, desorientats, i sobretot desunits». Aquesta és una realitat que Mons. Jarque va captar ben aviat quan va tornar a Catalunya l'any 1978. Fer-hi alguna cosa no era només una necessitat, sinó gairebé una obligació.

Els cristians necessitaven un òrgan de cohesió, capaç de donar les grans orientacions, per fer possible a posteriori la transmissió de la Bona Nova. Aquest òrgan havia de ser *Catalunya Cristiana*, o com a mínim era aquesta la il·lusió dels que més tard en serien els fundadors. Havia de ser el lloc de trobada de tota l'Església catalana, «on els jesuïtes sabessin el que fan els benedictins, i els benedictins el que fan els franciscans, i els de l'Opus Dei el que fan les comunitats neocatecumenals», explica Jarque. Sense pertànyer

«Catalunya Cristiana» és un instrument al servei de l'Església catalana i dels seus bisbes.

ni a dretes ni a esquerres, només al servei de l'Església catòlica que, tot i plural, només és una.

Tothom sabia que no seria fàcil, i encara més tenint en compte l'escassa fiabilitat que en aquell temps suggerien els mitjans de comunicació als dirigents eclesials. Amb el temps s'han anat adonant que els mitjans poden ser grans instruments a favor

La nostra voluntat al vostre servei

Fa un any començàvem a festejar el número 1.000 de *Catalunya Cristiana* i el vintè aniversari de la seva fundació. Les pàgines del nostre setmanari estrenaven la impressió en color i un seguit d'altres millores s'hi anaven incorporant progressivament. Continuem en la mateixa senda, dia a dia. Però és hora de donar per acabada la commemoració d'aquella efemèride i de cloure'n els actes, iniciats amb una missa d'acció de gràcies, a la catedral de Barcelona. Agraïm totes les col·laboracions que han donat relleu a aquesta fita del nostre itinerari i tots els encoratjaments rebuts. La nostra mirada s'adreça ara al futur. Volem que *Catalunya Cristiana* porti a les llars i a les comunitats eclesials del país el goig de la comunió: informant, ajudant la reflexió, suggerint iniciatives, clarificant qüestions, animant la fe, creant un espai de comunicació entre tot el poble de Déu. Nosaltres continuarem posant-hi tota la voluntat. Però només amb la col·laboració de molts—molts més que avui—el nostre setmanari assolirà els nivells que desitgem. A vosaltres, lectors constants, gràcies. Comptem amb la vostra ajuda.

Mons. Joan Carrera

INSTRUMENTS MUSICALS
FUSTE
PIANOS
TECLATS
VENT - CORDA
SO PROFESSIONAL

C/ MARINA, 310, Tel. 934 559 258 — C/ MALLORCA, 352, Tel. 932 074 518 - BARCELONA

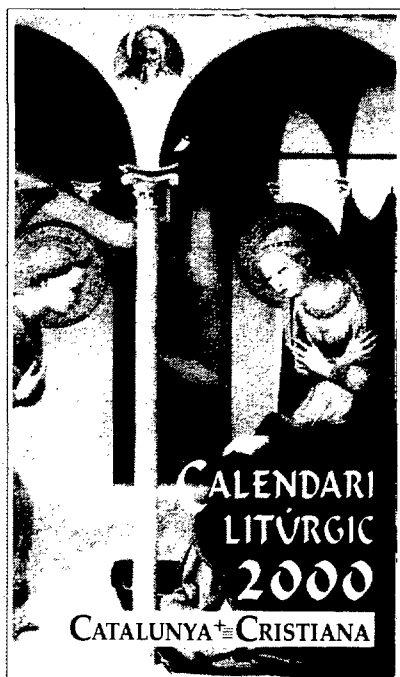
ORGUES LITÚRGICS RODGERS

- L'orgue americà al millor preu europeu
- Comunitats religioses exemptes del pagament d'IVA
- Facilitats de finançament

Distribuïdor exclusiu per a Catalunya

ELS NOSTRES CALENDARIS 2000

ANY DEL GRAN JUBILEU

«Amb la mirada fixa en el misteri de l'Encarnació del Fill de Déu, l'Església es prepara per travessar el llindar del 3r mil·lenni» (Joan Pau II).

Adreceu-vos per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació

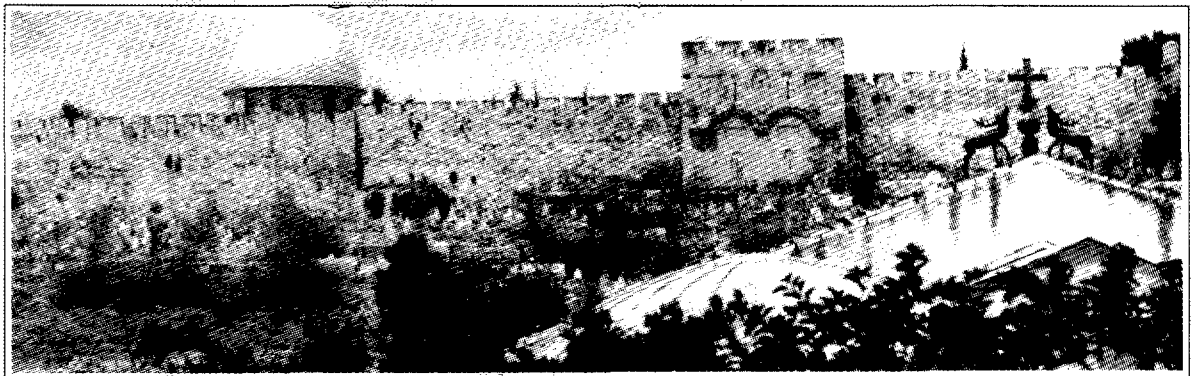
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

Pl. Urquinaona, 11, 3r 3a A
08010 BARCELONA
Telèfon 933 013 718
Fax 933 023 264

PELEGRINS DE LA PARAULA AL PAÍS DE JESÚS

Del 28 de novembre al 5 de desembre

TERRA SANTA

Pelegrinatge contemplatiu sota el guiatge de Mn. Joan E. Jarque i Jutglar
Una bona manera de preparar-se per al Jubileu de l'Any 2000

I també: Terra Santa Cap d'Any - del 28 de desembre al 4 de gener del 2000

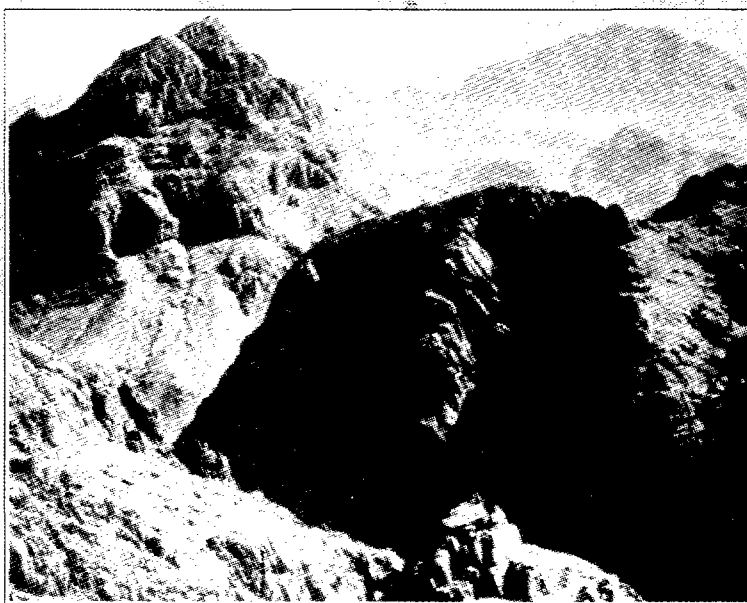
AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

VI PELEGRINATGE PELS CAMINS DE LA TERRA PROMESA

Del Nil a les fonts del Jordà

Del 20 al 31 de març del 2000

- El Caire
- Sinaí
- Jordània
- Jerusalem

Tot refent el camí cap a la terra promesa

ARQUEBISBAT DE BARCELONA: COMISSIÓ DIOCESANA PER AL JUBILEU DEL 2000

PELEGRINATGE JUBILAR DIOCESÀ A ROMA
amb motiu del Gran Jubileu

Mes de maig del 2000

Presidit pel cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona

ROMA / SUBIACO / PORT / D'ÒSTIA

Opció A: Autocar
Del 15 al 22 de maig.....

Opció B: Avió

Del 16 al 21 de maig

Les inscripcions són obertes

Demaneu informació a:
la vostra parròquia,
centre de culte,
comunitat, moviment,
associació...
i també als Amics de Catalunya Cristiana

«Catalunya Cristiana» encara és un projecte

■ Mons. Joan E. Jarque és el fundador del setmanari

Una de les regles de l'amor, que no en té gaires, és que fa patir. Mons. Jarque ha pogut comprovar aquest patiment en l'amor tan gran que des de ja fa 20 anys sent per la seva filla. Ell assegura que li ha sortit «tonta», però també sap que no ho diu de debó. Mons. Jarque sempre ha volgut el millor per a ella, i s'hi ha deixat la pell per

aconseguir-ho. Ha estat un pare model, un home íntegre i coherent, mogut per una extraordinària força de l'Esperit. Ara ja és un vellet entranyable, encara amb moltes coses a dir, i amb l'alegria de poder veure la seva filla casada, com ell desitjava, amb l'arquebisbe de Barcelona. La seva filla no és altra que *Catalunya Cristiana*.

—Com va sorgir la idea de crear *Catalunya Cristiana*?

—La idea de fundar aquest setmanari ve de la conjunció de dos fets. D'una banda, jo ja havia treballat durant 6 anys a la premsa catòlica, primer a la Cúria Romana, al Departament de Mitjans de Comunicació Social, i després com a secretari general de la Unió Catòlica Internacional de la Premsa (UCIP). Em movia en aquest món mediàtic i m'hi trobava molt a gust. La segona conjunció era la mateixa conjuntura que vivia Catalunya quan jo hi vaig tornar l'any 1975. L'Església espanyola i especialment la catalana havia fet un gran esforç per mostrar-se independent al règim, però vaig notar que mancaven mitjans propis de cohesió, d'informació i d'orientació dels fidels. L'Església estava cansada, gastada, després del gran esforç anterior, i era evident que necessitava òrgans o mitjans per oferir les grans orientacions i ser encara Església.

—I *Catalunya Cristiana* havia de ser un d'aquests mitjans...

—*Catalunya Cristiana* havia de ser l'òrgan de comunicació perquè els bisbes arribessin a la seva gent. No era un òrgan d'apostolat o predicació evangèlica com a primera cosa. *Catalunya Cristiana* va ser pensada per a l'Església, com a òrgan de vida de l'Església, i per a tota l'Església, sense ser de cap sector, corrent o espiritualitat determinada. A *Catalunya Cristiana* hi havia de caber tothom: els franciscans, l'Opus Dei, els Cristians pel Socialisme, l'UDC... L'única condició és creure que Jesucrist és Déu, que va morir i ressuscitar entre els morts, que va fundar l'Església i que aquesta és assistida per l'Esperit Sant d'una manera indefectible. No es tractava de ser un mitjà més, sinó de fer un òrgan de l'Església de Catalunya, i d'Església de Catalunya només n'hi ha una, plural, però una.

Sempre he cregut, a més, que la societat té una vida pròpia, i que una societat ben informada evoluciona amb salut. En canvi, una societat mal informada, es deforma. La informació és a la societat el que l'aliment és a la vida. Per a mi, l'Església catalana estava deformada, entre d'altres coses, per manca d'informació i *Catalunya Cristiana* havia de ser aquest òrgan d'in-

Mons. Jarque ha estat sempre un treballador incansable.

formació de la realitat de l'Església.

—De fet, vostè sempre ha pensat que *Catalunya Cristiana* havia d'estar en mans dels bisbes catalans.

—És clar, si és un setmanari al servei de l'Església, i l'Església catòlica és episcopal, no hi ha més volta de full. Fer una cosa desconnectada dels bisbes no tenia sentit. Jo, des del primer moment, ja els vaig dir que seria una eina perquè ells l'agafessin, jo la feia al servei d'ells, com una parròquia. Penso que si l'Església està en aquest món, al qual hi ha premsa, llavors l'Església ha de tenir premsa per arribar a la seva gent. En canvi si l'Església no és d'aquest món, no cal premsa catòlica, però alhora l'Església passa a ser una espècie d'entelequia que flota

ressants, però la premsa, a part de ser la més antiga, queda, perdura, mentre el verb vola, com diu el refrany llatí. El fet de ser setmanal responia més a una qüestió tècnica. Des del punt de vista empresarial, el diari és molt pesat, necessita molt de capital i molt d'esforç. A més, té unes servituds que el fan molt delicat. El setmanari, en canvi, té un ritme que és suficient per ser un òrgan de comunicació constant. Teníem clar que no volíem una revista, que és més de lectura, volíem una cosa anodina, amb la qual també es poden embolicar esparidenyes, perquè personalment sempre he cregut que la glòria suprema d'un diari és trobar-lo un dia al fons d'un cistell de bolets. El diari no es llegeix, el diari es té, es rep, es fulleja i es passa al veí.

—Aquest desig fundacional de fer premsa catòlica a mans dels bisbes per i per a l'Església, com s'ha ajustat a la realitat?

—Cal anar per parts. *Catalunya Cristiana* va néixer com a premsa, el format, els continguts, el paper de diari, és premsa i ho continua sent. Primer objectiu, doncs, assolit. Actualment també ja és a mans dels bisbes, però no sempre ho ha estat. Fins que el bisbat de Barcelona, amb el bisbe Carrera i el cardenal Carles, van entendre que havia de pertànyer jurídicament a l'Església catalana han passat molts anys i molts patiments. I el que encara falta perquè *Catalunya Cristiana* s'ajusti al meu desig fundacional és que serveixi realment als bisbes per a allò per a què va ser creada: òrgan d'orientació i informació de l'Església.

—Per què no s'ha assolit aquest objectiu?

—A Catalunya van a missa un milió de persones un diumenge donat. Si aquest milió el dividim entre quatre, com a mitjana de membres per família, ens trobem amb 250.000 famílies que van a missa un diumenge qualsevol. Si d'aquestes 250.000 famílies només una de cada cinc agafa *Catalunya Cristiana*, ja no parlo de pagar-la, estariem parlant de 50.000 exemplars. *Catalunya Cristiana* ven actualment entre 11.000 i 12.000

(continua a la pàg. 6)

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES

Necessitem grans persones per ajudar persones grans

Segur que no ens deixareu sols en aquesta **gran tasca humanitària**, d'acolliment a persones grans, us diem de tot cor: **molt agraïts**.

Sense el vostre ajut, no ens en sortirem.

Feu, si us plau, el vostre donatiu a qualsevol oficina de "la Caixa" al c/c **2100 0681 09 0100029142**. O bé mitjançant un gir postal, un xec nominatiu o, fins i tot, venint-nos a visitar.

Associació Prudenci Miralles per a Ancians
Trafalgar, 39 - 5è - 08010 Barcelona - Tel. 932 681 867 - NIF: G-08862781

exemplars, per la qual cosa encara queda molt lluny del seu *target* o públic potencial. En aquest sentit, no pot encara actuar com a instrument d'unió, d'influència, d'orientació d'aquesta petita realitat social que són el milió de persones que freqüenten l'Església. Per tant, no pot assolir el principal objectiu per al qual fou creada.

—Vostè hi veu alguna solució?

—He dirigit 14 anys el setmanari i he donat moltes voltes a l'assumpte. Personalment crec que és una qüestió psicològica i ambiental que no depèn únicament dels bisbes. *Catalunya Cristiana* no és un producte a col·locar comercialment, no es pot vendre, aquesta és una realitat que potser molta gent no té present. *Catalunya Cristiana* s'ha de distribuir i després cobrar. El dia que els bisbes entenguin això, serà l'òrgan que volen, i necessiten. I això no és una pura teoria, és el que fa el món anglosaxó. «Si això és bo que arribi a la gent, ha d'arribar i després ja en parlarem.»

A més, la infraestructura és molt cara, però la multiplicació del producte no ho és tant. Si *Catalunya Cristiana* coloqués 50.000 exemplars i s'incités la gent a emportar-se'ls, pagant només qui pogués, seria tot un èxit. Només venent 20.000 exemplars fariem negoci, i venent-ne 30.000 ja seria una de les fonts d'ingressos més importants per a l'Església catalana.

—Es troba desil·lusionat en aquest sentit?

—*Catalunya Cristiana*, malgrat tot, continua existint i això em dóna molta alegria. Una altra cosa és que per a mi encara sigui un projecte; encara no s'hi troba gaire, al fons dels cistells de bolets.

—Tornant un mica al passat, com van ser els inicis del setmanari?

—Incomprensiblement difícils, i no hi ha dret que fossin tan difícils. Em sap greu haver de dir això, però no vam trobar el suport ni de l'Església, ni de les institucions ni dels fidels. Mn. Malgosa (cofundador) ja em deia: «No hem tingut sort Joan, no hem trobat un mecenes.» Vam tenir gent que va ajudar de manera puntual, però ningú no va posar el paquet, com dirien els francesos.

En el meu projecte inicial jo creia que amb 12 milions i 6 mesos de preparació podríem llançar el setmanari. Al cap d'un any de fer reunions i reunions, només havíem aplegat quatre milions. Ningú no havia donat 100.000 pessetes, excepte els bisbes de Vic i Tarragona. Jo volia plegar, però gràcies a Mn. Malgosa, que va ser l'home que va tenir el coratge d'incitar-nos a posar-nos en marxa amb el que teníem, el setmanari es va fer realitat.

Ni locals, ni equipaments, ni diners... No va haver-hi mai cap gest, res que pogués fer-nos pensar que el que fèiem era útil i que calia posar diners raonables. Va ser una cosa d'una extraordinària precarietat. Jo m'he atipat de muntar

El fundador de «Catalunya Cristiana» volia crear un setmanari al servei de l'Església catalana.

pàgines, portar fotolits, anar a la rotativa... i alhora em vaig carregar de gent que no era la que jo havia triat, venien, s'ofereien, i no podia dir que no. Allò era una espècie d'Arca de Noè. Ara bé, es van pagar sempre els sous de la gent i es va complir sempre amb els bancs. Allò va ser un miracle, però jo vaig haver fins i tot de demanar caritat. Això no hauria d'haver estat així.

Mons. Jarque allibera els seus successors.

—Malgrat tot, vostè va continuar.

—Em va costar molt. Per a mi, anar cada dia a *Catalunya Cristiana* era com pujar al Calvari. Em van aguantar dues coses: primer, que vaig pensar molt en la meua mare, que sent vídua, va educar set fills, i si ella va patir durant molts anys, ara em tocava a mi. De fet, per a mi, *Catalunya Cristiana* sempre ha estat una filla «tonta» que m'ha donat molts dis-

gustos. I l'altre motiu per no plegar era que hi havia 23 sous que *Catalunya Cristiana* pagava cada mes. No tenia dret a deixar aquella gent sense feina, i llavors sí que no hi havia feina.

—Però finalment, aquesta filla seva que li va donar tants disgustos la va poder casar bé?

—Gràcies a Déu. El fet que fessin bisbe Mn. Carrera, que entenia perfectament el setmanari, va ser per a mi i per al setmanari una gran alegria. Li vaig dir clarament que em jubilava i que ara que era bisbe, podien agafar *Catalunya Cristiana*. Jo els proposava de crear una fundació del bisbat amb el cardenal com a president i el bisbe Carrera com a president delegat. Ho van entendre i finalment vaig poder casar aquesta filla meua amb el bisbe.

—Com veu ara, una mica més des de la distància, *Catalunya Cristiana*?

—Menys això que deia de la difusió, i que no depèn de la redacció ni dels directors, *Catalunya Cristiana* em satisfà molt. Gràficament la trobo molt millor ara que abans i el contingut m'agrada també, en-

cara que hi trobo massa sermons, massa articles atemporals. Però, en general, està força bé.

—Vostè sempre ha dit que l'Església ha de fer premsa de primera, la fa *Catalunya Cristiana*?

—No crec que hi hagi cap periodista que pugui dir que *Catalunya Cristiana* no està ben feta, que no tingui la patxoca de la premsa, malgrat que no li recone-

guin perquè no està de moda. I més mèrit encara si tenim en compte els mitjans limitats. La infraestructura empresarial ja és una altra cosa, no és de primera ni de cinquena, és catòlica, i les coses catòliques, al nostre país, són rònegues.

—Com a home d'Església, com veu l'Església catalana actual?

—Actualment hi ha brots de renaixement. Gràcies a Déu els més decensats ens hem fet vells i les noves generacions comencen a reprendre el sentit del que és essencial. Però Catalunya té un problema molt greu, i és que el que no és català aquí dintre, no s'assimila. L'Església catalana té una espècie de supersensibilitat a rebutjar els cossos estrangers, perquè ens hem hagut de defensar. Hi ha moltes coses interessants i vives, que com que no són en català s'ignoren. Som regnes de taifes, cadascú a la seva. I *Catalunya Cristiana*, publicant 11.000 exemplars, no pot fer massa per evitar-ho.

—*Catalunya Cristiana* només ha conegut un Papa, Joan Pau II, com valora vostè els seus vint anys de pontificat?

—Ha estat un Papa extraordinari, el que més ha viatjat, el que més encíclics ha escrit, el que va treballar com a obrer i va conèixer el comunisme, i amb el pontificat del qual el comunisme va caure.

Personalment me l'estimo moltíssim, és molt amic meu, vam dinar molts dies junts quan jo era a Roma i ell era cardenal de Cracòvia. La gent de seny, no catòlica, estan admirats amb ell, amb la seva capacitat de treball, amb la seva alçada intel·lectual, amb la seva visió de les coses. Estic segur que la història el situarà molt amunt.

Samuel Gutiérrez

Un Papa: Pau VI

Un sant/a: Edith Stein

Un església: la de Pontons (on Mons. Jarque va ser rector)

Una talla de la mare de Déu: la Moreneta

Un relat evangèlic: el Verb s'ha fet carn de sant Joan

Un dia inoblidable: el de la meua ordenació

Una notícia que voldria donar: que el món islàmic abandona el fonamentalisme i s'obre a la democràcia

Un diari: *Avui*

Una ciutat: Barcelona

Una errada imperdonable: engegar *Catalunya Cristiana* amb només un terç del pressupost.

Un article escrit per vostè: un que vaig fer sobre el pessebre publicat a la revista de Vilafranca

Un llibre: *Die letzten Dinge* (Les darreries), de Romano Guardini

Una pel·lícula: *El dia D*

Un color: el malva del cel

Vaticà

església en el món

Les religions s'interroguen sobre el futur de la humanitat

■ Representants de vint confessions religioses, reunits a Roma

ROMA.— Del 24 al 29 d'octubre se celebra al Vaticà l'Assemblea Interreligiosa, que convoca 235 delegats de diverses religions, procedents de 48 països per participar en una trobada organitzada pel Consell Pontifici per al Diàleg Interreligiós. El lema és «Al llindar del tercer mil·lenni, la col·laboració entre diverses religions».

En l'assemblea participen representants d'unes vint confessions religioses: cristians, religions tradicionals d'Àfrica, d'Amèrica i de l'Índia, religions asiàtiques (hinduisme, budisme, confucianisme, zoroastrisme), jueus i musulmans. També hi ha participants de noves religions procedents del Japó. Aquesta trobada ha estat preparada en els últims mesos mitjançant congressos i activitats interreligioses en diverses diòcesis del món. Segons el cardenal Francis Arinze, president del Consell Pontifici per al Diàleg Interreligiós, aquestes iniciatives han servit per constatar el desig dels catòlics de trobar-

se amb els altres creients i aprofundir en la missió de l'Església, que predica Jesucrist com únic salvador de la humanitat.

El cardenal Arinze explica que «molts cristians creuen que obrir-se a la resta de creients significa, en cert sentit, trair l'ideal cristià. El risc existeix, però també hi ha una resposta per evitar-lo. Mantenint-nos sempre fermes en la fe, ens podem trobar amb la resta de creients, compartir ambells la notícia de la salvació del Crist, mostrar un autèntic interès pel que ells creuen, pel que fan o pel culte que celebren».

Els delegats desitgen que aquesta cimera serveixi per reflexionar en comú sobre els desafiaments que planteja el nou mil·-

Cartell oficial de L'Assemblea Interreligiosa.

lenni als creients i quines poden ser les seves aportacions al nou segle.

Diversos escenaris

L'Assemblea Interreligiosa té dues parts essencials. D'una banda, una relació general sobre la que reflexionen els delegats a través de reunions per grups i assemblees plenàries, que tenen com objectiu redactar una declaració conjunta, i de l'altra, una jornada conclusiva oberta a tothom, on cada religió resa segons la seva identitat i caràcter específic. Tots els cristians resen junts la pregària ecumènica. Més tard, els participants es troben a la plaça de Sant Pere del Vaticà, per llegir en presència de Joan Pau II el comunicat final i escoltar els testimonis de les diverses religions.

Un altre moment important té lloc a Assís, on se celebra una trobada, precisament en l'aniversari de la Jornada Mundial de pregària per la Pau del 1985 en què el Papa va reunir per primera vegada a la ciutat natal de sant Francesc els líders de

les diverses religions.

Mons. Michael Fitzgerald, secretari del Consell Pontifici per al Diàleg Interreligiós, explica que «ens trobem amb persones que són bones, honestes, col·laboradores, i també veiem elements molt bons en les tradicions religioses i tot això ho podem atribuir a Déu. No anem a dialogar pensant que nosaltres ho tenim tot i els altres no tenen res. (...) Quan el Fill de Déu es va fer home, va entrar en relació amb qualsevol membre de la humanitat, de tots els temps i de tot arreu. No hi ha una persona que quedi fora del Crist. Amb aquesta fe en Crist, volem trobar-nos amb persones que no creuen en Crist, però que d'una forma misteriosa ja estan unides a Crist».

L'assemblea també té una dimensió artística i s'ha organitzat un concert, que protagonitza especialment Gen Rosso, un grup internacional cristià, encara que hi participen grups d'altres religions, concretament del Japó, de l'Índia, dos cantants musulmans del Marroc i el cor hebreu de Roma. (Zenit)

Una mesquita polèmica

ROMA.— Les friccions en la convivència entre cristians i musulmans s'han posat en evidència més d'una vegada a Natzaret. Des de fa tres anys, els cristians han estat objecte de les violències d'un grup de fonamentalistes islàmics que es veuen ara «premiats» per recórrer a mitjans de força i antidemocràtics per aconseguir els seus objectius.

La Santa Seu està «preocupada» per la decisió del Govern israelià d'«autoritzar la construcció d'una mesquita a alguns metres de distància» de la basílica de l'Anunciació de Natzaret i «espera» que el govern israelià sàpiga «assegurar el respecte al santuari cristià». A més a més, assenyalava que «aquesta situació no ajuda en la preparació d'un eventual pelegrinatge del Papa» a Terra Santa. La Santa Seu mostra així la seva insatisfacció respecte a la solució de compromís ideada per les autoritats israelianes que permet la construcció del temple islàmic però només després del Jubileu.

«No és superflu recordar —afirma el portaveu de la Santa Seu, Navarro-Valls— que aquesta situació no ajuda a la preparació d'un eventual pelegrinatge del Sant Pare a aquest insigne santuari, on hauria de poder trobar una ciutat que sigui símbol de la tradicional i secular convivència pacífica entre cristians i musulmans i estímul vers la pau de la qual té tanta necessitat tota

la Terra Santa.» Navarro-Valls conclou la seva declaració dient que «s'espera que les autoritats governamentals israelianes considerin el valor que la ciutat de Natzaret revesteix per a tota la cristiandat, sàpiguin assegurar el respecte del santuari cristià i el seu lliure i pacífic accés als pelegrins».

Per la seva part, el ministre de Seguretat Interna del Govern israelià, Shlomo Ben-Ami, ha assegurat que «farà tot el que calgui per garantir la llibertat i la plena seguretat dels fidels cristians» a Natzaret. Segons Ben-Ami, «un acord que miri la reconciliació interreligiosa en una ciutat mixta com Natzaret és un missatge adequat per a totes les confessions. Espero que cada líder religiós a Israel i al món vegi en això un missatge en línia amb el significat del mil·lenni». (L.S.)

BUFET FIGUERAS ADVOCATS

Amb més de trenta anys d'experiència en Dret Civil, Mercantil, Penal, Administratiu, Matrimonial i reclamacions de quantitat contra morosos.

Tel. 932 018 009 - Fax 932 001 762
c/ Bori i Fontestà, 18, 4t 1a - 08021 Barcelona
e-mail: bufetfigueras@abonados.cplus.es

Fernando Pinós Galeria d'Art

Compro:
* Pintura i dibuixos d'artistes catalans i espanyols
* Mobles antics i d'estil
* Làmpades antigues
* Llibres i biblioteques
* Passo a domicili a qualsevol lloc i pago al comptat
* Peritatges gratuïts per escrit
Tel. i Fax: 934 677 203
c/ Consell de Cent, 325 - 08007 Barcelona

Vaticà

Vint-i-un anys com a successor de sant Pere

■ Joan Pau II: el novè pontificat més llarg de la història

ROMA.— El papa Joan Pau II va complir el 16 d'octubre el seu vint-i-unè any de pontificat. A les 16.45 del 14 d'octubre del 1978, deu dies després del funeral de Joan Pau I, 110 cardenals electors i 88 persones seleccionades per assistir-los van entrar en conclave, aïllats del món, per escollir el seu

successor. A les 18.18 del dia 16 va sortir fum blanc de la petita xemeneia de la Capella Sixtina, que assenyalava que els cardenals electors havien triat un nou Pontífex: «Annuntio vobis gaudium magnum: habemus Papam Carolum Wojtyla, qui sibi nomen imposuit Ioannem Paulum II.»

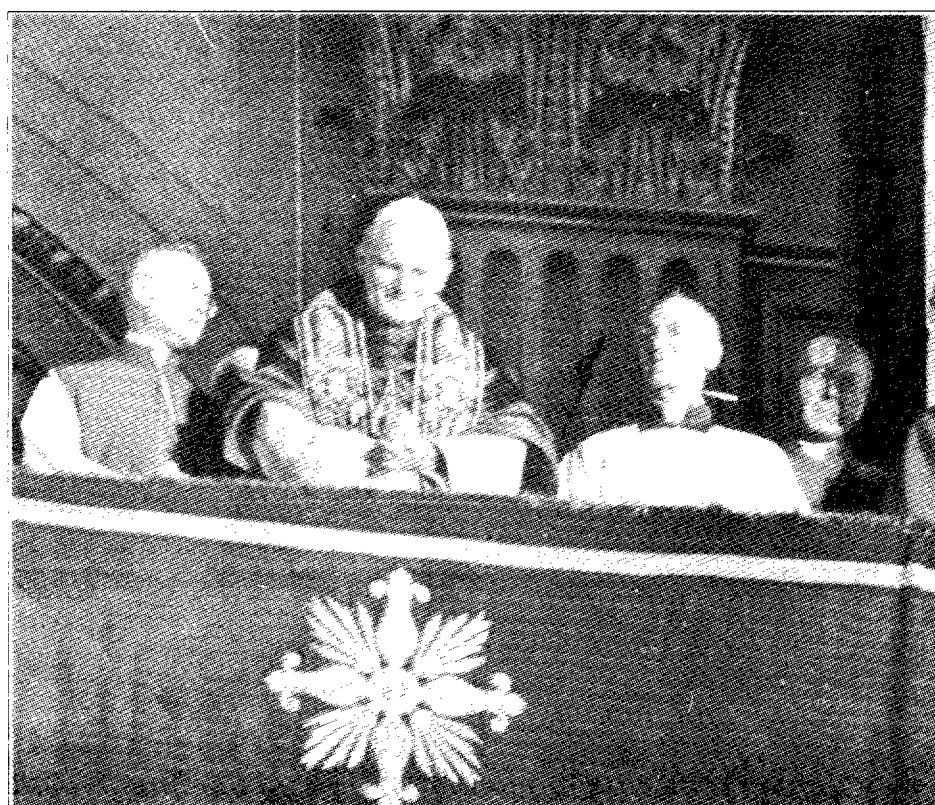
«He tingut por en rebre aquest nomenament, però ho he fet amb esperit d'obediència a Nostre Senyor i amb confiança total en la seva Mare, la Mare de Déu Santíssima —va dir llavors el nou Papa. (...) No sé si puc expressar-me bé en la vostra, en la nostra llengua italiana. Si m'equivoco, em corregireu.»

Joan Pau II, cardenal Karol Wojtyla, arquebisbe de Cracòvia, va ser escollit com el 264è Papa en la segona votació del segon dia del segon conclave del 1978, just cinc mesos després de fer 58 anys. Sis dies després, el 22 d'octubre del 1978, es va inaugurar el seu ministeri pastoral.

El de Joan Pau II és el novè pontificat més llarg de la història de l'Església, fora del de sant Pere. Des del vintè aniversari de la seva elecció, l'any passat, Joan Pau II ha avançat tres llocs en la classificació dels pontificats més llargs. El més llarg va ser el de Pius IX (1846-78: 31 anys, 7 mesos i 17 dies).

Dades per a la història

En els seus 21 anys com a Papa, Joan Pau II ha celebrat set consistoris en què ha nomenat 157 cardenals. Dels 153 membres del Col·legi, 113 tenen menys de 80 anys i, per tant, poden entrar en un conclave per escollir un nou Papa; d'aquests 113, 101 han estat nomenats per Joan Pau II. Des del començament del seu pontificat fins

Joan Pau II en la seva primera aparició després d'haver estat escollit.

avui, el Sant Pare ha nomenat més de 2.800 dels gairebé 4.200 bisbes de tot el món.

Ha escrit 13 encíclics, dotzenes de cartes apostòliques, exhortacions i constitucions, i centenars de missatges i cartes. En preparació per al Gran Jubileu de l'any 2000, Joan Pau II va escriure la carta

apostòlica *Tertio millennio adveniente*. També va crear el Comitè per al Gran Jubileu de l'Any 2000.

El Papa, de 79 anys d'edat, també ha presidit 14 sínodes de bisbes: cinc d'ordinaris, un d'extraordinari i vuit d'especials.

Al llarg dels anys, el Sant Pare ha realitzat 88 visites pastorals fora d'Itàlia. Ha fet 137 viatges dins d'Itàlia i prop de 700 a la ciutat i la diòcesi de Roma. Amb els seus 225 viatges pastorals fora i dins d'Itàlia, el Papa ha superat els 1.150.000 quilòmetres. En els seus 742 dies de viatge (9% del seu pontificat) ha pronunciat 3.138 discursos.

Durant el seu pontificat, s'han establert per primera vegada relacions diplomàtiques amb 64 països als nivells de nunciatura apostòlica i ambaixada; i s'han restablert, després d'un període d'interrupció, amb 6 països més. En els últims 21 anys, el Papa ha beatificat 923 servents de Déu i ha canonitzat 284 beats.

Va fundar l'Institut Joan Pau II per al Sahel i la Fundació «Populorum Progressio» per als pobles indígenes de Llatinoamèrica. També ha fundat les Pontificies Acadèmies per a la Vida i per a les Ciències Socials. Així mateix, va instituir la Jornada Mundial dels Malalts i la Jornada Mundial de la Joventut.

Lluís Serra

Una biografia trepidant

Karol Józef Wojtyla va néixer a Wadowice, una petita ciutat a 50 quilòmetres de Cracòvia (Polònia), el 18 de maig del 1920. Era el segon dels dos fills de Karol Wojtyla i Emilia Kaczorowska. La seva mare va morir el 1929 mentre donava a llum el seu tercer fill, que va néixer mort. El seu germà gran Edmund (metge) va morir el 1932, i el seu pare (suboficial de l'exèrcit), el 1941.

Quan les forces d'ocupació nazi van tancar la Universitat el 1939, el jove Karol va haver de treballar en una pedrera i després en una fàbrica química per guanyar-se la vida i evitar la deportació a Alemanya. A partir del 1942, quan va sentir la vocació al sacerdoci, va seguir les classes de formació del seminari clandestí de Cracòvia. Després de la guerra, va continuar els seus estudis en el seminari, de nou obert altre cop, i a la facultat de Teologia de la Universitat Jagel·lònica, fins a la seva ordenació sacerdotal a Cracòvia el 1946.

Va ser enviat pel cardenal Sapieha a Roma, on es va doctorar en Teologia amb una tesi sobre el tema de la fe en les obres de sant Joan de la Creu. El 1948 va tornar a Polònia, i va ser vicari a diverses parròquies de Cracòvia i capellà dels universitaris fins al 1951, quan va reprendre els seus estudis filosòfics i teològics. Després va passar a ser catedràtic de Teologia Moral i Ètica Social al seminari major de Cracòvia i a la facultat de Teologia de Lublin.

El 4 de juliol de 1958 va ser nomenat per Pius XII bisbe auxiliar de Cracòvia. Va rebre l'ordenació episcopal el 28 de setembre del 1958 a la catedral de Wawel (Cracòvia). El 13 de gener del 1964 va ser nomenat arquebisbe de Cracòvia per Pau VI, que el va fer cardenal el 26 de juny del 1967. A més de participar en el Concili Vaticà II (1962-65), amb una contribució important en l'elaboració de la constitució *Gaudium et spes*, el cardenal Wojtyla va prendre part en totes les assemblees del Sínode dels Bisbes des que va ser creat per Pau VI el 1969.

MÈXIC

Defensar la vida amb Maria

GUADALUPE.— Patrocinat pel Pontifici Consell per a la Família i el Pontifici Consell per a la Pastoral de la Salut, l'Associació Defensar la vida amb Maria, Ajuda a l'Església Necessitada, Capellans per la Vida, Sacerdots, la Federació Internacional de les Associacions Mèdiques Catòliques i la Unió Internacional de Juristes Catòlics, promouen l'acte «The Guadalupe Appeal», que se celebra del 27 al 31 d'octubre al santuari de la Mare de Déu de Guadalupe. Es tracta d'un acte de consagració a la Mare de Déu en defensa de la vida per afirmar l'estatut i la dignitat de l'embrió humà, asseguren els participants en aquesta trobada: «Volem manifestar el valor primari de la vida com a do de Déu i dirigir una

petició a les institucions internacionals per posar fi al crim de l'avortament legalitzat.»

En aquest context, les jornades del 28 i el 29 es dedicaran a un congrés científic sobre l'Estatut i Dignitat de l'Embrió Humà, on es tractaran els temes següents: l'ètica com a respecte a l'embrió humà i al fetus; l'estatut de l'embrió des del punt de vista biològic, genètic, fisiològic, antropològic i jurídic, i tractes i agressions a l'embrió en l'actualitat. El congrés acabarà amb una crida al món i a les Nacions Unides perquè es reconegui l'estatut de l'embrió humà. El dia 31, a la basílica de Guadalupe, se celebrarà l'acte solemne de consagració a Maria en defensa de la vida (C.C.)

Espanya

Renovació de la vida comunitària

■ La Setmana d'Estudis Monàstics aposta per comunitats més obertes

MADRID.— La XXVII Setmana d'Estudis Monàstics celebrada a l'abadia de Santa Cruz del Valle (Madrid) es va acabar 22 de setembre passat amb la voluntat de renovar les actuals comunitats monàstiques. Els participants van mostrar el seu desig de tenir comunitats més reduïdes amb més intercomunicació, comunitats que siguin presència viva de Déu per a la pregària i la contemplació. També van coincidir a suggerir una nova manera d'exercir l'autoritat i l'obediència i a basar les relacions en la circularitat i no en la verticalitat. La catalana Rosa Maria Piquer va ser reelegida presidenta de la Societat d'Estudis Monàstics quatre anys més.

Comunitats més pobres, més obertes al món i en diàleg amb la cultura actual. Així és com els mateixos membres de les nostres comunitats religioses de l'Estat espanyol i Portugal volen començar el nou mil·lenni. L'estructura de la Setmana —que se celebra cada dos anys— va combinar ponències amb pregària i taules rodones que van girar a l'entorn del tema general *La vida comunitària al llindar del tercer mil·lenni* i en què es van abordar qüestions com l'autoritat, el paper de la dona, el treball comunitari o la litúrgia, entre altres.

Rosa Maria Piquer, reelegida presidenta, va fer una dissertació sobre la puresa de cor dient que «el monjo es fa monjo per

veure un dia Déu, i l'ascesi monàstica té com a finalitat aquest ideal». També va fer un elogi de la regla benedictina: «És un tractat extens i meravellós sobre l'exercici de l'escolta» i va remarcar que la totalitat de la vida monàstica és una «vida d'aprenentatge de l'escolta i l'obertura del cor». Piquer va assenyalar que l'escolta requereix buidar-se d'un mateix i per això cal una dosi d'humilitat. Pel que fa a la vida comunitària fraterna, va remarcar que a vegades «les immadureses, els traumes infantils encara no superats o actituds de perennes adolescents impedeixen la construcció d'una rica comunió fraterna i d'una veritable comunitat».

Autoritat i corresponsabilitat

Quant a l'exercici de l'autoritat, la presidenta de la Societat d'Estudis Monàstics va dir que en moltes comunitats es continua exercint l'autoritat de forma lineal i unidireccional «amb unes pinzellades, això sí, de corresponsabilitat i de delegació de certes funcions». Després de fer una anàlisi dels diferents tipus de comunitats, va centrar-se en els conflictes comunitaris. Piquer va dir que «cal acceptar que, al marge de la nostra voluntat humana, on hi ha persones, neixen conflictes. Els conflictes existeixen. Som diferents i les diferències són una font constant de conflictes». Va aclarir que un conflicte és constructiu quan respecta els interessos i les necessitats de les persones, quan hi ha flexibilitat entre les parts en conflicte i quan s'expressa per les dues parts la voluntat d'aconseguir els objectius de cadascuna perquè significa que totes dues desitgen continuar la relació i reforçar-la. Aquesta monja cistercenca va explicar que «viure la vida monàstica com a projecte comunitari és viure en la corresponsabilitat i la participació de tots els

membres de la fraternitat amb la finalitat de discernir quina és la voluntat de Déu aquí i ara. L'abat vetlla perquè la comunitat sigui fidel a ella mateixa, sense imposar-se».

La setmana va ser clausurada amb una eucaristia en què el bisbe auxiliar de Madrid Eugenio Romero-Pose, va dir que «l'Europa d'avui, la societat i l'Església esperen del monacat que doni els fruits pels quals ha estat suscitat per Déu» i va explicar que això serà realitat si la vida monàstica «es viu amb autenticitat, seguint els camins assenyalats per sant Benet: plasmar en la pròpia carn i en la pròpia història la vida del Senyor Jesús, i l'estil de l'Evangeli».

Els monjos reunits van constatar que han de mostrar al Pare que fa créixer, que s'alegra de la maduresa dels seus fills, maduresa que es desplega en les facetes de tolerància, escolta, amor, llibertat. El símbol d'aquesta recerca va ser la festa que els joves de la trobada van organitzar de manera espontània al final de la trobada, on van expressar un desig ardent d'autèntica vida fraterna monàstica, una vida en comú que és alhora una vida comunitària.

Miriam Díez

Cultura Tradicional

4|5|6|7 de novembre de 1999

II

fira
d'espectacles
d'arrel tradicional
manresa

amb la col·laboració de

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Centre de Promoció de la Cultura
Popular i Tradicional Catalana

Diputació de Barcelona

Ajuntament de Manresa

amb el patrocinio de

caixaManresa

tel. d'informació 93 567 15 70

DE FRANC si vostè vol Sentir-hi millor sense que els altres ho notin

Li passa sovint que voldria entendre millor el que diu la gent mentre parla o a la televisió? Accepti la nostra oferta GRATUÏTA. Podrà sentir-hi millor sense necessitat de fer servir un audífon tradicional i sense la por que la gent ho noti.

- **SENSE DUR RES A LES ORELLES**, cap auricular... cap cordó... cap cable... res a amagar amb les ulleres acústiques especials.
- **TOT A L'ORELLA** completament fet a la seva mida, minúscul i invisible.
- **HI SENTIRÀ MÉS CLARAMENT**, amb totes dues orelles. Entendrà dues vegades millor, enlloc de la meitat sentit-hi només amb una orella.

Una oferta especial limitada! Un regal!

Oferim una utilíssima publicació només als lectors debils d'oïda. Si vostè té un problema auditiu ompli, retalli i envii aquesta butlleta ràpidament. AMPLIFON li enviarà DE FRANC el regal que té reservat per a vostè.

ENVIEU LA BUTLLETA AVUI MATEIX!

OFERTA VÀLIDA FINS EL 11 DE NOVEMBRE

amplifon

LA SOLUCIÓ A LA SORDESA

AMPLIFON. C/ Trafalgar, 6 - 3a planta - 08010 Barcelona

Prego que m'envii DE FRANC el regal per als debils d'oïda, sense cap compromís per part meua.

NOM.....
COGNOMS.....
ADREÇA.....
POBLACIÓ..... C.P..... PROV.....
TEL..... DATA DE NAIXEMENT.....

Espanya

Sevilla respira l'ambient confrare de Setmana Santa

■ Comença el congrés de Germandats i Religiositat Popular

SEVILLA.— La ciutat sevillana acull del 28 al 31 d'octubre el congrés internacional de Germandats i Religiositat Popular, que aplega participants de Guatemala, Mèxic, Argentina, els Estats Units, Itàlia,

França i 30 diòcesis espanyoles. En aquests dies s'analitzarà la religiositat tradicional, un punt d'interès per a l'Església com ho ha demostrat el Papa en diverses ocasions.

Segons l'arquebisbe de Sevilla, Mons. Carlos Amigo, «pretenem apropar-nos tant com sigui possible a la fe tal com la viu i celebra gran part del nostre poble. Conèixer les seves motivacions i vivències, els valors religiosos i culturals en què se sustenta, mirar de veure la petjada de la presència de Déu en tot». Aquestes jornades no tenen la intenció de fer un judici inexorable a la religiositat popular ni de presentar un al·legat crític sobre les germandats: «És qüestió d'ajudar per obtenir un coneixement més gran dels valors religiosos i culturals de la fe i de com els viu cada poble», explica Mons. Amigo.

Aquest congrés no es vol limitar només a una reflexió teòrica, sinó que el seu objectiu és aconseguir una assimilació i un coneixement més gran dels compromisos cristians i socials que implica la pertinença a aquestes associacions de l'Església, «que tenen una presència social indiscutible i uns quants valors artístics, històrics, costumistes...», assegura l'arquebisbe de Sevilla.

Els millors especialistes sobre el tema tindran l'oportunitat d'analitzar les diferents manifestacions de religiositat tradicional. Això permetrà treballar l'atenció pastoral que cal oferir, valorar allò essencial i distingir-ho d'allò que és accessori perquè «aquesta pietat popular no pot romandre al marge de la preocupació missionera i evangelitzadora de l'Església», diu Mons. Amigo.

Una de les exposicions és la de *Reli-*

Sevilla recuperarà l'ambient de Setmana Santa.

giositat Popular: tradició i costum. Però la que desvetlla un interès més gran és la de *Signes d'evangelització, Sevilla i les Germandats a Hispanoamèrica*, que es va inaugurar a l'Arxiu General d'Índies de Sevilla. Segons el secretari d'Estat de Cultura, Miguel Ángel Cortés, «és una bona forma d'accedir als coneixements

que conté l'Arxiu». Per a Mons. Amigo, és una prova que «la cultura i, sobretot, la fe són de tothom».

La mostra es compon de dues parts, una de documental i l'altra de patrimoni artístic, que reflecteixen la influència de Sevilla en les germandats sud-americanes. Els documents estan disposats en sis vitrines diferents, cadascuna dedicada a un tema: les bases per a l'evangelització a Hispanoamèrica, el control de les germandats, la composició ètnica i fins de les germandats, els tipus de germandats, el seu substrat econòmic i la Mare de Déu de Guadalupe, patrona de la Hispanitat.

Entre aquests llegats importants destaca la butlla *Inter caetarea*, un dels que més interès ha causat, per la qual Alexandre VI va autoritzar la corona espanyola a dur a terme l'evangelització al Nou Món. En l'apartat de patrimoni es contemplen obres pictòriques, escultòriques i d'orfebreria. Una de les més importants és el Crist de la Sang, pertanyent a la Germandat del *Baratillo*. Aquesta peça procedeix de La Puebla de los Ángeles, a Mèxic, cosa que no es va descobrir fins que el Crist va ser restaurat i a

Artistes de Tenerife a Sevilla

La ciutat de La Laguna, a Tenerife, participarà d'una manera molt especial en els actes de la coronació canònica de la Mare de Déu de l'Estrella, perquè crearà una catifa amb 3.000 quilograms de terra colorada que posarà davant de la porta principal de l'Ajuntament de Sevilla.

Segons Juan José Morillas, membre del comitè organitzador del congrés, l'antecedent del regal es troba en una visita que ell mateix va fer a Tenerife per presentar l'esdeveniment i va veure com eren aquestes catifes, que es fan de cara al Corpus Christi a ciutats com La Laguna i La Orotava perquè hi passi el Santíssim pel damunt. Va ser llavors quan es va proposar a l'Ajuntament de Tenerife i a la Junta de Germandats de La Laguna que en fessin una per a Sevilla.

Un total de 15 artistes aniran a Sevilla per confeccionar, amb un got com a eina, la catifa entre el divendres 29 i el diumenge 31. Amb 63 metres quadrats, es podrà veure a la catifa un reboster de color carmesí —com l'escut de la ciutat— al centre del qual apareix la torre de la Concepció —primera parròquia de La Laguna— i la Giralda amb l'escut del Consell de Confraries, totes dues unides per una banda verda amb el lema «Unides per Maria Santíssima». Al damunt, una estrella i la corona que s'imposarà a la Mare de Déu el dia 31 a la catedral. A cada extrem de la joia hi haurà l'escut de Sevilla i el de La Laguna, units per una banda blava amb el lema «Maria Santíssima de l'Estrella Coronada-31 d'octubre 1999». A sota del reboster hi haurà palmeres —arbre típic de les Canàries— i tarongers —propis de Sevilla.

dintre es va trobar un document que així ho certificava. Aquest Crist es caracteritza perquè és molt lleuger, ja que està elaborat en cartolina.

Durant uns dies Sevilla tornarà a respirar l'ambient confrare propi de Setmana Santa. A més, són nombrosos els concerts de bandes de música i cors arreu de la ciutat, i l'exposició dels passos i dels béns de les germandats sevillanes que tindran com a seu onze temples del centre de la ciutat.

Montse Sans

Mª Carmen Carreiras

ANTIGUITATS

Afiliada al Gremi d'Antiquaris de Catalunya

Compro: mobles, tota classe de pintures, talles, porcellanes, joguines, nines, mantons de Manila, joies, rellotges de tot tipus, plata, llibres, mapes, etc.

Pago al comptat. Discreció i confidencialitat.

Pregunti sense cap tipus de compromís.

C/ de la Palla, 5 - 08002 Barcelona Tel./fax 933 189 426 - Tel. mòbil: 609 380 039

Carta Dominical

Sínode: la responsabilitat d'Europa**Ricard M. Carles**

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Evangelitzar la cultura europea —s'ha dit des dels àmbits que s'ocupen específicament del món de la cultura a Roma— és donar-li l'oportunitat de ser realment humana. Això ajudarà l'home d'avui, que és ric en mitjans i pobre en fins, atès que es desentén dels grans perquè, però viu aclaparat per la urgència de les coses immediates. Aquest fet el porta no infreqüentment a abandonar el que és important en benefici del que és urgent. És important que sàpiga el perquè i la finalitat de la seva existència, el seu *sentit*, i no accepti viure l'absurd d'un ésser intel·ligent que entén moltes coses, però no s'entén a si mateix, no comprèn en profunditat què és una persona humana.

Cal dialogar amb els dirigents de la societat civil,

s'ha dit també a l'aula sinodal. Des del principi del cristianisme, en els palaus dels cèsars s'anunciava la nova del Crist. Als cèsars d'avui els hem de demanar que donin a Déu allò que és de Déu. A les Esglésies d'Europa Occidental se'ls demana que no perdin l'esperança de poder continuar ajudant els altres continents, ni l'esperança que també elles poden rebre dels altres. Des de molt lluny —Melbourne— se'ns demana que la fe europea segueixi encesa i il·luminant els milers de pobles als quals ha portat la fe. Com vaig dir la setmana anterior, són moltes les crides que ens arriben dels altres continents afirmant que continuen confiant en Europa i esperant d'Europa, per això aquesta no pot perdre l'esperança.

Però l'Europa Occidental també pot rebre. A Romania pensen que l'augment de les vocacions i de la vida religiosa potser sigui un do per a l'Europa Occidental. Una realitat constatable és que qui dona també rep, i aquell que rep, encara que no arribi a ser-ne conscient, està donant quelcom a l'altre. Només així es tanca el cercle de la caritat. ¿Hi ha algú, per exemple, que doni quelcom a un altre i que, alhora, no experimenti que en rep un exemple de pau, de fortlesa, de dignitat en el sofriment...?

Europa ha de recuperar la capacitat de trobar la persona de Jesucrist, que és el centre de la història. Hem de reconèixer l'Esperit de Déu en el cor de la història, sense cap temptació de desànim. Més enllà de la pau, la

llibertat, el benestar, cal fer atenció a la dignitat de la persona humana. Per a això, és important seguir, almenys, la llei natural que és «la gramàtica comuna per a tots els pobles» (Joan Pau II a l'ONU).

D'altra banda, l'Església, sense perdre el seu esperit, no ha de ser aliena a l'Esperit que és present en el món, fora del si de l'Església. Perquè no podem provocar una ruptura total amb la cultura, sinó que hem d'acollir la cultura actual en tot el que té de positiu i preparar-la perquè aculli més el pla de Déu sobre la humanitat i sobre cada persona. La frescor de la novetat de la Bona Nova, un cop més, ha d'arribar a una nova cultura. La cultura actual del poble, mirada amb fe, esperança i amor, no està lluny dels aspectes importants de la fe cristiana. Per exemple, l'atracció «d'un temps de viure en pau, sense preocupacions, amb alegria amb qui s'estima» —així s'oferia i presentava un temps de vacances en un diari anglès— com quelcom desitjable. Una consciència moderna que valora aquestes realitats no és mala terra per percebre la nova de l'eternitat de Déu.

La transcendència, d'altra banda, no és una teoria, sinó una experiència concreta quan es fa notòria la mort en pau i esperança d'algú conegut públicament, com ha succeït a Anglaterra, fa tres mesos, amb la mort del cardenal Hume. No es pot marginar la predicació dels novíssims, ja que és un moment fort de la predicació de l'esperança.

Paraula i vida

Intimitat amb Déu**Lluís Martínez Sistach**

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

S'ha escrit que «mai els homes no han estat tan desorientats com avui davant els problemes de la vida, enmig d'un terrible caos espiritual del món». Aquestes paraules responen força a la realitat actual.

Avui augmenten les desorientacions davant els problemes de la vida, i del fons de la consciència de molts homes i de moltes dones sorgeix el crit aclaparador de la set de Déu. Un dels grans convertits del segle XIX es preguntava: «D'on venia jo, on anava, per què era com era? Hi havia algun agafador per a l'home abandonat al seu destí, en aquesta tremenda confusió?» És la pregunta constant del sentit de la vida.

Davant d'aquestes preguntes, Van der Meerchs afirma el següent: «Sempre resta Déu. Déu mai no avorreix l'home, mai no sent repugnància per ell.» Així ens ho diu l'Evangeli: Déu és el bon pastor que, «havent perdut una de les cent ovelles del seu ramat, deixa les norantanou al desert i se'n va darrere la perduda fins que la troba».

És ben cert que cada home i cada dona en algun moment de la seva vida es troba, d'una manera més o menys conscient, davant el dilema d'escollir o de refusar Déu, d'obrir-li la seva ànima per a rebre'n el do de la fe o de tancar-la-hi per a romandre immersit en la incredulitat. Sense Déu, la vida humana no té sentit ple. Per això Jesucrist ha afirmat clarament de si mateix: «Jo sóc la llum del món; qui em segueix no caminarà en les tenebres, sinó que tindrà la llum de la vida.» I amb paraules més sintètiques Ell mateix ens ha dit: «Jo sóc el camí, la veritat i la vida.»

El Fill de Déu s'encarnà. La llum vingué al món. I la llum fou refusada per molts. Tanmateix altres cregueren: acceptaren mitjançant la fe el missatge de Jesús de Natzaret. Eren els que tenien la disponibilitat d'esperit d'aquells que havien anat a escoltar la predicació del Baptista i li havien preguntat: «¿Què hem de fer?» I rebren el baptisme de penitència i de conversió.

La conversió és la necessària decisió fonamental de l'home de Déu. Per la conversió, l'home es deixa il·luminar per la llum que brilla en el fons del cor i fa claror a l'horitzó de la vida, tantes vegades enfosquida per les tenebres del mal. La conversió no és només una activitat humana. Hi ha una forta intervenció divina. És un efecte misteriós de la crida de Déu que troba una resposta positiva en l'ànima humana. Perquè quan Déu crida un home o una dona dona allò mateix a què ens invita. Així de senzill i de fàcil.

En el fons de tot això hi trobem la proximitat de Déu envers els homes. En el fet de l'encarnació del Verb hi trobem el punt essencial pel qual el cristianisme és diferent de les altres religions. En aquestes s'expressa la recerca de Déu per part de l'home. En el cristianisme no sols és l'home qui cerca Déu, sinó que Déu se li fa realment present, per tal de parlar d'ell mateix a l'home i per indicar-li el camí pel qual podrà arribar a ell. Sant Agustí ens diu que Déu és més íntim a l'home que la seva intimitat mateixa.

El cristianisme que neix del misteri de l'encarnació redemptora és la religió que comunica la vida de Déu. Aquesta intimitat de cada home i de cada dona amb el seu Creador i Salvador dona ple sentit a la nostra vida.

opinió

Zoom

Han passat quatre mesos des que Kosovo va ser ocupada per les forces internacionals, per salvar-la del genocidi constant que Sèrbia exercia damunt la província, i la reconstrucció es presenta difícil ja que l'ONU es mostra inclinada a mantenir la multiètnia allí existent anteriorment a la tragèdia provocada pels serbis. A la foto, l'infant sembla preguntar-li al soldat fins quan continuaran protegint-los per salvar les seves vides i la seva identitat.

FOTO: La Croix

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

El bon humor d'un cardenal

L'arquebisbe de Nova York, el cardenal John O'Connor, regeix l'arxidiòcesi més poblada dels Estats Units, una de les més grans del món. El prestigi intel·lectual del cardenal és extraordinari, com ho és el seu capteniment senzill, potser perquè el seu pare havia estat un simple obrer de la construcció i sindicalista.

Una de les característiques del cardenal és el seu bon humor, fins i tot en la malaltia. Fa poc que fou operat d'un tumor maligne al cervell, però, segons els facultatius, el pacient ha recuperat totalment la salut.

Amb motiu de la seva recuperació, Mons. O'Connor feu

una homilia a la catedral de Sant Patrici, en què va agrair les pregàries i les mostres d'afecte dels fidels durant la seva operació quirúrgica i les posteriors setmanes de convalescència. En l'homilia no hi mancà bon humor. Entre altres coses digué:

«La quimioteràpia ha fet morir el tumor. Aquest ha estat el funeral més emotiu al qual he assistit en tota la meua vida.

»He rebut milers i milers de pomells de flors. Els floristes de Nova York haurien d'agrair-me d'haver estat internat.

»L'any vinent compliré 80 anys i presentaré la meua jubilació al Sant Pare. Li he enviat ja totes les llistes dels meus successors publicades per la premsa. Al Papa li serà difícil trobar-ne un que no sigui en aquestes llistes.»

Tot això i altres acudits que esmentà en l'homilia d'un pontifical celebrat en una catedral i revestit amb els millors ornaments litúrgics i episcopals, és sorprenent, insòlit. Alguns diran que el capteniment és molt ianqui, però el cert és que els fidels, que omplien de gom a gom el temple, trencaren el silenci i començaren a picar de mans, aplaudint el bon humor del seu bisbe i pastor.

Notes insignificants

Germà Adrià

Dóna'ns la teua paraula

Senyor, llegint l'Evangeli que ens proposes per al diumenge 31, permet-me que et faci unes peticions. No, no vull demanar-te ni salut, ni diners; tampoc no vull demanar-te èxits. Et demanaré, Senyor, només allò que ens ensenyes amb les teves paraules de vida. Sempre, Senyor, és Vida per a nosaltres.

Dóna'ns, Senyor, sacerdots que facin sempre allò que prediquen. T'ho demanem, Senyor.

Dóna'ns pastors que no ens carreguin amb una religió pesada i trista; ni tampoc amb sermons trembunds i amenaçants. Volem viure contents, Senyor.

Dóna'ns, Senyor, sacerdots i bisbes que sàpiguem presentar-nos el teu costat bo, alegre, paternal i acollidor. Volem estimar-te, Senyor.

Que els nostres pastors ens ajudin a carregar el pes de cada dia i ens acompanyin en tots els camins. Que siguem forts, Senyor.

Que ni els sacerdots, ni nosaltres —els que ens considerem com a cristians— vulguem portar distintius de vanaglòria. Fes-nos sincers, Senyor.

Que mai no actuem per buscar el nostre honor ni el nostre prestigi. Dóna'ns autenticitat, Senyor.

Que sapiguem ser els teus alumnes i quedar-nos al teu Cor sense pretensions de superioritat. Volem que ens n'ensenyis, Senyor.

Senyor, ensenya'ns a tenir-te com a Pare; a recórrer a Tu com a Pare nostre, a explicar-te totes les nostres debilitats. Volem viure com a Fills teus, Senyor.

No permetis, Senyor, que ens agradi seure en llocs de privilegi, encara que lluïm títols i dignitats. Volem viure senzills com Tu vivies, Senyor.

Que no pretenguem dominar ningú, sinó només servir i estimar, ajudar i riure. Fes-nos, Senyor, servidors fidels i lleials.

No volem ser els primers, si no és en Amor a Tu i en amor als nostres germans. Només volem estimar, Senyor.

Ensenya'ns a ser servidors teus en els més segregats de la nostra societat, en aquells a qui ningú no vol acollir. Que no hi hagi marginats entre nosaltres, Senyor.

Pare, Mestre, Senyor, Salvador, Redemptor nostre; que cada dia t'ofrim la nostra vida, Senyor. Només volem viure per a tu, Senyor.

I que ofrim la nostra vida a tot aquell que ens necessiti sense buscar cap recompensa ni gratitud. Fes-nos servents de tots els teus servents, Senyor.

Punt de vista

Josep Casellas
Capellà i periodista

Dones amb mitja pensió

Els avenços de les dones cap a la igualtat amb els homes en la societat i en l'Església són, incontestablement, un dels signes dels temps en el sentit bíblic de l'expressió: senyals de la presència del Regne de Déu. En contrapartida, les resistències a acceptar la plena equiparació dels dos sexes en tots els àmbits també sembla que esdevenen un signe del temps, en aquest cas en sentit sociològic: fenòmens que per la seva generalització i gran freqüència caracteritzen una època, i a través dels quals s'expressen les necessitats i les aspiracions de la humanitat present.

En la societat catalana, i en l'espanyola, s'han anat reduint les lleis discriminatòries respecte de la dona, i en molts àmbits la desigualtat se situa en el terreny dels fets més que no pas en el de les normes jurídiques. La desigualtat és més *de facto* que *de iure*.

Però encara queden, a l'Estat espanyol, disposicions legislatives que menystenen la condició femenina, com ara la que d'ençà del 1967 estableix que quan una dona queda viuda perdi més de la meitat de la pensió a la qual el marit tenia dret. Per quins set sous, en aquesta situació, la dona només pot cobrar el 45 per cent de la pensió del marit? I per què la dona que supera els 65 anys havent-ne cotitzat cinc o més a l'antiga Assegurança Obligatoria de la Vellesa i la Invalidesa ja no té dret a cobrar aquesta assegurança quan perd el marit?

Aquestes preguntes se les va plantejar insistentment una barcelonina, Pilar Mora. De la qüestió va passar a l'acció. Va engagar una campanya de recollida de firmes

perquè la llei apugés fins al 100 per cent la pensió de viduitat de la dona. La campanya, que ja ha aplegat més de mig milió de firmes, continua en vigor. La tímida pujada de les pensions, decidida no fa gaire, no ha pas resolt aquesta injustícia, més aviat ha fet palesa la urgència de trobar-hi una solució.

Prop de dues-centes entitats catalanes i de diferents indrets de l'Estat han donat suport a aquesta campanya. Entre aquestes organitzacions hi ha partits de tots els colors i entitats de tota índole. Càritas diocesana de Barcelona i de Bilbao i Càritas parroquial de Berga també són a la llista dels qui s'han manifestat a favor d'un canvi legislatiu que faci justícia a les viudes.

Queden moltes preguntes pendents. Què esperen a Madrid, per canviar aquesta llei, els polítics que ho tenen a l'abast? Es pot viure avui amb una pensió de 30.000 o de 40.000 pessetes? Fins quan continuarà havent-hi dones que, quan es fa fosc, han de deixar a casa l'amor propi i sortir al carrer per recollir dels contenidors la fruita i la verdura que els supermercats hi han llençat?

A la Bíblia, la viuda és sovint la imatge de l'ésser humà exposat a la injustícia i a la misèria. Qui és el responsable que algunes viudes continuïn sent l'expressió d'aquesta imatge al llindar del segle XXI?

saber escoltar

Antic i Nou Testament: què vol dir?

Gràcies a Déu no s'ha extingit la raça dels preguntares. Fer preguntes és important en molts moments. Hi ha qüestions enormement discretes, la resposta de les quals ens il·lumina i augmenta el saber. Per això el meu amic Joaquim —gran amic de les preguntes— em demanava recentment per què les dues parts de la Bíblia rebien el nom d'Antic Testament i de Nou Testament. Volia aclarir l'aplicació del terme «testament» a la Sagrada Escripura.

La Bíblia, portadora de la Comunicació o Revelació de Déu, és qualificada d'Antic Testament i de Nou Testament. El primer conté la Revelació d'abans de Crist i el segon els fets i les paraules del Senyor —els evangelis— juntament amb altres escrits apostòlics. Per què, doncs, la paraula «Testament»? Només cal considerar què és, en realitat, un testament. És un escrit. Quina finalitat té? Una persona, amb aquest escrit, transmet la propietat de les seves coses a una altra que ha triat. Un escrit. Però molt més: un acte, un do. L'escrit és important, tanmateix ho és més la seva conseqüència: l'acte de cedir els béns, perquè sovint canvia la sort del destinatari.

«El Nou Testament —cito un autor— és un acte del Pare, pel qual ens dona el seu Fill Jesucrist i el seu Esperit.» Aquest acte té una afortunada conseqüència: ens converteix en fills de Déu. Per això hem de parlar del Nou Testament com una realitat ara. No és un esdeveniment

pretèrit. Ara —ara mateix— el Fill i l'Esperit ens són donats. Ara som fets fills del Pare celestial en Jesucrist per l'Esperit Sant.

Convé no oblidar que el testament, com a escrit, *garanteix i autentifica el do*. L'Evangeli, per tant, és un escrit que ha de ser conegut. L'Església no para de llegir-nos-el en les diverses celebracions litúrgiques, especialment en l'Eucaristia. Ens el fa escoltar drets, signe de respecte i de la més gran atenció. Ningú no pot «passar» d'escoltar i conèixer els evangelis. No hauríem de deixar passar ni un sol dia sense llegir, almenys, algun passatge dels redactats pels evangelistes sota la moció de l'Esperit.

Escoltar l'Evangeli és acollir Jesucrist, Fill de Déu, que el Pare ens dona avui. Ens hem d'emmirallar, espiritualment, en els quatre evangelis i en la Bíblia sencera. Perquè l'Escripura posa al nostre abast el «secret» o «projecte» de Déu. La paraula que Déu ens diu amorosament i que hem d'escoltar amb el cor amatent. Paraula que ens ha de commoure profundament i que ha de ser la llum que guiï els nostres passos.

Els catòlics necessitem conèixer la Bíblia. Ens hi poden ajudar les catequesis d'adults i els comentaristes. Però ens cal fer molt més: meditar-la, fer-ne pregària. És la paraula de Déu, adreçada a mi. Jo he de respondre a l'Interlocutor divinal.

Joan Guiteras i Vilanova

a propòsit de...

La gastronomia és cultura (1)

Vaig obrir fa unes setmanes un parèntesi als meus temes bíblics que tanco avui. Ho vaig fer deliberadament, pensant que la meua informació convenceria algú a regalar, o regalar-se, una parabòlica (val pocs diners) i un sintonitzador (això costa una mica més) per al proper Nadal, el gran Nadal del Jubileu bimil·lenari, que mereix un canvi de costums televisius.

Quan llegeixo o sento, sigui on sigui, la frase que titula aquest article, sento pànic. Tal vegada sigui cultura el menjar bé, però temo que, si s'hi posa l'accent, l'altra cultura és gairebé segur que coixegerà i la solidaritat amb els pobres, probablement, brillarà per la seva absència.

Al marge de si l'interrogant és fútil, es pot formular. Què menjaven la gent de la Bíblia? La resposta és difícil. Únicament podem afirmar allò que no menjaven. En primer lloc, certes menges són inimaginables, ja que no podien existir en aquelles terres i en aquells temps. El tan comú, en aquest país pa amb tomàquet, no el van poder tastar aleshores, ja que encara havien de passar uns quants segles perquè aquesta hortalissa arribés d'Amèrica. Tampoc cocos, ni taronges, ni tan sols figues de moro, tan abundants actualment a Israel. I la llista es podria allargar. En segon lloc, sabem que tampoc devien menjar altres coses per motius de legalitat religiosa. Ni pernil, ni cap altra part del porc, animal maleït per la cultura semítica (tant la jueva com l'àrab), ni llebres, ni crustacis, res que visqués a l'aigua i que no tingués escates. Qui vulgui saber més en aquest àmbit que consulti per Internet la paraula *cosher*.

La resposta és la mateixa si només ens referim al Nou Testament? Aquí sí que es pot aportar alguna dada. Posaré un exemple que, alhora, serà una iniciativa.

D'això fa molts anys, ho vaig fer amb un agrupament escolta de la ciutat de Vic. Fou durant una excursió a un lloc proper a Cantonigròs. Portàvem farina i estris de pescar, i res més. L'ham i la llinya, lligats a un senzill bastó, i vam pescar uns quants barbs. Pastàrem bé la farina damunt d'una llosa i l'enrotllàrem en forma de tirabuixó a un pal. Vam encendre un bon foc i vam deixar que fes brasa, i quan això arribà, vam posar damunt els peixos, ja nets, i el pal amb la massa sostingut entre dues forquetes, poc centímetres per damunt de les brases. Al cap de poca estona tot era al seu punt i ens ho menjàrem. Si es parla de menjar de reis o de *bocato de cardinale*, allò era «desdejuni de Ressuscitat» (llegiu el final de l'Evangeli de Joan). Mai com en aquella circumstància es va poder afirmar d'una menja que tenia gust de glòria.

No creieu que aquesta iniciativa val molt més que tantes insulses activitats que s'organitzen en grups que d'alguna manera gosen dir-se cristians? No he oblidat l'experiència, i més encara, la major part de vegades que em faig peix a la brasa, penso en aquell simpàtic episodi evangèlic i recordo Joan, Pere, Jaume, Tomàs, Natanael i els altres dos no esmentats.

P-J Ynaraja,

capellà del Montanyà (ynaraja@redestb.es)

Cartes del lector

Els habitatges dignes no són a les propostes electorals

Sr. Director,

En el número 1.046 de *Catalunya Cristiana* trobem les 25 propostes fetes als partits polítics per part dels equips de pastoral de la política i de la comunicació. Dins de l'àmbit dels principis globals, les trobo molt bé, però observo que no donen resposta als problemes reals que tenim més a prop, com és el cas dels habitatges. Hi ha molts habitatges buits a les grans ciutats, mentre un elevat nombre de persones s'han de traslladar a altres poblacions a viure. És evident que el dret de propietat està reconegut a l'article 17 de la Declaració Universal dels Drets Humans i a l'article 33 de la Constitució espanyola. Cal saber també que el dret d'accedir a un habitatge digne està inclòs en els articles 25 i 47 dels esmentats textos jurídics. Per això, crec que cal instar la posada en pràctica de la funció social de la propietat privada que estableix el punt dos de l'article 33 de la nostra Constitució.

JOSEP ROIG MIRÓ
Reus

Què en farem dels vells?

Sr. Director,

Avui dia hi ha una forma subtil d'eutanàsia, els primers símptomes de la qual ja es detecten en aquest trajecte final del segle xx: el menyspreu de la gent gran, tant en el si de moltes famílies com en el de diferents institucions d'Occident. L'ancià és considerat actualment com un moble inútil que fa nosa en qualsevol lloc. «On col·locarem la iaia a la nit?», es pot preguntar el membre d'alguna d'aquestes «famílies». La resposta que obtindria seria la següent: «Que dormi a les golfes!»

La gent gran són una càrrega per a les nostres comoditats, una desferra per a una societat que té pressa per arribar a les cotes més altes dels seus propis egoïsmes. La societat no es vol mobilitzar pels vells. Tothom va de cara als calers, que, per cert, no s'empren gaire per construir residències d'ancians a preus assequibles.

JOSEP PICAS PONS
Ametlla de Merola

Excessiva prudència a «Catalunya Cristiana»

Sr. Director,

Hi ha capteniments que em costen de

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

Pobres criatures!

Sr. Director,

Fa pocs dies, era a la perruqueria i mentre llegia un llibre no vaig poder evitar sentir la conversa que tenien una clienta i la perruquera sobre els casaments. Van arribar a la conclusió que ara ja és igual fer-ho pel civil que per l'Església. «El casament civil ja no és tan fred, l'han millorat molt», deien. Hi vaig intervenir i els vaig explicar la diferència que hi ha entre tots dos casaments, tot intentant fer-ho entenedor al nivell de formació d'aquelles persones.

Al cap de poca estona, la mestressa, mentre em pentinava, em va comentar que volia comprar-se un llibre que té mil respostes per a les preguntes que fan les criatures llestes i vives de tres anys, perquè la seva filla n'hi feia cada una... A tall d'exemple, em va explicar com li havia afectat a la nena la mort d'una gosseta. En preguntar on era, li van dir que a la lluna. Al cap de pocs dies es va morir l'àvia i també —per la criatura— la van enviar a la lluna. Ara la nena vol anar a la lluna perquè hi ha la gosseta i l'àvia.

Vaig comentar que a la nena li faria més bé si li ensenyaven a estimar Jesús i la Mare de Déu i si li diguessin que l'àvia havia anat amb ells i que l'estimen molt. I és que realment els grans, perquè ens vagin bé les idees que volem tenir i alhora perquè justifiquin la nostra vida, compliquem la lògica sàvia i la rectitud que tenen els infants. Quina estafa fem a les criatures quan no els donem la veritat de les coses amb la claredat i la senzillesa que aquestes comporten. Crec que els cristians no podem callar en les nostres relacions quotidianes, ja que rebem molt i amb molta comprensió i consideració tenim el deure de compatir-ho.

ROSA M. GRAU LÓPEZ
Sabadell

justificar i, fins i tot, d'entendre. Alguns poden atribuir-se a un possible tarannà, a allò tan conegut del *laissez faire-laissez passer*, tot esperant que per una mena de còmode i excessiu optimisme miop, hom cregui que les coses que no funcionen o que funcionen malament, el temps anirà fent-les funcionar correctament per si soles. Però no. Amb *Catalunya Cristiana* això no és així. C.C. és pacient, ponderada, prudent, arronsadissa d'espatlles, lluny d'estridències. Però tot d'una, C.C. destapa la caixa dels trons i s'esquinça les vestidures fins a fer-les a trossos.

Recordo quan la cadena COPE va fer uns comentaris considerats lesius per a Catalunya. C.C. va reaccionar amb energia. Certament, no hi ha res a dir. Sembla que hi ha fets que a C.C. la fan reaccionar vivament, en canvi n'hi ha d'altres... Avui

tots els canals de televisió han esdevingut paradigmes d'exaltació de la violència, el sexe, la grolleria i la terminologia xarona, flagel·lant l'ètica i l'estètica i unes quantes coses més. Amb tot, C.C. no ha perdut la serenitat, roman en silenci, en el deixem-ho córrer. No s'ha sobresaltat ni mica. Això és el que no puc entendre.

Personalment, mentre tingui accés al botó d'encendre i apagar la pantalla, no m'és problema. Però el silenci de C.C. em dol profundament i em sembla una prudència excessiva, atès que la prudència dels prudents estimula la imprudència dels imprudents. Si més no, perquè a ningú no se li ocorri de recordar aquell conegut refrany castellà que diu «quien calla otorga».

ANTON FIGUERAS GASET
Barcelona

Hipocresia en el tema de la pena de mort

Sr. Director,

Si veritablement els qui advoquen contra l'aplicació de la pena de mort, ho fessin pel seu amor a la vida, haurien de clamar moltíssim més contra el crim legal i no legal de l'avortament. I contra tantes altres maneres d'atemptar contra la vida! Per exemple, les guerres. Quin país no s'hi prepara? Quin país no modernitza el seu armament? La guerra és immensament més greu en si mateixa que la pena de mort. Cada agent d'un conflicte bèl·lic esdevé jutge i executor sumari de la pena de mort en massa. Veuen la palla en els ulls dels altres i no veuen la biga en els seus... Sembla, doncs, que es tracta de confondre les coses i embolicar-les cada cop més i d'actuar per motius polítics o per sensibleria. Hi ha qui diu que els temps de fados mil anys s'assemblen als nostres com un ou a una castanya i que, per tant, caldria apartar total l'ensenyança de l'Església. És a dir, que, per a alguns, Jesús hauria vingut per a nosaltres en va...

VICENTE PALACIOS GARRIDO
Barcelona

El buit espiritual de les joves generacions

Sr. Director,

He viatjat recentment per algunes poblacions de l'Estat espanyol i he pogut constatar el gran nombre de focus d'atracció turística que tenen les seves arrels en la tradició cristiana. Alguns partidaris d'eradicar la religió de les aules són inconscients del buit històric i cultural que imposaran als alumnes, però sobretot se'ls privarà del significat que conté cada crucifix. Aquestes joves generacions creixeran en una societat de benestar material i de buit espiritual; desconixeran el Déu enamorat de l'ésser humà, un Déu al qual els homes i les dones han tributat la seva gratitud amb una magnífica fecunditat artística i literària. Ignorants sense culpa de les qüestions religioses, molts joves posaran les seves esperances en un gaudi desmesurat, incapaços de reflexionar sobre la transcendència de la seva vida, una realitat que podria evitar la malenconia o la frustració a més d'un.

EVA NORDBECK FERRAZ
Barcelona

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqui al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 905 988

«He pecat per culpa meva»

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

No sé si ens adonem prou, quan recitem el «Jo confesso...», de la dignitat personal que ens donen les paraules: «He pecat per culpa meva de pensament, paraula, obra i omisió», i de la força profètica que tenen en el nostre món. Cal entendre bé aquesta afirmació: no vull dir que pecar sigui una manifestació de dignitat. El fill que va marxar de casa seva es declarava «indigne» o no mereixedor de ser anomenat fill, però en la seva declaració hi havia una consciència profunda de la seva filiació, i això li donava dignitat (vegeu Lluç 15:21). Vull dir que reconèixer que hom ha pecat manifesta un acte d'assumpció de la pròpia responsabilitat i, en aquest sentit, és una manifestació de la personalitat d'aquella persona. El salm 31 ho expressa amb aquestes paraules: «Feliç l'home a qui el Senyor no té en compte la culpa, i que dintre seu ja no manté l'engany. Mentre jo callava la culpa, se'm consumien les forces... Però ara reconec el meu pecat, no us amago més la meva culpa» (Salm 31/32, 2.3.5.)

Una humanitat que no peca

No és fàcil, però, humanament, que algú reconegui que una cosa dolenta succeeix per culpa seva. És una constatació que podem fer a cada pas, gairebé en tots els camps de la vida, i en totes les edats. Qui pot dir que, quan era petit, no havia dit moltes vegades: Jo no ho he fet, això! Segurament que amb raó la majoria de les vegades —qui sap si sempre?—, però també amb una reacció molt viva de cara a treure's de sobre les acusacions. «La culpa és negra», es diu.

La nostra societat, la humanitat en el temps present, «no peca». Això és, en últim terme, la conseqüència de l'individualisme, de la «veritat a la carta». Quan succeeix quelcom negatiu es busquen els culpables, però és innegable que hi ha una «selecció» al moment de considerar què és negatiu, com hi ha també un silenci sobre allò negatiu que no és «correcte» reconèixer, especialment quan el tema està lligat amb interessos personals.

Exemples com l'atribució de culpabilitat als altres —a la societat, a les autoritats, a la propaganda, a la fabricació de productes, etc.— de mals que hom sofreix per accions pròpies, fa pensar molt. No pas que no hi hagi responsabilitats socials, també per accions d'alguna persona, però no pas de tal manera que es pugui excloure la culpa personal del que ha realitzat l'acció. Altrament, arribaríem a la conclusió que l'individu és incapaç de decisions responsables, cosa no pas massa digna per a la humanitat.

Confessar, un gest profètic

En aquest context s'entén què es vol dir quan s'afirma que confessar els pecats demanant-ne perdó és un gest digne cristianament i humanament i alhora profètic perquè és proclamació de la bondat i la misericòrdia de Déu enmig d'un món que «no peca». I s'entén també perquè difícilment són ben interpretades les persones que actualment ho fan. Em referei-

xo, per exemple, a les pèssimes interpretacions que es fan quan el Papa, i altres membres o institucions de l'Església, reconeixen com a no evangèlics alguns fets històrics que han tingut a cristians com a protagonistes. En aquests actes no hi ha pròpiament una acusació dels qui els protagonitzaren, sinó una clarificació espiritual i exemplar de la història davant dels homes, un gest de solidaritat amb la comunitat eclesial de tots els temps. No és això, en certa manera, el que ha fet el Fill de Déu quan ha pres la naturalesa humana pecadora?

Caldria preguntar-se si la mala voluntat amb què s'acullen les «peticions de perdó» no prové de la incapacitat de perdonar que ve del plantejament —més arrelat del que pot semblar— de la llei del talió: ull per ull, dent per dent. També en això és profètic el gest de l'Església: saber posar el moment del perdó en tots els nivells de les relacions humanes (vegeu Joan Pau II, encíclica *Ric en misericòrdia*).

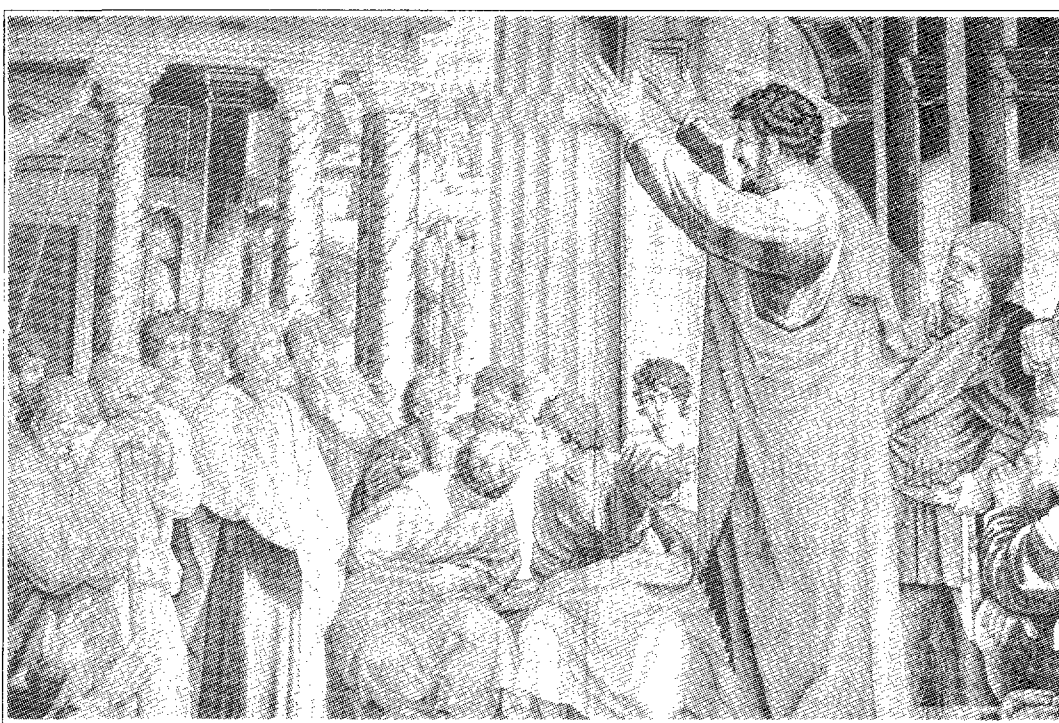
petites homilies

La gràcia del servei

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Déu misericordiós, vos feu als vostres fidels la gràcia de servir-vos d'una manera digna i meritòria. Aturem-nos a ponderar aquests mots. L'esperit de servei és un do gratuït de Déu, que així revela la seva misericòrdia. L'esperit de servei no té res a veure amb la servitud. Per això la gràcia del servei, que Déu ens dona, comporta també els dons de la dignitat i del mèrit. El servent de Déu és una persona lliure i alliberadora. El seu capteniment és digne. Perquè ha estat cridat a col·laborar amb el Senyor. Per això té el mèrit de comptar amb l'amistat i la confiança de Déu. Però res de vanagloriar-se'n. L'orgull de classe, la vanagloria i l'ostentació són antiservei. Tot és únicament gràcia. Si som capaços de fer quelcom de profitós és per pura donació. El nostre mèrit rau precisament en el manteniment de la dignitat de procurar que el nostre fer no malmeti el do de Déu. I també això és gràcia. Per això ho demanem pregant. Allò que, no essent nostre, ens ha estat confiat perquè puguem donar fruit. El ministeri eclesial —de l'àmbit que sigui— si vol ser autèntic, és, doncs, gràcia de servei. Res més. Vet aquí la seva grandesa. *El més important de vosaltres, ha de ser servidor vostre. Tothom qui s'enaltirà serà humiliat, però tothom qui s'humiliarà serà enaltit.*

Demà celebrarem la festa de Tots Sants. La festa dels servidors de Déu. Els que, havent descobert la gràcia de Déu en la seva vida, hi han correspost amb dignitat. I el

Sant Pau predicant a l'Acropolis d'Atenes. Tapís del Palau Reial de Madrid.

Senyor els ho ha comptat com a mèrit. Tots havien estat servidors de Déu en els germans. Ministres de la misericòrdia de Déu. Com l'Apòstol, *treballava nit i dia, mentre anunciava la Bona Nova de Déu*. El baptisme els havia transformats —com també ens transforma a nosaltres— en membres del poble reial i sacerdotal de Déu. I amb humilitat, sense ambició, cadascú fidelment al seu lloc, acceptant i portant la seva responsabilitat, servien Déu. Foren útils a l'Església i als germans. Creients que servien. Amb els quals s'hi comptava en la gran i ampla dimensió de la comunió dels sants. *Es mantingueren en una pau tranquil·la, com un nen a la falda de la mare, tot esperant els vostres dons*. I perquè servien per servir —eren realment útils— foren i són sants. Do de Déu a la humanitat entera.

I ara, sacerdots, us adverteixo que si no feu cas de mi, si no esteu atents a honorar el meu nom, us trauré el poder de beneir..., jo faré que tot el poble perdi l'estima i el respecte que us tenia, tal com vosaltres ho heu fet amb mi, per no haver seguit els meus camins i haver jutjat amb parcialitat. Paraules dures. Pronunciades únicament per a aquells sacerdots? Cap a quins verals està tombant ara el poble? Quin so fa el nostre ministeri? Cadascú serà cridat a comptes sobre l'exercici del seu servei als germans i a Déu. Com deia aquell que volia servir i no el deixaren: «Una Església que no serveix no serveix per a res.»

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial I)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 2)

OCTUBRE

31. Diumenge

XXXI de durant l'any. Verd. Lectures: Malaquies 1:14b-2:2b.8-10 / Salm 130 / 1 Tessalonicencs 2:7b-9.13 / Mateu 23:1-12

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Alfons Rodríguez, jesuïta; Nemesi, diaca, mr.; Quintí, sen. mr.; Ampliat, mr.; Wolfgang, b. Santa Lucil·la, vg. mr.

NOVEMBRE

1. Dilluns

Tots Sants (S): Blanc. Lectures: Apocalipsi 7:2-4.9-14 / Salm 23 / 1 Joan 3:1-3 / Mateu 5:1-12a

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Vigor i Licini, bs.; Maturí, cfr. Santa Cirènia, mr.

2. Dimarts

Tots els Fideles Difunts. Morat. Llecconari «de difunts». Per ex.: Saviesa 3:1-9 / Salm 114 / Romans 14:7-9.10b-12 / Mateu 25:1-13

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Victori, b. mr.; Acindí, Pegasi i Tobies, mrs. Santa Eustoquio, vg. mr.

3. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: Romans 13:8-10 / Salm 111 / Lluc 14:25-33. Si es vol: Sant Martí de Porres (MLI) Blanc. URGELL i SOLSONA: Sant Ermengol, bisbe (Urgell, F / Solsona MO) Blanc. VIC: Sant Pere Almató, mr. (MLI) Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Els innombrables màrtirs de Saragossa. Sants, Malaquies, Austremoni i Hubert, bs. Santes, Venefrida, vg. mr., i Sílvia, mare.

4. Dijous

Sant Carles Borromeu card. arquebisbe (MO) Blanc. Lectures: Romans 14:7-12 / Salm 26 / Lluc 15:1-10

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fèlix de Valois, fdr.; Vidal i Agrícola, mrs.; Nicandre, b. mr.; Emèric, princ. Santa Modesta, vg.

5. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: Romans 15:14-21 / Salm 97 / Lluc 16:1-8. SOLSONA: Aniv. ord. episc. bisbe Antoni Deig. Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zacaries profet. i Isabel (Elisabet), pares de sant Joan Baptista. Galació i la seva esposa Epistemes, mrs.; Magne, b.

6. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: Romans 16:3-9.16.22-27 / Salm 144 / Lluc 16:9-15. BARCELONA: Sant Sever, bisbe mr. (MO) Vermell.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Lleonard, anac., i Vinoc, ab.

Lectures bíbliques

Diumenge XXXI de
durant l'any

Cicle A

Lectura primera

MI 1:14b-2:2b.8-10

Heu abandonat el camí dret i, en veure com
jutjàveu, molts s'han allunyat

Lectura de la profecia de Malaquies

Jo sóc el rei dels reis, diu el Senyor de l'univers, i tots els pobles reverencien el meu nom. I ara, sacerdots, us adverteixo que si no feu cas de mi, si no esteu atents a honorar el meu nom us trauré el poder de beneir. Vosaltres heu abandonat el camí dret i, en veure com jutjàveu, molts s'han allunyat. Heu violat l'aliança que jo havia fet amb Leví, diu el Senyor de l'univers. Per això, jo faré que tot el poble perdi l'estima i el respecte que us tenia, tal com vosaltres ho heu fet amb mi, per no haver seguit els meus camins i haver jutjat amb parcialitat.

¿No tenim tots un mateix pare? ¿No ens ha creat el mateix Déu? ¿Per què som deslleials els uns amb els altres i violem així l'aliança dels nostres pares?

Salm responsorial

130: 1, 2, 3

El meu cor no és ambiciós, Senyor,
no són altius els meus ulls;
visc sense pretensions de grandeses,
o de coses massa altes per a mi.

R. *Guardeu-me en pau als vostres braços,
Senyor.*

Em mantinc en una pau tranquil·la,
com un nen a la falda de la mare,
tot esperant els vostres dons. R.

Israel espera en el Senyor
ara i per tots els segles. R.

Lectura segona

1Te 2:7b-9.13

No solament us volíem fer participar de la
Bona Nova de Déu, sinó que us hauríem
donat fins i tot les nostres pròpies vides.

Lectura de la primera carta de sant Pau als
cristians de Tessalònica

Germans, entre vosaltres ens férem amables com les mares quan acaronen els seus fills. Així, amb el desig de guanyar-vos, no solament us volíem fer participar de la Bona Nova de Déu, sinó que us hauríem donat fins i tot les nostres pròpies vides, de tant que us vau fer estimar. Ja recordeu, germans, com era el nostre esforç i el nostre cansament: per no ser una càrrega a ningú, treballàvem nit i dia, mentre us anunciàvem la Bona Nova de Déu. I ara no deixem mai de donar gràcies a Déu, recordant que, quan rebéreu de nosaltres la paraula de Déu, l'acol·líreu com allò que és de veritat: no paraula d'home, sinó paraula de Déu, que treballa eficaçment en vosaltres, els que heu cregut.

Al·leluia

Mt 23:9a,10b

De Pare, només en teniu un, que és el del cel;
de Guia, només en teniu un, que és el Crist.

Evangeli

Mt 23:1-12

Diuen i no fan

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué a la gent i als deixebles: «Els mestres de la Llei i els fariseus us parlen des de la càtedra de Moisés: compliu i observeu tot el que us manen, però no feu com ells, perquè diuen i no fan. Preparen farcells pesadíssims i els carreguen a les espatlles dels altres, però ells no volen ni moure'ls amb el dit. En tot obren per fer-se veure de la gent. Per això es fan ben grosses les filactèries, i les borles, ben llargues; els agrada d'ocupar els primers llocs a taula i els primers seients a les sinagogues, i que la gent els saludi a les places i els doni el nom de "rabí", o sigui "mestre". Però vosaltres no us heu de fer dir mestres, perquè, de mestre, només en teniu un, i tots vosaltres sou germans; ni heu de donar a ningú el nom de "pare" aquí a la terra, perquè, de pare, només en teniu un, que és el del cel; ni us heu de fer dir "guies", perquè, de guia, només en teniu un que és el Crist. El més important de vosaltres ha de ser servidor vostre. Tothom qui s'enaltirà serà humiliat, però tothom qui s'humiliarà serà enaltit.»

La nostra vida en mans de Maria

■ El rosari reneix en el si de l'Església com a «instrument d'íntima unió amb Déu»

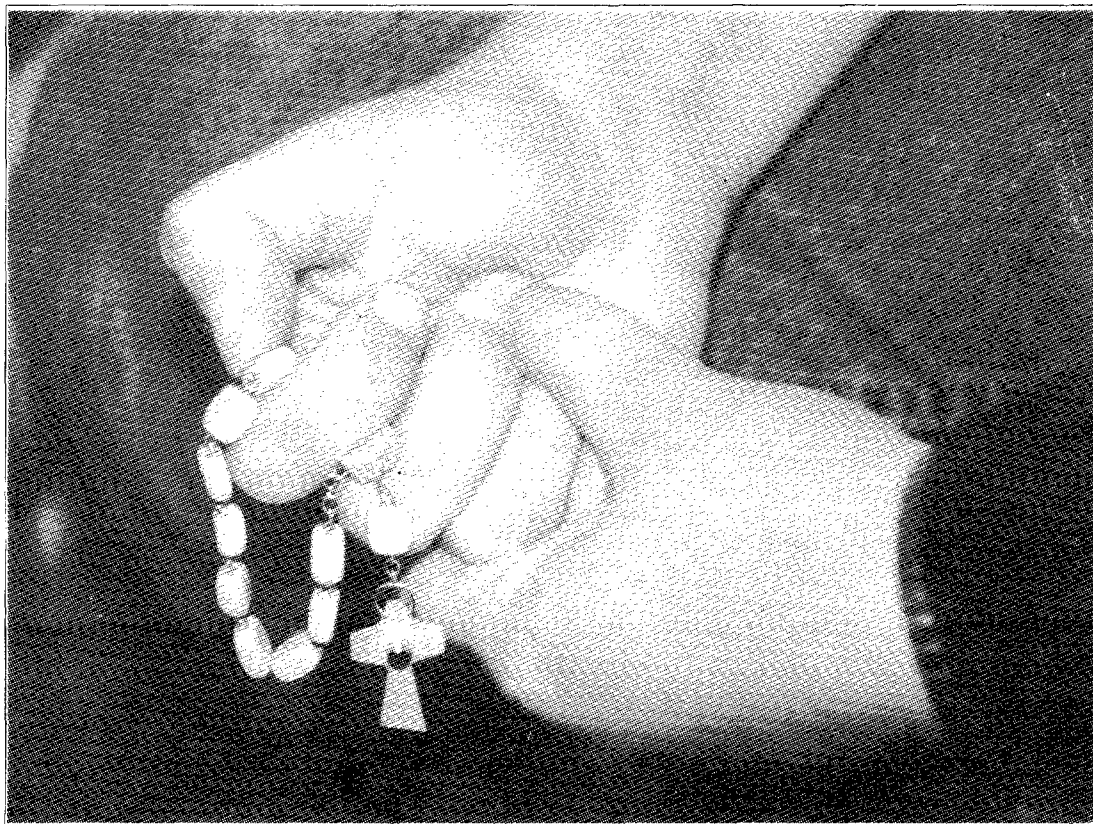
Ella és la més sensible de les mares, la que estima profundament i pateix per cadascuna de les misèries que atormenten els seus fills. Maria és la mare de la humanitat sencera, de cada home i de cada dona concebuts des de l'Eternitat al cor del Pare. Suplicar, doncs, a la Mare de Déu no pot més que provocar grans transformacions al si d'aquella persona que es posa humilment en les seves mans. La súplica a Maria, que va més enllà de la devoció, contribueix, a més a més, segons Joan Pau II, «a infondre serenitat a la vida espiritual i fa progressar els fidels cap al camí exigent de les benaurances».

Són moltes les maneres de dirigir-se a la Mare de Déu, però potser és el rosari una de les més esteses, especialment a Occident. La repetició pausada de l'«Ave Maria», ens porta a contemplar els misteris de la fe, a amarar-nos en i fer-los vida al nostre cor. El rosari no és un fi en si mateix, sinó que és un altre dels instruments amb què compta el cristià per fer de la seva vida «un cel a la terra». Ha de ser una llançadora per conduir a la oració contínua del cor, per fer de la vida sencera un acte d'amor de Déu. En paraules del sacerdot francès Jean Lafrance, «l'oració humil del rosari ens introdueix progressivament en el guiatge de l'Esperit Sant, al fons de nosaltres mateixos, cap al nostre home interior, al lloc de la presència del «Déu en nosaltres»».

El papa Joan Pau II és un fidelíssim devot de la Mare de Déu. En innombra-

bles ocasions ha insistit perquè els cristians s'hi entreguin, especialment a través d'una oració amb tanta força i implicació com el rosari. Com ell mateix ha explicat en diverses ocasions, va arribar un moment a la seva vida on li semblà que havia d'allunyar-se una mica de la

Rosari, per continuar convidant tots els cristians al seu rés. «Qui el recita —afirma Joan Pau II— s'uneix a Maria en la meditació dels misteris de Crist, i és portat a invocar la gràcia pròpia d'aquests mateixos misteris a les múltiples situacions de la vida i de la histò-

devoció mariana de la infància, en benefici d'un cristianisme cristocèntric. Aviat entendria que «la veritable devoció a la Mare de Déu és, no obstant, cristocèntrica, més encara, que està profundament arrelada al Misteri trinitari de Déu». Pel Sant Pare, una oració tan senzilla com el rosari és la millor manera de confiar a Maria la nostra vida i d'entrar, a poc a poc, en els sentiments de Crist i la seva Mare.

El Papa no ha volgut desaproveitar tampoc aquest mes d'octubre, mes del

ria.» Des que Pius V va oficialitzar la pregària el 1569, la gran majoria dels successors de Pere han fomentat aquesta oració mariana. En ella, ha dit també el Papa, «s'uneix meravellosament la simplicitat i la profunditat, la dimensió individual i la comunitària», i es converteix així en «un profètic signe i instrument de l'íntima unió amb Déu i de la unitat de tot el gènere humà».

D'uns anys ençà, el rosari ha guanyat, no només en creients que s'en serveixen per apropar-se més a Déu, sinó també en interioritat. Aquesta antiga oració impulsada per sant Domènec sembla que reviu una forta renovació al si d'una Església que a poc a poc va espantant els fantasmes que titllaven el rosari de mecanicista i avorrit. I és que és una pregària que es pot adaptar a la manera de resar de cada persona. Alguns la recitaran d'un sol cop, altres la diran al llarg del dia, d'altres la utilitzaran per santificar el treball, i altres s'estimaran més resar-lo en el temps lliure. Mentrestant, tal com afirma Lafrance al seu llibre *El Rosari*, aquesta repetida súplica a Maria «es converteix en una espècie de fil d'or que enllaça els instants d'una vida i els unifica en una mirada posada en Jesucrist i la seva Mare».

Samuel Gutiérrez

Rosari Mundial

Més de cent països dels cinc continents s'uniran el pròxim dissabte dia 30 d'octubre al rés simultani del rosari. Serà un colofó molt apropiat a aquest mes d'octubre, mes dedicat al rosari per l'Església.

L'esdeveniment central del Rosari Mundial tindrà lloc a la Ciutat de Mèxic, on viu el grup promotor de la primera edició. Quan siguin les 19.00, hora mexicana, uns vuit mil rosaris simultanis a tot el món començaran per dirigir-se a la que és considerada per tots els cristians la Mare de Déu i de la humanitat. Els promotors del Rosari Mundial recomanen resar-lo davant l'exposició del Santíssim Sagrament, a més a més de suggerir la possibilitat de disposar de sacerdots per donar el sagrament de la reconciliació.

Aquesta serà la quarta edició d'una pràctica peculiar que va començar el 1996, aquella vegada dedicada a celebrar els 50 anys de l'ordenació sacerdotal de Joan Pau II. Des de llavors, s'ha volgut cada any treure el millor partit d'una globalització, que posada en oració, pot donar grans fruits.

L'objectiu per a l'any 2000 és encara més ambiciós. Es pretén que el Papa presideixi el Rosari Mundial des del Vaticà, mentre es transmet per via satèl·lit, en directe i a tot el món, la resta dels misteris des de Fàtima, Lourdes, Czestochowa i Guadalupe. Els promotors d'aquesta idea també treballen ja per instituir a tot el planeta el primer dissabte d'octubre de cada any com a Jornada Mundial del Rosari.

El rosari, una «garlanda mística»

A l'edat mitjana s'anomenaven *chapeis* a unes garlandes de flors trenades per primavera que s'acostumaven a posar al cap com a guarniment, o als altars. Al segle XIII, l'Orde de sant Domènec esten molt l'ús d'una «garlanda mística» trenada en honor a la Mare de Déu, i que s'anomena *chapelet*, és a dir, rosari. La tradició diu que aquest rosari fou donat per la mateixa Mare de Déu a sant Domènec. Els dominicans es convertiran, així, en els grans impulsors d'aquesta pregària mariana, ja sigui en públic o en privat.

Cada part del rosari està format per un parenostre seguit de deu avemaries. Per enumerar-los amb més facilitat s'usaven granets enfilats en un cordill, encara que molt aviat s'utilitzà el rosari tal com el coneixem avui. Cada desena del rosari evoca un dels misteris de la vida de Crist i de la Mare de Déu, agrupats en tres parts, misteris de goig, de dolor i de glòria.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

Informe-vos al telèfon: 934 905 988
c/ Puiggari, 5 - 08014 Barcelona

Girona

diòcesis

Narcís, un sant evangelitzador i solidari

■ Girona celebra aquesta setmana el seu patró, model per a l'Església del 2000

GIRONA.— Sant Narcís, bisbe, va rebre tres ferides que li van causar la mort l'any 307 a Girona, durant un dels primers cultes a cel obert que els cristians de les catacumbes s'atreuen a celebrar. La data del martiri és incerta; la tradició

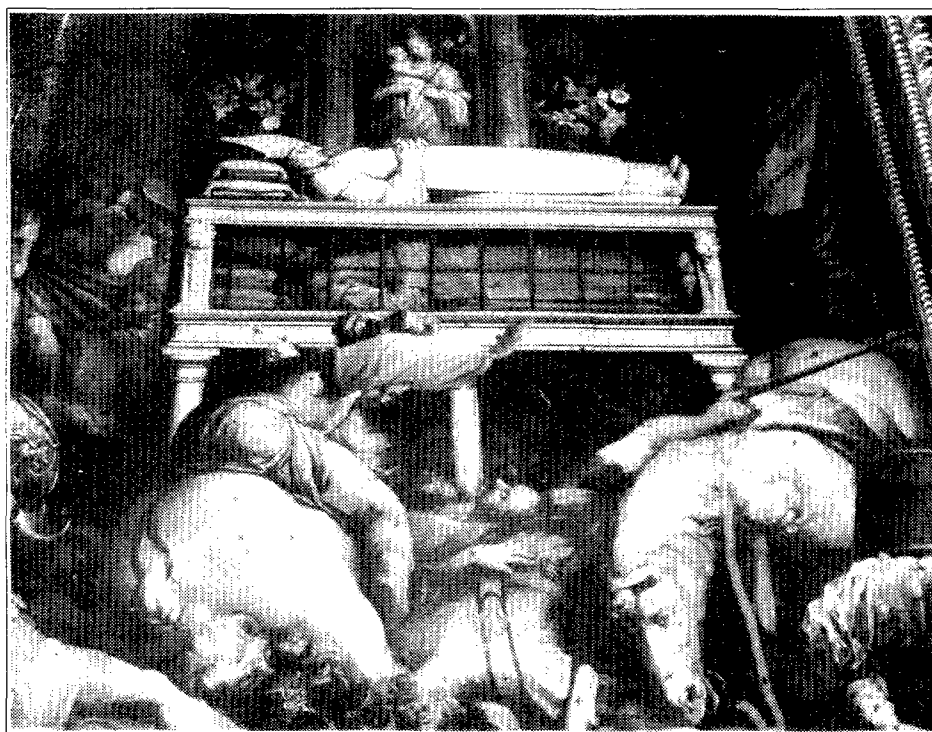
la fixa en el 27 de setembre o el 29 d'octubre des del segle XI, però abans, el Martirologi Romà ja en feia memòria el 18 de març. El seu origen també és fosc, Dalmàcia o Pananònia, així com gran part de la seva vida.

Així i tot, els episodis que són coneguts el mostren com un personatge de gran actualitat per als cristians d'avui pel seu zel evangelitzador a la mesura pràctica de tothom i el sentit de la comunió o catolicitat de l'Església més enllà de les fronteres, «cibernètica» en diríem avui.

El rigor històric comença a partir de la missió que va desenvolupar a Ausburg (Alemanya) donant origen a una comunitat estable. Va arribar-hi l'any 303 tot evitant la persecució de Diocleciana a Nicomèdia, en condició de bisbe apostòlic, és a dir, sense seu fixa, sinó enviat per predicar arreu i amb la facultat de crear diòcesis i nomenar bisbes. L'acompanyava el diaca Fèlix.

Sense saber-ho són acollits a casa d'una prostituta, Afra, i les seves tres serventes. Allà s'escenifica un passatge pròpiament evangèlic a partir d'un fet quotidià: Narcís i Fèlix fan el senyal de la creu i beneeixen la taula abans de sopar; la mestressa de la casa els veu i comencen una conversa que culmina amb la conversió. A partir del testimoni de la pecadora pública i l'acompanyament del sant, ràpidament les serventes, la mare d'Afra, familiars i amics acullen la fe. Fins i tot el primer bisbe local, sant Zòsim, serà un oncle seu.

Després de nou mesos Narcís i Fèlix han consolidat la nova Església, i molts,

Quadre de sant Narcís i les mosques.

entre els quals la mateixa Afra, seran màrtirs. En aquest moment el sant bisbe sent parlar de la diòcesi de la Gerundense i del moment crític que està passant després que el pastor hagi caigut per les violentes persecucions dirigides pel delegat del prefecte.

La notícia devia recórrer les comunitats germanes, ja que sant Fèlix l'Àfrica decideix ajudar i oferir la seva col·laboració als fidels de Girona. Quan aquest és martiritzat, Narcís arriba. Hi troba un poble amb la moral desfeta, escapat, i fa d'aquest bisbat la seva seu fixa. A partir d'aquí comença una tasca de catequesi i consolació amb prudència i precaució, però també amb la llibertat que dona la confiança en la Providència.

Dos anys més tard les persecucions desapareixen quan la província romana de la Tarraconense passa sota la jurisdicció de Constanci I Clor —pare de l'emperador Constantí, que al 313 decretarà la llibertat de culte per l'Edicte de Milà—, però durant un rebrot esporàdic Fèlix és degollat, Narcís ferit, segons la tradició, a l'espatlla, al taló i al coll, i acaba morint al cementiri de cristians als afores de la ciutat, on actualment hi ha la parròquia de Sant Fèlix.

El miracle de les mosques

La devoció pren una gran magnitud al segle XI, quan es decobreix el cos incorrupte, però sobretot dos-cents anys després, quan intervé per salvar la ciutat de les tropes del rei franc Felip I l'Ardit que assetjaven Girona. Com que en aquell moment

l'església de Sant Fèlix, on es guardaven les relíquies, es trobava fora de les muralles, les milícies van profanar-hi el cos.

Un llibre del 1602 conseqüent a l'arxiu d'aquesta parròquia explica que un fuster pietós el va recollir i el va amagar en un sarcòfag que havia fet ell mateix. D'aquí van començar a sortir unes «mosques» molt grans i verinoses que van atacar les cavallerisses de l'enemic i els van obligar a retirar-se. Les terribles mosques van tornar a aparèixer al 1653 per alliberar la ciutat una altra vegada de l'invasor francès.

Agenda atapeïda per Fires

L'acte més propi de les Fires és la Missa Pontifical, organitzada pel capítol de la catedral, i que se celebra divendres (29 d'octubre) a les 11 h a l'església de Sant Fèlix, on es conservaven les relíquies del sant. Com és tradicional s'espera l'assistència del ple del capítol presidit pel bisbe de Girona, Mons. Jaume Camprodon, així com la representació de les autoritats civils. L'acte, però, va ser precedit per una preparació espiritual, la tradicional novena i després el tridu de Sant Narcís, que va començar el 25 a la mateixa església.

Ahora tota la ciutat es prepara per a les Fires amb tot un seguit d'activitats populars i culturals que van començar el divendres 22, i entre les quals cal destacar la inauguració de les noves sales del Museu d'Història de la Ciutat (el 29 d'octubre a les 13 h), les cercaviles (el 29 i el 31 d'octubre) i el castell de focs (l'1 de novembre a les 20 h).

Les relíquies que havien salvat la vila en dues ocasions van resultar impotents per evitar que a l'agost del 1936 el comitè ciutadà les exposés a la Biblioteca Municipal i que un grup de descontrolats les fes desaparèixer. Des d'aleshores no se'n conserva gairebé res. La capella neoclàssica que el bisbe Tomàs de Lorenzana va fer construir el 1792 només té un sepulcre buit, però la devoció continua atreient cada 29 d'octubre, durant la Missa Pontifical, bisbes, autoritats i fidels a venerar la memòria de sant Narcís. La generositat que va portar el bisbe i màrtir a Girona el segle VI continua viva per animar les generacions d'avui a anunciar l'Evangeli sense por i a donar-se a tothom, allà on es necessita una presència de consol.

Guillem Farré

Goigs de Sant Narcís

*Dins l'Eternitat hi ha, encesa,
la flama del teu somris,
vida ungida de puresa,
Narcís, flor del Paradís.*

*Tu renovares Girona
amb la gràcia del Crist
i els robins de ta corona
són amor pel cor més trist.
Ton llinatge ens duu tendresa
d'un reyalme enyoradís,
vida ungida de puresa,
Narcís flor del Paradís.*

*Vine, Orient de Justícia,
predicant la santedat.
Desclou la rosa propícia
del teu cor, màrtir mitrat,*

*car ton bàcul és promesa
d'una visió feliç,
vida ungida de puresa,
Narcís flor del Paradís.*

(...)

*Gironins que a Barcelona
despleguen el pensament
i no obliden que és Girona
l'alba del seu naixement,
beneeix-los tota empresa,
atreu-los amb ton encís,
vida ungida de puresa,
Narcís flor del Paradís.*

(fragments extrets del llibre *Vida e historia de san Narciso*, de Josep Mercader, 1954)

Barcelona

Carmelites de Sant Josep, cent anys vetllant pels altres

■ La congregació fundada el 1900 per Maria Rosa Ojeda va iniciar el 10 d'octubre passat la celebració del centenari de l'orde

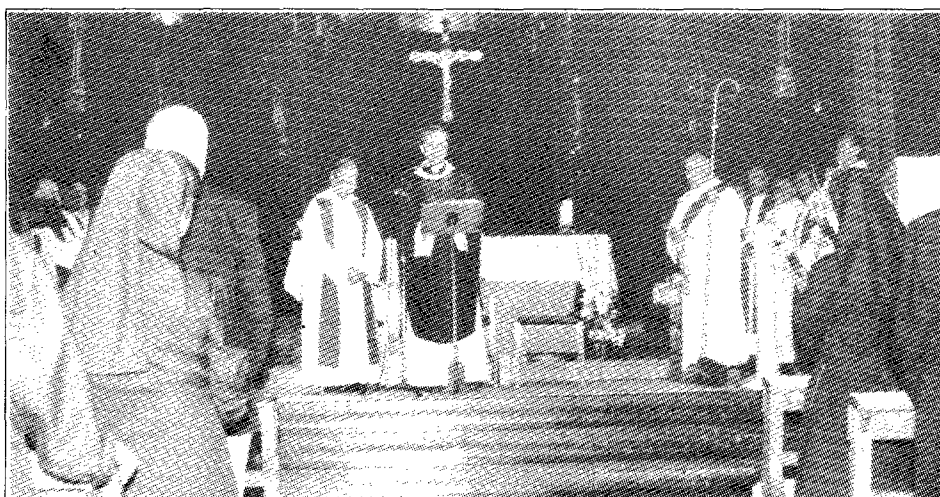
BARCELONA.— El dia 10 d'octubre de l'any 2000 les Germanes Carmelites de Sant Josep compliran un segle d'existència. Un any abans s'han iniciat els actes de celebració d'aquest centenari amb una Eucaristia a la Casa General d'Horta, que va estar presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Joan Enric Vives.

Cent anys de «vida en obsequi de Jesucrist». Aquest ha estat el gran ideal de l'orde al llarg de tant de temps. Per a la seva superiora, la mare Iluminada, fer cent anys d'existència significa «un llarg camí fonamentat sobre grans dificultats, que les omple d'esperança i de ganes per continuar treballant».

Malalts, gent gran, joves i nens han rebut durant aquest temps el servei d'amor d'aquestes germanes, que popularment sempre han estat conegudes amb el nom de «vetlladores». En els inicis de la congregació solien anar a les cases a les nits per vetllar al costat de gent gran i malalts i des de llavors han rebut de bon grat

aquesta denominació per part del poble. El propi Mons. Vives, a més de felicitar-les, les va convidar en la seva homilia a «continuar sent vetlladores, atentes al Senyor, sabent interpretar els signes dels temps, i entregades per la caritat al servei del proïsme».

Aquest orde adscrit des del 1913 al Carmel posseeix una gran esperit carmelita, que des de la pregària assídua es projecta vers un apostolat en camps ben diversos, especialment el dels nens i la gent gran. Aquesta va ser la idea des del començament de Maria Rosa Ojeda, la fundadora, nomenada el 1998 «venerable» pel Sant Pare com a reconeixement

El bisbe Mons. Joan Enric Vives va presidir l'Eucaristia, que va obrir els actes del centenari de les Germanes Carmelites de Sant Josep.

de les seves virtuts heroiques.

Al llarg de tot aquest any se celebraran diferents actes en les diverses cases de l'orde per acabar el 10 d'octubre del 2000 amb una gran festa d'acció de grà-

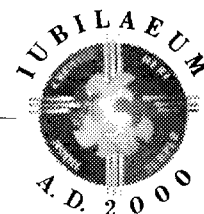
cies, en què s'espera que hi assisteixi el cardenal Ricard Maria Carles i el superior dels carmelites.

Samuel Gutiérrez

Medicina i drets humans

ROMA, 3-7 de juliol del 2000

Secretaria Científica

Associazione Medici Cattolici Italiani
Via della Conciliazione, 10 - 00193 Roma - Itàlia
Tel. 0039/06/6873109-6873205
Fax 0039/06/6869182
E-mail: INFOAMCI@AMCI.ORG
Internet: <http://www.amci.org>

Secretaria de l'Organització

AISC - Grupo AIM
Via A. Ristori, 38 - 00197 Roma - Itàlia
Tel. 0039/06/809681 - Fax 0039/06/8088491
E-mail: congressi@aisc.it
Internet: <http://www.aisc.it>

Dilluns, 3 de juliol del 2000

Lectures:

- La situació dels drets humans al món contemporani (Mons. Carlos Ximenes Belo - Timor Oriental)
- La Convenció europea sobre drets humans i biomedicina (Jean Michaud - França)

Dimarts, 4 de juliol del 2000

Els fonaments dels drets humans (moderador: Paul Descheppe)

Lectures:

- L'Evangeli i dels drets humans (Card. Dionigi Tettamanzi - Ciutat del Vaticà)
- Fonaments i història dels drets humans (Herman Nys - Bèlgica)

Comunicacions:

- Drets i estatuts de l'embrió (Antonio Baldassarre - Itàlia)
- Salus non voluntas aegroti suprema lex? (Anton Stres - Eslovènia)
- Els drets de la família (Giuseppe Dalla Torre - Itàlia)
- Relleus crítics sobre la convenció dels drets humans i sobre la biomedicina (Günter Virt - Àustria)
- Els drets de la dona (Pilar Vigil - Xile)

- Els drets de la gent gran (Yukio Moriguchi - Brasil)
- Autonomia de la investigació i respecte de la dignitat humana (Almerico Novarini - Itàlia)
- El dret dels obstètrics a ser formats en el respecte de les seves conviccions morals (Robert Valley - Canadà)

Dimecres, 5 de juliol del 2000

Els reptes moderns als drets humans (moderador: Domenico Di Virgilio)

Lectures:

- Els drets humans amenaçats avui (Eberhard Schöckenhoff - Alemanya)
- Medicina i nous drets humans? (Nicola Occhiocupo - Itàlia)

Comunicacions:

- Els drets de l'infant (Romélie Diatta - Àfrica)
- Els drets del discapacitat físic i mental (Dick Pranger - Holanda)
- Teràpies pal·liatives (Maurice Abiven - França)
- El dret a l'autonomia i a la llibertat en psiquiatria (Josep Ramos Montes - Espanya)
- La dignitat del malalt terminal (Corrado Manni - Itàlia)
- Els metges i la tortura (Inge Genefke - Dinamarca)
- Eutanàsia i legalització internacional (Eugene F. Diamond - EUA)
- Les pressions socials i polítiques de l'avortament (Jesús Rodríguez Muñoz - Cuba)

Dijous, 6 de juliol del 2000

Noves perspectives de drets humans en la medicina (moderador: Gian Luigi Gigli)

Lectures:

- Els drets humans en el tercer mil·lenni: «El nou món?» (Vincenzo Cappelletti - Itàlia)
- Salut i malaltia: l'esperança cristiana (Mons. Javier Lozano Barragán - Ciutat del Vaticà)

Comunicacions:

- Autonomia i paternalisme entre metge i pacient

(Alexandre Laureano Santos - Portugal)

- Dret a la privacitat i a la informació (P. Terence Phipps - Anglaterra)
- Un nou Welfare per a Europa (Vincenzo Saraceni - Itàlia)
- El dret del metge a la llibertat de consciència (Marta Munzarová - República Txeca)
- Aplicacions genètiques; possibilitats i restriccions (Bruno Dallapiccola - Itàlia)
- El dret d'ingerència per raons mèdiques (Marc Gentilini - França)
- Sexualitat i responsabilitat (Slavos Brichcin - República Txeca)
- El dret a l'assistència per als «exclusos» (Alberto Mazza - Argentina)

Divendres, 7 de juliol del 2000

Lectura:

- Joan Pau II i els drets humans
- Els drets humans en l'ensenyament de Joan Pau II (Giorgio Filibeck - Ciutat del Vaticà)

Trobada amb el Sant Pare

Clausura del Congrés

Dissabte, 8 de juliol del 2000

Perspectives mèdiques, cirúrgiques i experimentals a l'any 2000

Policlinic Umberto I, Universitat de Roma «La Sapienza»

INFORMACIONS GENERALS

Traducció simultània en cinc idiomes (francès, anglès, italià, espanyol i tedesc)

MANIFESTACIONS LITÚRGIQUES

Hi haurà celebracions eucarístiques en las quatre basíliques de Roma (Sant Pere, Sant Joan, Sant Pau i Santa Maria la Major), presidides per eminents cardenals. Per participar-hi, cal inscriure's al Congrés.

Sant Josep, el que per a molts és anomenat «patró del silenci» té dedicat un santuari a Barcelona, a l'indret que fa un segle es coneixia com la «Muntanya

Pelada». Aquí és on molts pelegrins arriben després d'enfilat l'avinguda de Sant Josep de la Muntanya per arribar a la plaça del santuari que du el mateix nom.

Aquest santuari es troba emplaçat en un lloc força atípic: el barri de Gràcia de Barcelona. Flanquejat per la sorollosa Travessera de Dalt, per la clínica de l'Esperança i per les proximitats del Parc Güell, el santuari de Sant Josep de la Muntanya és lloc de devoció de barcelonins i gent d'altres indrets que veneren aquí la imatge del sant des de finals del segle XIX. Va ser al novembre de l'any 1886 quan arribà a Barcelona la mare Petra amb la intenció de fundar una nova casa per a l'acollida de nenes. Actualment viuen en aquest santuari

28 germanes de la Congregació de Mares de Desemparats i Sant Josep de la Muntanya que, continuant amb la dedicació de la fundadora, acullen 70 nens i nenes que oscil·len entre els 4 i els 14 anys d'edat, tot i que en alguns casos hi ha nens per sobre o per sota d'aquesta edat.

La mare Maria del Carmen Moreno de San José, actual superiora, explica que els pelegrins que pugen al santuari busquen sobretot en sant Josep «l'apropament a Déu». La gent hi ve durant tot l'any però hi ha unes dates d'especial devoció que són els dimecres de cada

setmana, dia dedicat a Sant Josep; el dia 19 de cada mes; i els anomenats *Set Diumenges de Sant Josep* que precedeixen la celebració de Sant Josep. La Mare de Déu dels Desemparats se celebra el segon diumenge de maig amb una processó i missa solemne; i finalment s'ha afegit la data del 16 d'octubre, aniversari de la beatificació de la fundadora.

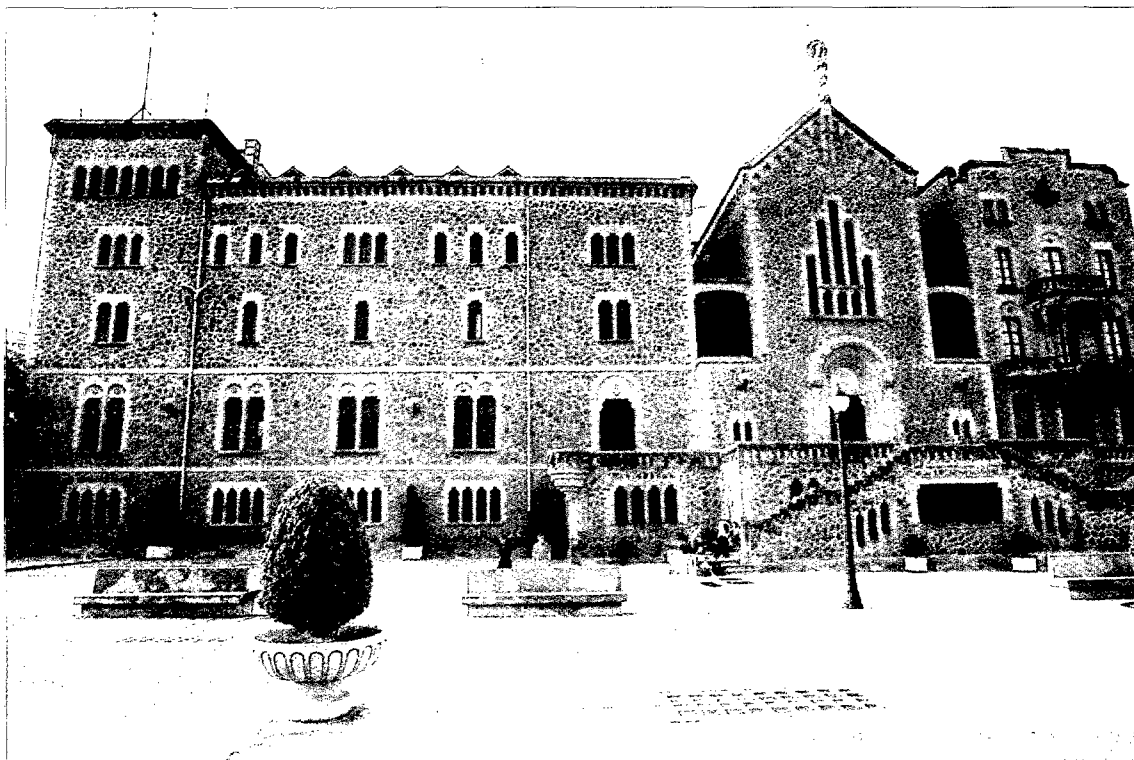
Mares de Desemparats i Sant Josep de la Muntanya

Quan la mare Petra va arribar a Barcelona el 25 de novembre del 1886

venia amb la intenció de fundar una nova casa de nenes òrfenes, tasca a la qual es dedicava en les terres andaluses on havia nascut. Orfena des de petita, havia adoptat per mare la Mare de Déu i més tard va decidir que la seva tasca consistiria a oferir a nens, joves i ancians tot l'afecte i estimació familiar del qual es veien mancats.

A Barcelona, però, s'instal·là en diversos allotjaments: a casa d'una senyora en un pis petit davant la catedral, en una caseta al barri de Sant Gervasi, al carrer de Sant Salvador de Gràcia i finalment a la «Muntanya Pelada» de la mateixa vila de Gràcia on els van oferir casa, torre i terreny per a les nombroses nenes que tenien acollides. Com que la torre era petita van decidir la construcció d'un edifici més gran que incloïa també una església dedicada a sant Josep, sant sota el patrocini del qual la mare Petra havia posat totes les seves cases i capelles. Les obres, que van començar l'agost del 1895, van ser acabades al gener del 1901.

Va ser també en aquest santuari on la mare Petra va iniciar l'any 1903 la publicació de la revista *La Montaña de S. José* que avui es publica arreu del món. Al santuari de Sant Josep de la Muntanya es

Panoràmica de la plaça de Sant Josep de la Muntanya i l'edifici, construït l'any 1895.

Cambra on va morir la mare Petra, actualment convertida en capella.

L'entrevista

En David i en Mariano són dos germans de 10 i 8 anys que viuen a Sant Josep de la Muntanya. Conversen una estona amb nosaltres per explicar-nos com viuen i què fan habitualment en aquesta casa.

—Quants germans sou?

—Som quatre però aviat serem cinc amb el que ha de néixer. Aleshores jo ja no seré el més petit.

—Què feu aquí durant el dia?

—Ens llevem a les set del matí, marxem a l'escola a les nou, allà anem a classe, dinem, fem els oficis del menjador i tornem aquí. A la tarda estudiem segons les edats, juguem una mica, anem a sopar i a dormir.

—A quina escola aneu?

—A Rius i Taulet, com que no està gaire lluny hi anem a peu.

—I els caps de setmana, com els passeu?

—Anem a un pati gran que tenim aquí baix a jugar, mengem, juguem una altra vegada, ens dutxem, sopem i a les nou anem a dormir. També hi ha uns quants nens, però, que surten amb la seva família. Els altres sortim però amb els educadors.

—Mariano, tu que ets el més jove, què és el que més t'agrada fer aquí?

—Anar a missa aquí i pujar a l'altar amb el «padre».

—I a tu, David?

—Anar a missa i també al Parc de la Ciutadella a muntar amb bicicleta. L'altre dia hi vam anar i vam baixar escales i una rampa sense mans, és molt divertit.

—Heu fet la Primera Comunió?

—Sí, jo la vaig fer als vuit anys.

—Jo no, encara l'he de fer, potser la faré als deu o onze anys.

—Feu catequesi?

—Sí, els dimecres a la tarda.

—Heu pensat què voleu ser de grans?

—Sí, policia perquè m'agrada molt. A més en conec un, el del meu poble, de Mollet del Vallès, i m'agradaria ser com ell.

—Jo futbolista. Conec el Ronaldo, és molt morè. Sóc del Barça perquè va davant a la Lliga, l'any passat va guanyar i aquest any també guanyarà.

conserva encara la maquinària que s'utilitzà a principis de segle per fer aquesta publicació.

La devoció a aquest santuari es va estendre no només a la ciutat de Barcelona, on la gent deia «anem a venerar sant Josep, el de la muntanya» sinó també a totes les altres fundacions. Va ser per això

que la tercera mare general va demanar a Roma que s'afegís al nom de la congregació de Mares de Desemparats també el de Sant Josep de la Muntanya.

Actualment la congregació s'estén per Centreamèrica i Sud-amèrica i per Andalusia, Madrid, Sant Sebastià, València, Saragossa i Palma de Mallorca. Tot i que en un principi va néixer per acollir ancians més endavant es van acollir també nens i es van començar a fundar missions.

Santuari i centre d'acollida

Sembla que la humanitat ha avançat molt, sobretot tècnicament, però no sembla que hagi passat el mateix en l'àmbit humà si tenim en compte que les necessitats que la societat té actualment continuen sent encara les de fa segles. Tot i que la fundadora de les Mares de Desemparats va començar acollint només gent gran a les seves cases, va ser durant els terratrèmols de Màlaga del segle passat, que es va iniciar l'acollida de nens i nenes.

A l'edifici que es va construir el 1895 a Sant Josep de la Muntanya ja es va considerar que no només hi viuria la comunitat de monges sinó també els grups de nens i nenes que des de llavors i fins a l'actualitat acull la congregació.

Els 70 nens i nenes d'entre 3 i 18 anys que resideixen en aquest centre hi han arribat a través de la DGAI (Direcció General d'Atenció a la Infància) de la qual Sant Josep de la Muntanya n'és un

centre col·laborador o CRAE (Centre Residencial d'Acció Educativa).

Els nens viuen en 6 llars, mòduls independents, que envolten el claustre del centre. A cadascuna de les llars hi viuen

els joves, sempre agrupats per germans quan es dona el cas que hi conviuen diversos membres d'una mateixa família, amb una religiosa i alguns educadors. Entre tots ells fan, mitjançant les cotutories, l'estada dels acollits el més familiar possible.

Durant el dia els nens i nenes van a les escoles que per edat els correspon i en les estones lliures al centre alternen els moments d'esbarjo amb els d'estudi.

Els caps de setmana, segons cada nen o nena, els poden passar al centre on fan sortides per la ciutat o excursions fora de Barcelona i a més assisteixen voluntàriament a la missa dominical. Alguns nens també reben les visites dels seus familiars o bé passen el cap de setmana amb ells.

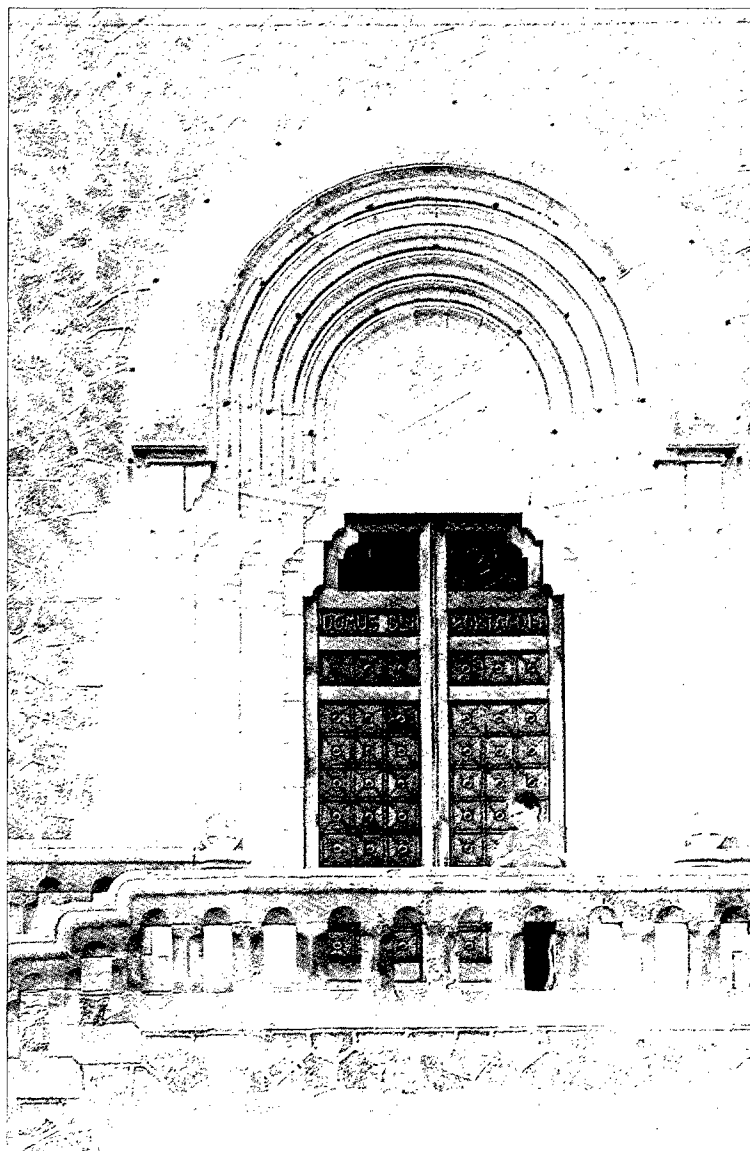
Quan sortim de la visita al santuari de Sant Josep de la Muntanya deixem enre la plaça amb tot el que l'envolta: l'església, la capella, la comunitat de monges, la cambra on va morir la mare Petra, el lloc on va restar enterrada fins a l'any 1936, el centre d'acollida i tots aquells que al capvespre d'un dia de cada dia han pujat a buscar una estona de recés, silenci o pregària. Una feligresa habitual ens diu que fa molts anys que puja perquè no viu gaire lluny d'aquí. Ens comenta que demana a les monges que hi facin també una residència d'avis. Explica que no vol anar a parar a qualsevol residència i per això li agradaria que part de l'espai que tenen al santuari el dediquessin a aquest fi. Nosaltres la deixem amb sant Josep tot desitjant que escolti les seves peticions.

Montserrat Boixareu

Fotos: Jordi Boixareu

Pati al voltant dels qual hi ha les llars dels nens que viuen a Sant Josep de la Muntanya.

Portada de l'església de Sant Josep de la Muntanya.

Dolors i Goigs de Sant Josep

1r. Dubtes de sant Josep davant l'encarnació del Verb.

—En els meus dubtes d'amor i de fe, quan arribi a dubtar fins i tot de l'amor de Déu. Ajuda'm a creure i augmenta la meua fe!

2n. Naixement de Crist en pobresa, humilitat i senzillesa.

—Senyor, despulla'm de tot menys de Tu.

3r. Crist comença a sofrir en la circumcisió.

—Ensenya'm, sant Josep, a sofrir en silenci sense ferir, danyar ni ofendre ningú.

4t. Presentació de Crist en el Temple i purificació de la Verge.

—Mare, ensenya'm, com tu fas, a complir amb el meu deure i condueix-me una vida neta, pura i transparent.

5è. Fugida a Egipte i caiguda dels ídols.

—Fes que fugi de tot pecat i dona'm valentia per treure del meu cor tots els ídols que m'impedeixin que Crist només sigui el meu Centre.

6è. Tornada a Natzaret i temor del rei Arquelau

—Concedeix-me, sant Josep, vida sobrenatural, esperit de fe i acceptació de la voluntat divina.

7è. Jesús perdut a Jerusalem i trobat al Temple.

—Que quan Crist desaparegui de la meua comunitat per una falta d'amor, jo ajudi a trobar-lo i que amb Ell torni l'alegria.

Barcelona

«Allà on vius: participa i construeix!», lema de la nova campanya de la JOC

■ Coral Ruiz, nomenada presidenta del moviment

BARCELONA.— La campanya 1999/2000 de la Joventut Obrera Cristiana (JOC), «Allà on vius: participa i construeix!», es va presentar en societat el 17 d'octubre passat en l'assemblea nacional de la JOC Nacional de Catalunya i les Illes. La campanya vol impulsar la participació dels joves als barris i pobles per fomentar així el teixit associatiu «com a forma que ens és més propera de participació democràtica».

Individualisme i falta de compromís són trets que caracteritzen la nostra societat i que es constaten, per posar un exemple recent, cada cop que es convoquen eleccions. La xifra d'un 40% d'absència en els comicis al Parlament de Catalunya del diumenge 17 d'octubre posa en evidència l'escàs interès que bona part de la població sent per la polí-

tica i, de retruc, pel col·lectiu que dirigeix el futur del seu país.

La Joventut Obrera Cristiana vol posar el seu granet de sorra per aturar aquesta tònica general, si més no entre els joves dels barris obrers, i proposa projectes engrescadors per impulsar l'associacionisme que s'hauran d'anar concretant en la realitat de cada federació, sempre amb

la col·laboració d'altres entitats del barri. «L'associacionisme és una forma de democràcia participativa que permet impulsar una altra mena de política des de la societat civil», explica Eduard Richard, membre de la JOC.

L'assemblea nacional, que va tenir lloc al Centre Moral i Cultural del Poble Nou, va servir també per presentar el Pla de Curs i per ratificar la nova presidenta de la JOC, Coral Ruiz. «Una dona presidenta, ja tocava no?» deia la presentació dels actes previstos amb motiu de l'assemblea nacional. Sembla que sí, que ja tocava, i després de tanta presidència masculina ara Coral Ruiz substitueix Francisco Viedma al capdavant de la JOC.

Viure l'Església com a joves obrers

és l'epicentre del Pla de Curs del moviment per a aquest 1999-2000: «Treballant aquest Pla de Curs volem compartir i fonamentar la nostra experiència d'Església, i avançar en la nostra aportació eclesial com a laics i laiques i com a membres d'un moviment especialitzat.»

Finalment, es va aprovar l'edició del Document d'Identitat, aprovat al consell extraordinari del curs passat, que defineix la JOC Nacional de Catalunya i les Illes com un moviment que opta pels joves treballadors i que a partir d'una opció obrera i cristiana vol esdevenir un moviment educatiu capaç de transformar la societat. «La JOC compta amb uns 800 militants que es reparteixen en 23 federacions», apunta Eduard Richard. (C.M.)

24è aniversari del trasllat del cos del Dr. Tarrés

BARCELONA.— El 8 de novembre, a l'església parroquial de Sant Vicenç de Sarrià, es commemorarà el 24è aniversari del trasllat del cos del Dr. Pere Tarrés amb una concelebració eucarística que presidirà l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, i que tindrà lloc a dos quarts de vuit del vespre.

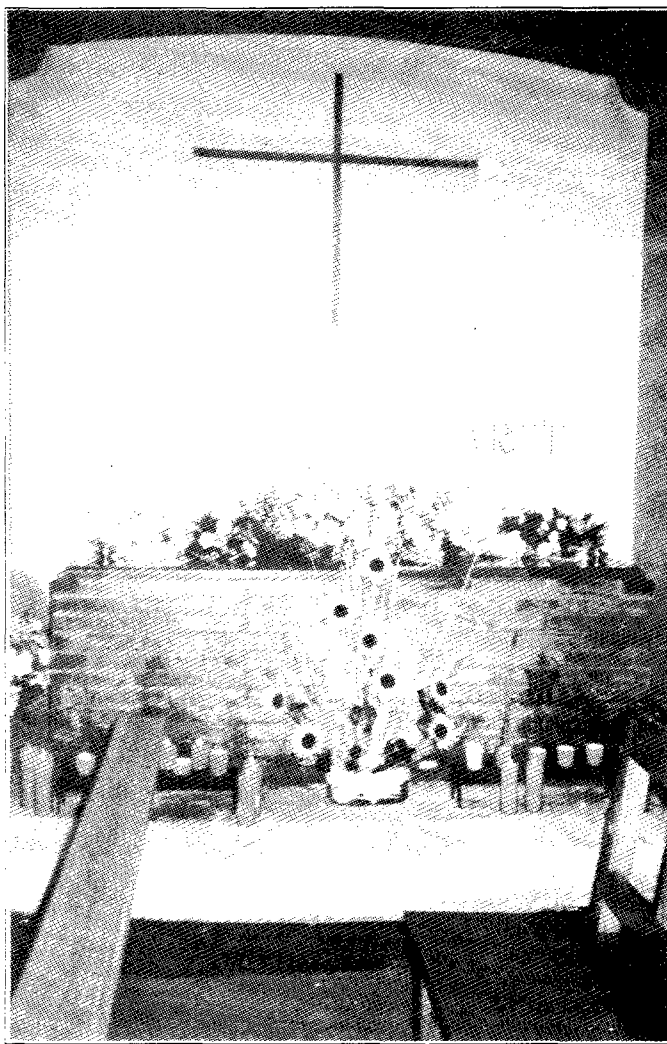
Des de l'any 1975 el cos del Dr. Tarrés —gran metge i sacerdot— reposa en un senzill sarcòfag a la nau lateral de l'església parroquial de Sarrià, on mai no han mancat les petites llànties i les flors constantment renovades. Presència agraïda d'aquells que el recorden, que li pregunten, que li demanen que vulgui complir aquelles paraules seves dites al llindar de la mort: «Des del cel podré fer més, perquè no tindrà les impossibilitats humanes.»

Amb aquesta commemoració anual també es vol expressar que el seu record és viu entre nosaltres i, a la vegada, fer conèixer a les noves generacions la gran

figura que va ser el Dr. Tarrés, metge eminent, apòstol de la joventut i sant sacerdot, i fomentar la seva devoció tot demanant a Déu que aviat la seva vida sigui presentada per l'Església com un espill per a tots els cristians.

Aquest acte commemoratiu és preparat, cada any, per una entitat o grup que s'havia relacionat amb el Dr. Tarrés i que d'ell havia rebut el foc de la seva paraula i de la seva acció, o altres entitats que després del trasllat del Dr. Tarrés, al llarg dels anys, han recollit la torxa del seu zel apostòlic o de la seva santedat. Així aquest any tindrà cura de l'organització de l'acte Càritas diocesana de Barcelona, la qual recorda que el Dr. Tarrés va ser director de l'antic Secretariat de Beneficència.

La Comissió Pro Beatificació del Dr. Tarrés i Càritas diocesana de Barcelona conviden tothom, especialment els de-

vots i amics d'aquest gran fill de la nostra terra, a aquest acte del dia 8 de novembre a la parròquia de Sarrià.

Francesc Raventós i Pujol

Vicepostulador de la causa de beatificació del Dr. Tarrés

Inaugurada la remodelació de Sant Pere Ermengol

BARCELONA.— Les goteres que els dies de pluja feien anar de corcoll el rector i els feligresos de Sant Pere Ermengol, al barri del Besòs de Barcelona, s'han acabat. El 17 d'octubre es va inaugurar la remodelació del temple que ha consistit bàsicament a aïllar mitjançant una cambra metàl·lica el sostre i les parets laterals per posar fre a l'efecte corrosiu de la humitat i de l'aigua.

Els feligresos, segons el rector, Mn. Salvador Torres, s'han mostrat satisfets per la reforma: «Volien que no es fessin despeses inútils; una reforma moderna i funcional, sense luxes ni ostentacions.» Amb tot, s'ha aprofitat per reconstruir la façana exterior amb la incorporació d'una gran creu de ferro, per renovar la instal·lació elèctrica mitjançant llums halògens (ulls de bou), per pintar l'interior del temple i per adequar, finalment, un espai fins ara en desús com a despatx del rector i guarderia per als infants durant la missa.

En total, s'han invertit aproximadament uns 12 milions de pessetes. 10 milions provenen del fons comú diocesà i la resta s'anirà obtenint mitjançant una col·lecta extra entre els feligresos que es farà un cop al mes.

Fa 52 anys que es va fundar la parròquia de Sant Pere Ermengol i que es va habilitar en un barracó que havia servit en altres temps per emmagatzemar-hi les eines i els materials que s'empraven durant l'edificació progressiva del barri. La remodelació ha mantingut l'estructura original d'aquest barracó, punt de referència per als veïns del Besòs. (C.M.)

TINTORERIA BOHIGAS Fundada el 1915

- Neteja i restauració de pells
- Neteja i guarda de catifes
- Especialistes en peces delicades i de cerimònia
- Bugaderia
- Servei d'urgència a domicili
- Articles de ploma i cortines
- Servei a comunitats i hotels a tota la ciutat
- No tanquem al migdia
- Preus assequibles

Tel. 934 290 378 - 933 586 400
C/ Fulton, 24 - C/ Tajo, 47 - Pg. Maragall, 261

Barcelona

Cap a la beatificació de Joan Roig i Diggle

■ Mons. Carrera va presidir l'inici del procés davant de parents i amics del jove màrtir

BARCELONA.— Amb el vistiplau de la Santa Seu, s'ha iniciat el procés de beatificació de Joan Roig i Diggle, executat l'11 de setembre del 1936 al costat del cementiri de Santa Coloma de Gramenet quan tenia 19 anys. L'acte d'inici del procés, que va tenir lloc el 4 d'octubre al Saló del Tron de l'arquebisbat, va ser presidit pel bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Joan Carrera, i hi van participar més de 50 parents i amics de Joan Roig.

Joan Roig i Diggle va néixer a Barcelona l'any 1917, però per una en-sorrada econòmica la família es va haver de traslladar el 1934 al Masnou (Maresme). Com a exercitant, de seguida es va posar en contacte amb la Federació de Joves Cristians de Catalunya.

La revolució que va esclatar el juliol del 1936 va portar la crema de les esglésies, la destrucció del local de la Federació de Joves Cristians del Masnou i el trencament brutal de la vida que portava Joan Roig. El 10 de setembre del 1936, quan el van detenir a casa seva quinze

homes armats, tot just va tenir temps de combregar, d'abraçar la seva mare (Maud Diggle) i de dir-li en la seva llengua materna: *God is with me* («Déu és amb mi»).

El tribunal de la fase diocesana del procés de beatificació està integrat per Mn. Francesc Segimon, com a jutge delegat; Mn. Jaume Riera, com a promotor de justícia, i August de Nóbregas, com a notari. «Tenim unes 35 persones que testificaran que aquell noi que va morir als 19 anys era un sant», explica Manuel Rucabado, president de l'Associació Amics de Joan Roig i Diggle, fundada el 1993 i constituïda per unes 250 persones. (C.M.)

Joan Roig i Diggle.

Per a tothom va ser un apòstol

L'austeritat de l'acte d'obertura del procés de beatificació no li va restar solemnitat, i el nombrós grup d'assistents es van ratificar en el seu entusiasme per la figura del considerat màrtir de la fe, el jove Joan Roig i Diggle. Nomenat el tribunal que ha d'entendre en la causa, i prestat el jurament exigint per la llei, ha entrat de ple en funcions, i el procés continua el seu curs.

Perquè l'Església promogui un servent de Déu a l'honor dels altars, ja sigui com a màrtir o per les seves virtuts heroïques, cal que sigui una figura oberta a la universalitat per la seva vida i la seva mort. Bé ho va recalcar Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona, en les paraules finals amb què va tancar l'acte. Creiem que Joan Roig, malgrat no haver tingut una vida llarga, va forjar una personalitat en temps crítics i de persecució religiosa tan robusta que mereix de ser proposada com a exemple als altres. L'Església ho ha entès així, i ha posat en funcionament el mecanisme canònic previ a la seva declaració.

Fill de pare català i de mare anglesa, als 19 anys,

quan la legislació llavors vigent el considerava menor d'edat, va merèixer la gràcia de donar la seva vida per la fe que professava. En pocs anys havia forjat el caràcter d'aquells que no es dobleguen a fer les coses a mitges. Per això el seu sentit cristià va ser monolític i sense concessions.

Nascut a Catalunya i havent viscut sempre en terra catalana, es va identificar amb l'Església local, sempre amb gran altesa de mires i llimant les asprors. Ben dotat per la naturalesa, i enriquit per la gràcia de Déu, a base d'una vida intensa de pietat i de pràctica de sagraments que es va traduir en un esperit sincer d'apòstol projectat a la joventut, amb entrega i elegància que causava admiració.

Són molts els que el recorden amb afecte. Amb els de la seva edat va ser company lleial, amb qui es podia comptar per a tot el que fos un bé. Per als més joves era el germà gran que simultaniejava temps d'esbarjo, amb temps de formació cristiana. Per a la seva família era un àngel, com ho recorden ells mateixos, i un

portador de joia i de pau en la convivència familiar. Per a tothom va ser un apòstol.

Va tenir l'habilitat de ser gran a través de la petitesa, i de donar fruits de maduresa, quan per la seva edat li corresponia d'anar madurant, sense cridar l'atenció, ni airejar frases ostentoses. Durant la seva vida no va fer gala d'heroïcitats, tret de quan es va trobar davant del martiri. Per això la seva vida pot ser proposada com a exemple no tan sols als joves del Masnou i del Maresme, o de Santa Coloma de Gramenet, on reposen les seves restes, sinó de tot Catalunya, d'Espanya, i extensible a tota l'Església universal, com va recordar Mons. Carrera en l'obertura del procés.

Som molt sensibles als espurnejos de vitalitat entre els joves. Joan Roig i Diggle ho és en la vitalitat del jove cristià, en el món secular, en la seva inquietud pels problemes socials, i en el seu lliurament i fidelitat a Crist fins a la mort.

Llorenç Galmés, o.p.

Postulador de la causa de beatificació de Joan Roig i Diggle

BALCLI'S
SALA DE SUBASTAS

DES DE 1979

**COMPRAVENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS
AL COMPTAT**

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

**VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA**

**VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES**

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

932 175 607
932 377 663

**EL PRODUCTE QUE LI RESOL
DE DEBÒ**

**EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.**

T2000

**Demani'l a la seva drogueria o
supermercat.
Ens ho agrairà!**

Lleida

El Dr. Joan Esquerda inaugura l'any acadèmic de l'Irel

■ «La fe divorciada de la ciència pot produir fanatismes»

LLEIDA.— El 13 d'octubre passat va tenir lloc a la Universitat de Lleida l'acte d'inauguració del curs acadèmic 1999-2000 de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida (Irel). El sacerdot lleidatà Joan Esquerda i Bifet va impartir la lliçó inaugural dedicada als reptes del segle XXI que a la vegada obria el cicle de conferències *Cap a on anem? Reflexions al tombant del mil·lenni*.

L'acte, que va ser presidit pel bisbe de la diòcesi, Mons. Ramon Malla, es va iniciar amb les paraules del director de l'Irel, el teòleg Ramon Prat, que va destacar que el curs passat el nombre d'alumnes matriculats va ser de 264, 14 dels quals rebrien tot seguit el títol de diplomats en Ciències Religioses tot constituint la primera promoció de l'Institut. Aquestes xifres es veuen incrementades pel prop del miler de persones que han participat en els cicles de conferències, seminaris i altres activitats organitzades per l'Irel al llarg del curs: «La nostra és una experiència positiva d'Església i de societat, ja que l'Institut té el suport eclesial i social», va afirmar el teòleg.

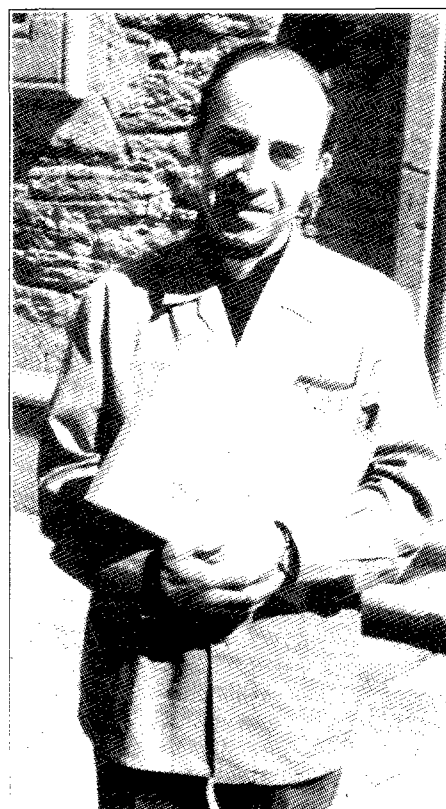
El Dr. Esquerda Bifet és canonge de la catedral de Lleida i resideix a Roma des de fa 31 anys com a director del Centre Internacional d'Animació Missionera, responsabilitat que comparteix amb classes de Missionologia a la Universitat Urbaniana de Roma d'on és catedràtic i de la qual ha estat rector. Esquerda, que ha fet nombrosos viatges arreu del món a causa de la seva responsabilitat, és autor de nombrosos llibres de Teologia.

En la seva intervenció va dir que la nostra societat, que cavalca entre dos

mil·lennis, es mou entre canvis ràpids i avançaments científics fins ara insospitables i amb una intercomunicació global i gairebé immediata: «Encetem una època històrica més tècnica i pluralista que fa que l'home d'avui se senti portat cap a un progrés il·limitat. Sembla que entrem en una nova època de la humanitat i que neix un nou humanisme.»

Va parlar tot seguit dels aspectes positius i engrescadors de la nova mentalitat que avui es va construint. «Sentim la necessitat de contactes profunds, d'experiència i de transcendència. Les preguntes es fan sobre el misteri de l'home i de la història; el sentit de la vida, la dignitat de la persona, la clau del dolor i de la mort, de les injustícies, la possibilitat de compartir tots els béns entre tots els homes..., les preguntes es formulen especialment sobre la conducta personal, familiar, social, política, econòmica, internacional. El mal pitjor que es podria produir seria si l'home ja deixés de preguntar; llavors es produiria un cansament i un desencís que podrien portar a la desesperació o a l'opressió dels altres germans», va afirmar.

Davant del nou mil·lenni, el Dr. Esquerda veu la necessitat de diàleg entre ciència i fe com un problema o un repte

El Dr. Joan Esquerda.

nou. «Durant els darrers segles hem tingut un divorci empobridor entre la raó i la fe i tant la ciència com la fe n'han sortit perdent. La fe divorciada de la ciència pot produir fanatisme i guerres de religió; la ciència sense la reflexió teològica pot crear empobriment i un relativisme dels valors fonamentals de la cultura que necessiten la perspectiva de transcendència. El resultat ha estat l'empobriment tant de la teologia com de la ciència sobre l'ho-

me. El trencament entre evangeli i cultura és el drama del nostre temps», va asseverar en la seva intervenció.

El teòleg va continuar apuntant que a les portes de l'inici del tercer mil·lenni sembla que es pot produir novament una harmonia entre raó i fe. «Tot respectant els camps peculiars: l'arrel científica de l'home que cerca la raó de tot necessita respectar el deler de la transcendència del cor humà; l'experiència de la fe, a la llum de la revelació, cal que respecti la llum de la raó, que també procedeix del Creador.» En aquest sentit va assenyalar que la resposta de la fe cristiana no minva el valor de la raó, a la vegada que l'ésser humà té la tendència cap a Déu.

Esquerda va apuntar la necessitat que els creients treballin al servei de la veritat i de la pau i va convidar-los a meditar el missatge de Crist: «La vida cristiana s'enceta diàriament, puix és una resposta a l'amor. La moral cristiana consisteix principalment en el seguiment de Jesucrist, abandonar-s'hi, deixar-se transformar per la seva gràcia.»

Finalment es va referir a la necessitat que té avui l'Església i el món de profetes i màrtirs, de poder respondre als reptes del segle XXI, «que són molt forts i demanen la gosadia del risc total en el servei a la veritat». En aquest sentit va matisar que l'home d'avui creu més en els testimonis que en els mestres, en l'experiència que en la doctrina, en la vida i en els fets que en les teories.

Jordi Curcó

Eucaristia per l'aniversari del martiri de Francesc Castelló

LLEIDA.— La capella del cementiri de Lleida va acollir el matí de la diada de Sant Miquel una eucaristia en record del jove lleidatà Francesc Castelló i Aleu, quan es complien els 63 anys del seu martiri.

L'eucaristia, organitzada per la Comissió Diocesana Promotora de la seva beatificació, va ser presidida pel vicepostulador de la causa, Mn. Gerard Soler, rector de la parròquia de Santa Maria de Gardeny de Lleida, i concelebrada per Mn. Daniel Gómez, rector del poble de Llardecans.

En l'homília el vicepostulador va dir que el màrtir lleidatà es troba a les portes de la seva beatificació: «...cal treballar perquè així sigui, però per damunt de tot hem de seguir el seu exemple», va dir el celebrant tot proposant Castelló com a model a imitar pels joves d'avui.

Finalitzat l'acte religiós tots els assistents es van traslladar a l'indret on es troba la fossa comuna en què van ser enterrades les seves despulls per fer una ofrena floral. A la celebració hi van assistir les dues germanes del

Els assistents van cantar el «Crec en un Déu» davant d'on reposen les despulls de Francesc Castelló.

màrtir, Teresina i Maria Castelló, acompanyades d'altres familiars.

Francesc Castelló i Aleu tenia 22 anys quan va ser afusellat al cementiri de Lleida el 19 de setembre del 1936. Empresonat a mitjans de juliol per la seva militàn-

cia fejecista (Federació de Joves Cristians de Catalunya), va passar dues setmanes a la presó fins que tot seguit va ser jutjat per un tribunal popular a la Paeria de Lleida. Va ser condemnat a mort després de respondre el tribunal amb un: «Sí, sóc catòlic.»

Havia nascut a Alacant el 1914, si bé als pocs mesos va perdre el pare i es va traslladar amb la mare i les dues germanes a Lleida, on tenien família i casa. Va estudiar al col·legi dels Germans Maristes de la capital de Ponent i després a l'Institut Químic de Sarrià de Barcelona.

El mes de maig passat el procés de beatificació d'aquest jove màrtir, iniciat a Lleida l'any 1958, va rebre el suport de l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, que va trametre al prefecte de la

Congregació per a la Causa dels Sants a Roma una carta en què donava el seu suport personal al procés. El mateix van fer la Universitat Ramon Llull i l'Institut Químic de Sarrià de Barcelona, del qual Castelló i Aleu va ser destacat alumne. (J.C.)

Tarragona

Primer curs per a animadors de pastoral de joves

■ Es desenvoluparà cada tercer divendres de mes

TARRAGONA.— L'Església diocesana de Tarragona i concretament la Delegació de Pastoral de Joventut ha endegat un curs per a animadors de pastoral de joves. Es tracta de la primera experiència en aquest camp per sensibilitzar i capacitar un voluntariat jove encarregat de dinamitzar grups i moviments diversos que puguin sorgir a les comunitats parroquials i als arxiprestats.

L'inici d'aquest curs va tenir lloc els dies 15 i 16 d'octubre en el marc de la Casa Diocesana d'Exercicis de la Selva del Camp, i es desenvoluparà cada tercer divendres de mes. Com a requisit hi ha la necessitat que els joves que hi participin pernòctin a la Casa d'Exercicis perquè l'horari va des de les 20.30 del divendres fins a les 19.30 del dissabte.

Aquest curs, organitzat per l'arquebisbat de Tarragona, compta amb el patrocini de la Diputació de Tarragona, la col·laboració de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós; l'Escola de l'Esplai de Tarragona; l'Escola Universitària de Treball Social de la Universitat Rovi-

ra i Virgili; el Centre d'Estudis de Pastoral, de Barcelona, i Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya, de la demarcació de Tarragona.

Com ha indicat el delegat de Pastoral de Joventut de Tarragona, Mn. Josep Masdéu, «segurament aquest és un programa per a minories, adreçat a joves que estiguin compromesos amb la parròquia i el seu entorn».

Són un total de 92 hores repartides entre tres temes bàsics de repartiment desigual, segons les qüestions. En el vessant antropològic, i sota l'enunciat *Els joves i el món d'avui*, s'analitza la religiositat del jove i de la societat: l'obertura al transcendent, fent atenció als nous factors tant socials com

religiosos.

En el segon bloc, *La fe cristiana*, pròpiament teològic, s'intenta exposar d'una manera sintètica els coneixements bàsics sobre la fe cristiana. Tenint en compte les dificultats i les objeccions de la fe es vol aprofundir en els aspectes més importants pel que fa a la teologia, la Bíblia i la moral. Es dona un relleu especial a l'Església com a comunitat convocada per l'esperit a evangelitzar el nostre món d'avui.

En el tercer apartat, *Evangelitzar educant*, es vol assentar el principi del lligam i la coherència fe-vida, fomentant bé l'acte de fe i el compromís personal i comunitari que en deriva. Els temes que es tracten són eminentment pràctics i fan referència al moment de l'evangelització, la relació grup-comunitat i la presentació d'eines concretes d'estudis i la proposta de la Pastoral de Joventut.

Joan Boronat

El Servei Cristià per a la Joventut entra als centres educatius

TARRAGONA.— L'arquebisbat de Tarragona ha iniciat un programa dins de la Pastoral Universitària, el Servei Cristià per a la Joventut (SCJ), en col·laboració amb les institucions educatives. Per tant, aquests serveis són requerits per les entitats educatives interessades en el programa.

El SCJ és un servei que s'ofereix a tothom (professors, alumnat, personal no docent) i que concreta la presència del fet religiós cristià a l'interior del món de l'estudi, de la recerca i la cultura. Tal com ha explicat el delegat diocesà d'Apostolat Seglar, Mn. Joan Antoni Cedó, la necessitat de crear aquest servei respon al fet que «el fenomen religiós forma part de la dimensió humana, de la nostra cultura i de la nostra societat en el passat, en el present i en el futur».

El Servei Cristià per a la Joventut acull les persones, informa sobre la vida i l'acció de l'Església i ajuda a concretar el servei als altres. Per altra banda fomenta i ofereix formació religiosa i orientació personal; promou debats, seminaris, conferències, sortides culturals i aquelles altres inquietuds que sorgeixen dels mateixos estudiants. Finalment orienta sobre la possibilitat de cursar crèdits de lliure elecció en Teologia.

Ara com ara, l'esmentat servei ja funciona al Col·legi Jaume Balmes, al Complex Educatiu de Tarragona, que va rebre la visita de l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, el 7 d'octubre passat. També incorporen el SCJ l'Escola Universitària de Treball Social i el Centre d'Acolliment i Informació (atenció a la joventut) del Centre Pastoral Bisbe Borràs, de Tarragona. (J.B.)

CATALUNYA CRISTIANA
SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

El cel, plenitud de comunió amb Déu

El Papa suscita un interessant debat amb la seva primera catequesi després de les vacances

Catalunya
Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
només per 11.180 ptes./any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom

Cognoms

Adreça

N.I.F.

D.P.

Població

Tel.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament d'11.180 ptes. per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 5.590 ptes.

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avis, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

Data

Signatura
del titular
del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de: CATALUNYA CRISTIANA (Departament de Subscripcions). Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona - Tel.: 934 905 988 - Fax: 934 902 035

Joventut

SOLSONA

Aventura missionera a Abancay

Un grup de joves del bisbat de Solsona van viure aquest estiu una experiència única: una estada d'un mes en un camp missioner a la població d'Abancay al Perú. Els joves relaten les tasques que tenien

encomanades, però sobretot el contacte amb la gent, càlida i amable, mancada de molts recursos, que van agrair la presència d'aquests joves voluntariosos que els van fer la vida una mica més fàcil.

Alba Coma, estudiant de Psicologia; Manel Gassó, tècnic de Joventut del Consell Comarcal de l'Urgell; Anna Estrada, economista i delegada del Patronat Català Pro-Europa a Tarragona; Carme Jové, estudiant de mestra de primària; Anna Roset, infermera a la residència geriàtrica de Sant Bartomeu de Bellpuig; Francesc Teixidó, economista; Mercè Canal, farmacèutica, tots ells amb diverses responsabilitats en l'Església; juntament amb Mn. Alfons Busto, vicari episcopal de la zona d'Urgell-Segarra del bisbat de Solsona, i antic delegat de Joventut del bisbat; i Miquel Pedrós, mossèn del bisbat de Solsona i missioner a la diòcesi d'Abancay al Perú, són els protagonistes d'aquesta història. El grup neix a iniciativa de Mn. Alfons i de la Delegació de Missions del bisbat de Solsona per participar en un camp de treball a l'estiu del 99 al Perú.

Diverses tasques a Abancay

El grup arriba il·lusionat al Perú i dediquen la primera setmana a visitar el país per conèixer el seu tarannà i l'estil de vida de la seva gent. Van ser uns dies molt vàlids per cohesionar-se com a grup. A Lima queden decebuts de la ciutat. Està molt contaminada i bruta. Queden impressionats perquè els seus nou milions d'habitants es mouen enmig d'una gran brutícia i contaminació.

El 2 d'agost inicien la seva aventura cap a Abancay. Tots estaven nerviosos, i

inquiets, però animats pel repte que s'havien plantejat des de Solsona. En primer lloc van anar al Palau Episcopal on van ser rebuts pel P. Miquel Pedrós, el sacerdot que va fer el seguiment de totes les seves activitats, i els va fer de guia durant les tres setmanes que va durar l'experiència missionera.

Després d'uns dies de feina, van començar a avaluar les activitats que feien. Anna Roset, infermera, va treballar al Centre Mèdic Santa Teresa. Es va adaptar molt bé al lloc, i a la seva forma de funcionar, encara que va haver de fer un esforç per utilitzar els pocs recursos amb què comptaven. Mercè Canal també va fer una feina molt profitosa ja que va

instal·lar un programa d'informàtica a la farmàcia del centre mèdic, de manera que quedessin enregistrats tots els medicaments. Però el més important va ser ensenyar com funcionava l'ordinador a la noia encarregada de la farmàcia, perquè quan Mercè marxés, ella pogués fer-se'n càrrec sense dificultats. Manel Gassó i Francesc Teixidó en un primer moment no tenien gaire clares les tasques que havien de desenvolupar, però a poc a poc es van anar integrant i van organitzar sortides i activitats per als joves del casal, i també van ajudar els nens orfes que viuen en una llar d'acollida.

Més experiències: Carme Jové i Alba

Els joves van atendre els infants de l'orfenat d'Abancay.

Nova Escola d'Agents de Pastoral Juvenil

Pel pont del Pilar es va iniciar el primer curs de la nova Escola d'Agents de Pastoral Juvenil. Aquesta és una de les prioritats del pla triennal d'aplicació de l'Assemblea Diocesana per equipar els futurs motors de la pastoral de joves.

Aquest curs durarà dos anys i es farà al Seminari de Solsona un cap de setmana de cada mes. Els alumnes són de 12 parròquies diferents de la diòcesi i tenen entre 20 i 40 anys. Tots els alumnes demostren una gran motivació per formar-se sòlidament i així poder acompanyar els joves en el seu camí de fe.

Mn. Xavier Novell és el responsable de l'escola que vol formar veritables apòstols dels joves. Els temes que es tractaran intenten dotar els alumnes d'un coneixement adequat dels joves que cal evangelitzar, dels continguts de l'evangelització i dels mètodes adequats en els nostres temps. Els alumnes podran aprofundir el seu camí de fe a través de pregàries, celebracions, recessos i acompanyament personal.

Coma van impartir classes a les novícies, van reforçar el professorat de la llar d'infants ajudant els nens en les seves tasques escolars, i també a l'orfenat, «on els nens i nenes necessiten especialment estima i que estiguin per ells», comenta la Carme. Alba Coma, aprofitant els seus estudis de psicologia, un «luxu» que la gent d'allà no es pot permetre, escoltava la gent i els ajudava en la mesura del possible. Anna Estrada, economista, va estudiar la viabilitat de diversos projectes, i un cop a Catalunya s'encarrega de buscar-ne subvencions. Alfons Busto va comprovar la bona relació entre el poble i l'Església. L'actitud dels seus prelats, i en especial de Mn. Pedrós és d'acollida, de disponibilitat i de servei. Amb ell anava descobrint realitats quotidianes, l'ajudava en les tasques parroquials, i també va visitar altres parròquies rurals. «Els peruans són gent sofrida i una mica mancats d'esperit de lluita, però molt acollidors i afectuosos. L'Església hi pot fer un bon paper en la línia d'alliberament i promoció», explica Mn. Busto.

Una experiència que difícilment oblidaran, van fer grans amics i van participar per uns dies en un projecte de desenvolupament del poble peruà.

La Fundació Mn. Víctor Sallent promou l'educació cristiana

Mn. Víctor Sallent, pioner i impulsor de les colònies d'estiu al bisbat de Solsona, dona nom a la recentment creada fundació en aquesta diòcesi. La Fundació Mn. Víctor Sallent vol oferir una educació integral, cristiana i cívica dels infants, adolescents i joves en el marc del temps lliure. És resultat de l'evolució i maduració de l'antic Servei de Colònies. La seva activitat està repartida en tres seccions:

—**Grup d'Esplais Cristians**, integrat per 13 entitats repartides arreu del bisbat, organitza colònies, campaments, rutes, casals d'estiu, trobades, campanyes...

—**Formació Permanent**, que amb les Escoles de l'Esplai

de Coordinació Catalana de Colònies Casals i Centres d'Esplai, convoca cursos de monitors, directors, monogràfics, diades de tècniques, seminaris... per als monitors i educadors del bisbat. Aquest any porta a terme un curs de monitors i un de directors amb una cinquantena de joves.

—**Servei de Colònies de Vacances** amb l'interès de gestionar immobles i donar infraestructura i suport a les accions educatives de la fundació.

Tota l'activitat parteix dels objectius pastorals del bisbat de Solsona i s'ofereix també als altres moviments diocesans (escoltisme i Hora 3), així com als grups parroquials, arxipresbiterals, escoles... que en puguin fer ús.

Pàgina coordinada per la Delegació de Joventut de la diòcesi de Solsona

Crèdits per formar professionals dels països del Sud

■ Aquest és l'objectiu del projecte Ajut a Estudiants del Tercer Món

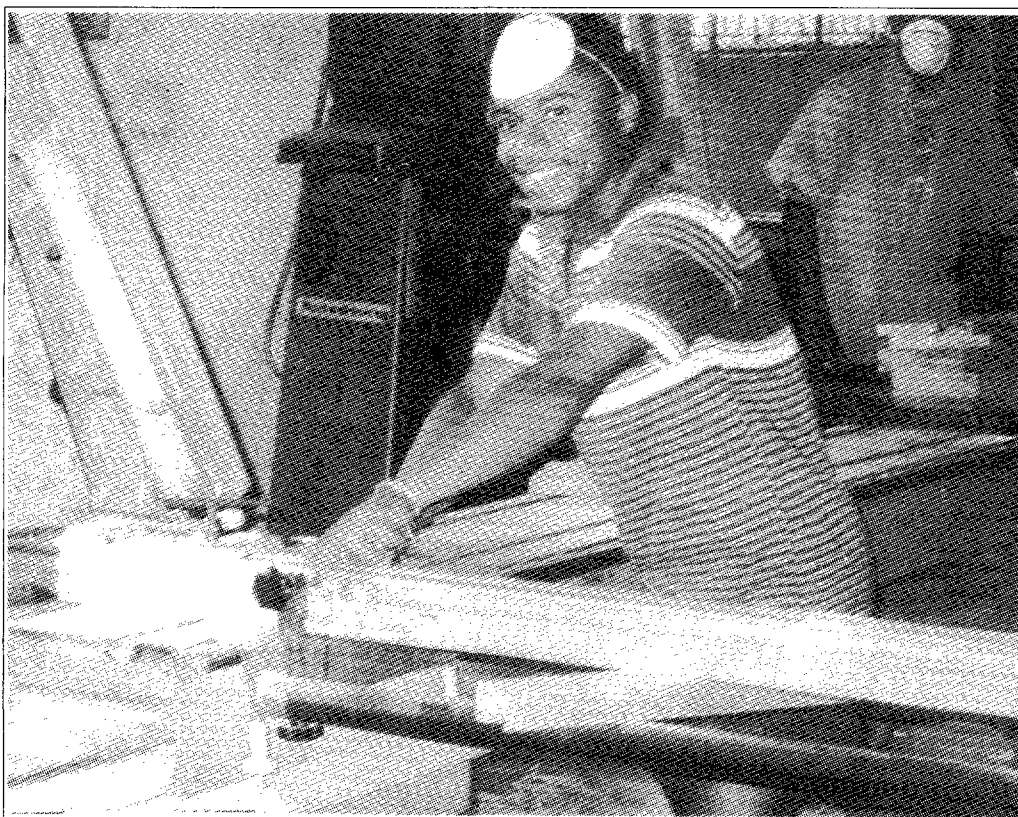
Ajut a Estudiants del Tercer Món és una iniciativa acollida i promoguda per Justícia i Pau a Terrassa l'any 1990. Un projecte que va creixent a poc a poc i sense massa soroll, però que amb aquests anys ha

aconseguit ajudar 475 joves dels països del Sud a començar o a continuar els seus estudis amb el compromís que els nois i noies tornin els crèdits en metàl·lic o en treball social a favor d'una ONG.

Pilar Martín va ser durant dos anys a Nicaragua en l'època sandinista. Allà va conèixer una noia intel·ligent i amb iniciativa que volia estudiar arquitectura, però la seva situació econòmica no li ho permetia. Va ser aleshores quan Martín es va comprometre a pagar-li els estudis quan tornés a Catalunya. Ella i el seu marit, Josep Maria Font, quan es van casar van dir als amics que els volien obsequiar que ingressessin diners a un compte corrent per ajudar la jove nicaragüenca. Aquest és l'origen d'Ajut a Estudiants del Tercer Món (AETM) el 1990, un projecte que a poc a poc s'ha anat estenent per tot Catalunya.

Els problemes dels països del Sud sovint són agreujats per una manca de professionals qualificats que els fa dependre en excés dels països rics. L'objectiu d'AETM és procurar que en aquells indrets menys desenvolupats tinguin els seus propis titulats, i que aquests tinguin la intenció de quedar-se en el seu país un cop acabats els estudis per participar en el desenvolupament del seu poble. Segons el secretari d'AETM, Josep M. Font, «és la vella idea del proverbi xinès, dona la canya i no el peix, així aprendran a pescar i ja no et necessitaran».

Els 475 joves que s'han beneficiat del programa són de Guatemala, El Salvador, l'Equador, el Perú, Bolívia, Xile, el Brasil, el Senegal, Benín, el Camerun i Guinea Equatorial. L'any passat es va ajudar 159 estudiants que van suposar 22.810.634 pessetes, és a dir una mitjana d'unes 145.000 pessetes per a cada noi o noia. Acostumen a ser joves procedents

La raó de ser d'AETM és formar professionals en el Tercer Món.

de poblacions rurals, refugiats compromesos en diferent grau en la vida social del seu país, procedents de famílies nombroses, sovint sense pares, i alguns d'ells amb fills al seu càrrec... Per estudiar la majoria han de deixar la seva comunitat rural i traslladar-se a la ciutat on hi ha els centres acadèmics, d'altres viuen o malviuen a les perifèries de les ciutats i tenen diàriament llargs i costosos desplaçaments. De totes formes l'ajuda d'AETM no és per al 100% de les seves necessitats i despeses. El programa només es compromet a ajudar-los en els seus estudis, la resta és al seu càrrec.

Josep M. Font reconeix que no poden arribar a totes les sol·licituds, que són avaluades i resoltes per institucions na-

diues dels països amb qui han establert conveni. A part de les commovedores cartes que sovint els escriuen els estudiants, recorda una de les reunions del Consell d'AETM de finals de l'any passat com «especialment dramàtica perquè davant l'augment de les ajudes concedides i els limitats ingressos que tenim, vam haver de retallar a tots els estudiants les ajudes per al 1999, a més de no acceptar nous estudiants.»

Els pobres també són solidaris

Als joves se'ls ajuda amb uns mini-crèdits perquè puguin fer els seus estudis universitaris o de formació professional per poder-se inserir en el mercat laboral

del seu país i participar així en la seva evolució socioeconòmica. Però AETM vol ser un projecte educador, solidari i corresponsable. Josep M. Font comenta que les mateixes entitats associades creuen que «els pobres també han d'aprendre a ser solidaris. N'estem convençuts, i per això el fet de retornar l'ajut és per tenir present allò que el que res costa res no val, i els receptors del crèdit han de ser conscients que l'ajut que reben suposa un esforç i confiança per part dels benefactors d'AETM». Els joves que tornen els diners en metàl·lic ho fan en molts i llargs terminis, i aquests diners serveixen per a altres joves que poden estudiar com ells. La majoria, però, els retornen en treball social a favor d'una ONG que té relació amb l'AETM. Aquesta mena de voluntariat social consisteix a comptabilitzar les hores al preu que normalment es paga per feines similars a aquell país i es va descomptant del deute fins a arribar a liquidar-lo del tot.

Els diners surten de benefactors que paguen quotes periòdiques i sobretot d'aportacions privades i públiques excepcionals ja que «no són garantia de continuïtat», afirma Font, per part de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Terrassa com a entitats més perseverants en la seva ajuda. També han rebut ajudes importants procedents de persones generoses que han rebut una herència, o s'han casat i han destinat els diners a aquesta causa. A tots ells, Font agraeix la seva valuosa ajuda.

Glòria Carrizosa Servitje

**AJUT A ESTUDIANTS
DEL TERCER MÓN
JUSTÍCIA i PAU
C/ Blasco de Garay, 34
08024 Terrassa
Tel. 938 800 424**

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la Formació
dels voluntaris

Facilita Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

Matar el Papa, ordre d'Andropov

«L'ordre d'assassinar el Papa va sortir del cap del KGB (policia política soviètica) Iuri Andropov.» Aquesta és una de les declaracions que va efectuar a mitjans d'octubre l'excoronel soviètic Víktor Sheymov, fugit als Estats Units el 1980, que durant uns deu anys va ser responsable de la protecció dels codis i les comunicacions xifrades del KGB (Comitè de Seguretat de l'Estat) a l'URSS i a l'exterior. En definitiva, un alt responsable de l'espionatge soviètic. Cal recordar que després d'anys de dirigir el KGB, Andropov va acabar sent el màxim líder polític de l'URSS en succeir Brejnev.

Les recents declaracions de l'excoronel soviètic, que ara és un expert de la seguretat de les computadores i consultor del Congrés nord-americà, s'inscriuen en un context de revelacions de secrets d'espionatge durant els anys de la guerra freda ja que s'han fet públiques les llistes d'espies del KGB que va endur-se a Londres, el 1992, el cap dels arxius de la policia secreta soviètica, Vasilij Mitrokhin. Han sortit a la llum els noms de centenars d'espies que van treballar per l'URSS a la Gran Bretanya, França i Itàlia. En aquest últim país l'escàndol ha estat important ja que a la llista hi ha polítics força coneguts i rellevants, entre els quals el líder d'un partit comunista, Armando Cossutta, que forma part de l'actual coalició de govern.

El cap dels arxius secrets

Mitrokhin va entrar als serveis secrets soviètics el 1948, a l'edat de 26 anys, i va ser destinat a l'exterior. Movent-se pel món occidental l'espia «comparava el nivell de vida de la població local amb el soviètic i el contrast era massa evident», segons pròpies paraules.

El Papa va perdonar Ali Agca, el turc que va intentar assassinar-lo.

les. El 1956 va ser considerat poc fiable pels seus superiors i va ser enviat als arxius, és a dir, va deixar de ser un agent operatiu, va deixar de viatjar, però per les seves mans passaven les informacions i els dossiers dels qui continuaven en actiu. El 1972 el van nomenar cap dels arxius del KGB, feina que li va permetre de controlar i vigilar uns 300.000 documents. Va començar aleshores una ingent tasca de copiar a mà i a màquina els documents a què tenia accés. El 1992 va facturar uns quants baguls plens de documents en un tren que anava al Bàltic i poc després desembarcava a Londres, on va entrar en contacte amb els serveis britànics d'intel·ligència i va esdevenir

l'home que en tota la història de l'URSS més mal ha fet al KGB.

Els primers a fer llum sobre els arxius van ser els britànics, van seguir-los els francesos i, finalment, els italians. En el cas italià hi ha una llista de 261 persones que en els últims vint-i-cinc anys han mantingut relacions amb el KGB, entre els quals, a més de Cossutta, hi ha el senador vitalici i líder històric del Partit Socialista Francesco De Martino. També hi apareix un periodista d'origen polonès, Jas Gawronski, íntim de Joan Pau II i exportaveu de l'actual cap de l'oposició, Silvio Berlusconi. Així mateix, van fer-se públics els propòsits de Moscou d'infiltrar agents al Vaticà, enviant seminaristes-espies. Això denotava un notable interès per les activitats eclesials; quedava lluny el menyspreu demostrat per Stalin quan li aconsellaven no adoptar determinades mesures que l'enfrontarien amb el Vaticà i va contestar: «Quantes divisions té el Papa?» Només creia en les relacions de força.

Andropov, KGB, Bulgària i els turcs

L'excoronel Sheymov ha escrit un llibre, *Tower of secret* («La torre dels secrets»), on explica com el KGB va infiltrar l'Església ortodoxa russa i com va gestar-se l'atemptat contra el Papa. Hi havia un canal de comunicacions especials entre l'URSS i Bulgària, segons l'exagent, «i puc dir que l'ordre d'assassinar el Papa va sortir del cap del KGB Iuri Andropov. Joan Pau II era una espina clavada en el costat soviètic, els búlgars no tenien res en contra seu». Així, doncs, «Bulgària», ha declarat Sheymov al diari *Corriere della Sera*, «va ser l'executora i la coordinadora del

pla contra el Papa. Bulgària mantenia estrets lligams amb certs cercles turcs i els va fer servir: van ser turcs els qui van disparar contra el Papa seguint les seves ordres».

L'explicació de l'interès del KGB per silenciar la veu del Papa polonès es pot trobar en la lectura del llibre de recent aparició *Witness to Hope* («Testimoni de l'esperança»), del nord-americà George Weigel. Seduït per la personalitat de Joan Pau II, Weigel ha escrit la seva biografia després de deu entrevistes amb el Papa i més de vint-i-quatre hores de converses. Quan es tracta del primer viatge del Pontífex a la seva pàtria, Polònia, el 1979, es parla dels «nou dies que van canviar el curs de la història». L'extraordinària mobilització del poble polonès al voltant del Papa va

superar totes les previsions del règim comunista i va marcar l'inici de la seva fi i, per tant, de la fi del bloc comunista a l'Europa occidental, que va ser el prelude a l'enfonsament i la desaparició de l'URSS, el 1991.

Cartes a Brejnev, Deng Xiaoping i Gorbatxov

El llibre recull tres cartes inèdites de Joan Pau II: una a Brejnev, l'altra al líder xinès Deng Xiaoping i l'última al també líder soviètic Mikhaïl Gorbatxov. A la primera (desembre del 1980) el Papa expressa al màxim dirigent de l'URSS el temor que senten els polonesos davant la possibilitat d'una intervenció de l'exèrcit soviètic. El poble polonès ja s'havia posat en marxa contra la dictadura comunista i havia sorgit el sindicat Solidarosc. Moscou preparava plans d'intervenció que finalment no van produir-se en accedir al poder el general Jaruzelski, que va instaurar la llei marcial i va dissoldre Solidarosc. A Deng Xiaoping, el Pontífex li va expressar el 1983 el desig d'establir «contactes directes amb les autoritats xineses». La carta a Gorbatxov, el 1988, va portar a un fet històric: la reunió al Vaticà del líder soviètic amb el Papa, l'1 de desembre del 1989. Del menyspreu de Stalin, passant per l'intent d'assassinat d'Andropov, va arribar-se a la cimera del Vaticà, al reconeixement públic de la Santa Seu com a interlocutor polític. Avui dia l'URSS ja no existeix, ja és història, igual que el comunisme, però Joan Pau II segueix amb noves batalles contra l'opressió, contra la fam, contra la injustícia arreu del món.

Antoni Reig

Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

...amb un dibuix

societat

La veu del metge

L'envelliment natural (III)

L'Andrea notava des de feia temps que el sol i la llum l'enlluernaven massa. S'adonava que hi veia pitjor, però no eren les ulleres. Es cansava quan cosia, mirava la televisió, jugava a cartes, fins i tot a l'hora de caminar, començava a tenir por de caure o ensopegar. I això és el que va passar. Un esglaó i un raig de sol van fer caure l'Andrea. Feia temps que sabia que havia perdut qualitat de visió malgrat que s'havia graduat les ulleres, però ara, en comprovar que podia caure, es va sentir insegura i es va adonar que havia de fer alguna cosa.

Les cataractes

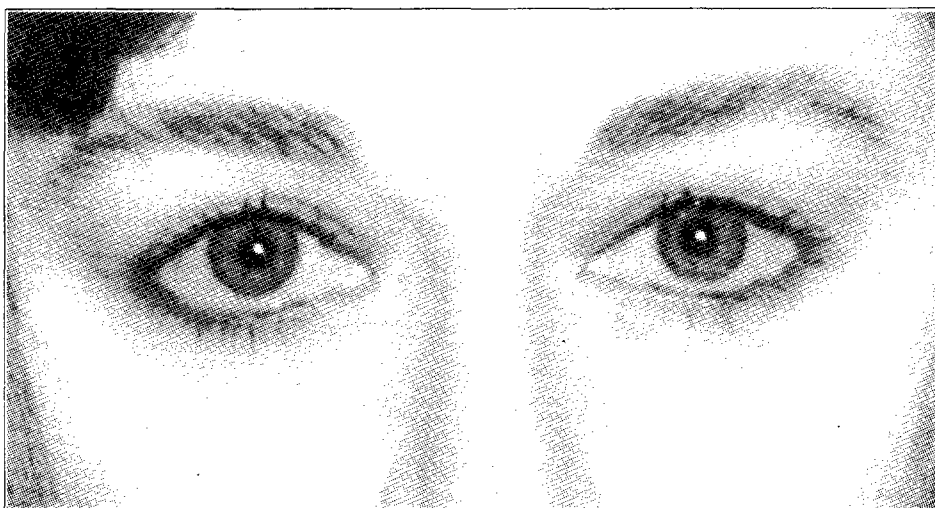
Què és una cataracta? L'Andrea ho va sentir dir a algunes amigues: «A tu el que et passa és que tens una cataracta!» Així va ser com l'Andrea es va comprar un petit manual sobre la cataracta que va trobar en una llibreria del barri. «Si alguna cosa m'impedeix veure-hi bé vull saber de què es tracta abans d'anar al metge!», va pensar.

I amb la tensió que representa llegir sobre el que passa a un mateix, va saber que una cataracta és una opacitat de la lent (cristal·lí) de l'ull, que quan està sa és clara i transparent. Alguns ho comparen amb una finestra que s'entela amb el vapor. Va saber que algunes coses que li havien dit les seves amigues no eren correctes: no és un tel o capa que cobreix l'ull, no està ocasionada per l'ús forçat dels ulls, no és un càncer, ni s'encomana d'un ull a un altre. L'Andrea va llegir el que el seu metge, dies després, li explicava després d'haver-la explorat i confirmar el que ella sospitava.

«Senyora, el que li passa és que té cataractes, i l'opacitat li està afectant l'eix de la visió. Si l'opacitat estigués als cantells del cristal·lí no se n'hauria adonat. En els casos més evolucionats, pot provocar com a símptomes la visió doble d'un ull, la necessitat de llum més intensa per llegir, la visió nocturna molt pobre o veure els colors esmorteïts o groguencs», va dir el metge.

Causa de la cataracta

L'Andrea volia saber si això li passava per haver fet alguna cosa perjudicial. El doctor li va respondre: «Gairebé la meitat de la població entre els 65 i els 75 anys té cataractes i després dels 75 anys el percentatge és del 70%. Gairebé 7 de cada 10 persones d'aquesta edat! Normalment aquesta és la causa més comuna: l'envelliment natural de l'ull. En algunes persones pot aparèixer abans: en els casos d'exposició excessiva a la llum del sol sense protecció, a la calor o a

Una cataracta és una opacitat de la lent (cristal·lí) de l'ull.

d'altres radiacions, a traumatismes oculars, a l'ús de corticoides, a una descàrrega de corrent elèctric, i en els pacients que pateixen diabetis, que són addictes a l'alcohol o al tabac i els que sofreixen algunes malalties pròpies de l'ull.»

«Doctor, això que em passa, es pot operar?», va preguntar l'Andrea.

«Bé, depèn», va respondre el doctor. «La cirurgia de la cataracta és l'operació més comuna en persones de més de 65 anys i més del 95% milloren la visió després de la intervenció. Però la decisió en el seu cas no és contundent. És vostè qui ha de decidir si hi pot veure prou bé com per dur a terme la seva vida diària amb comoditat i seguretat. La rapidesa d'una cataracta no es pot preveure i fins i tot pot ser diferent en tots dos ulls. Moltes persones poden dur una vida normal si s'adapten la graduació de les ulleres. D'altres, per motius de feina, necessiten una visió òptima i decideixen operar-se abans. No és el mateix el qui ha de conduir de nit, veure bé els colors o llegir molt. De vegades també hi té a veure la resta de l'ull, si la retina o el nervi es troben sans. En aquests casos cal valorar el grau real de millora que es pot esperar després d'operar-se.»

L'Andrea va sentir que dins seu alguna cosa es relaxava. «Té remei, caldria operar, però... no per ara!», va pensar. Tot seguit, va preguntar al metge per l'operació.

La intervenció

L'oftalmòleg va intentar resumir allò que coneixia tan bé. «En el seu cas —va dir—, amb anestèsia local farem una petita incisió, per on farem entrar una agulla ultravibrant, que trencarà la cataracta en petites peces que s'aspien a través del forat central de l'agulla, per poder-li col·locar una nova lent intraocular. La incisió quirúrgica pot cicatritzar per ella mateixa o suturar-se. No s'ha de

car el progrés del seu ull, a mesura que es guareix en els mesos següents.»

«Complicacions? No hi ha cirurgia sense risc, però en el cas de la cataracta són poques», va explicar el doctor. «En un 1% o 2% de pacients pot tenir lloc un desprendiment retinal, una infecció o un edema de la màcula, una parpella caiguda, entre d'altres coses, i això podria produir la pèrdua de visió de l'ull. Si tot va bé, podrà fer millor les activitats diàries, conduir, llegir, caminar més segura, realitzar activitats socials, fer passatemps, tenir menys accidents i estar més segura de si mateixa i sentir-se més independent, però aquests efectes no són immediats. La recuperació pot trigar uns mesos», va afirmar el metge.

L'Andrea va tornar a casa contenta. Sabia el que tenia i com i qui li ho podia solucionar. Li faltava comentar-ho a casa i decidir-se. Un dia d'aquests tornaria a veure-hi com abans.

Dr. Ferran L. Tognetta

Membre de la Junta Consultiva de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears

Calendari d'hortalisses

Si bé es veritat que es poden trobar tot tipus de verdures al llarg de l'any, convé saber quines són les de temporada.

FORN DE PA - PASTISSERIA

MAGDALENES
SENSE
GLUTEN PER
A CELÍACS

Plaça Trinitat, 14
Mare de Déu de Lorda, 63
Ausona, 89
Bartrina, 52-54
Tel. 933 453 678 - 08033 Barcelona

cultura

La singular cal·ligrafia pictòrica de Manuel Sagnier

■ L'artista és fill de l'arquitecte artífex del temple expiatori del Tibidabo

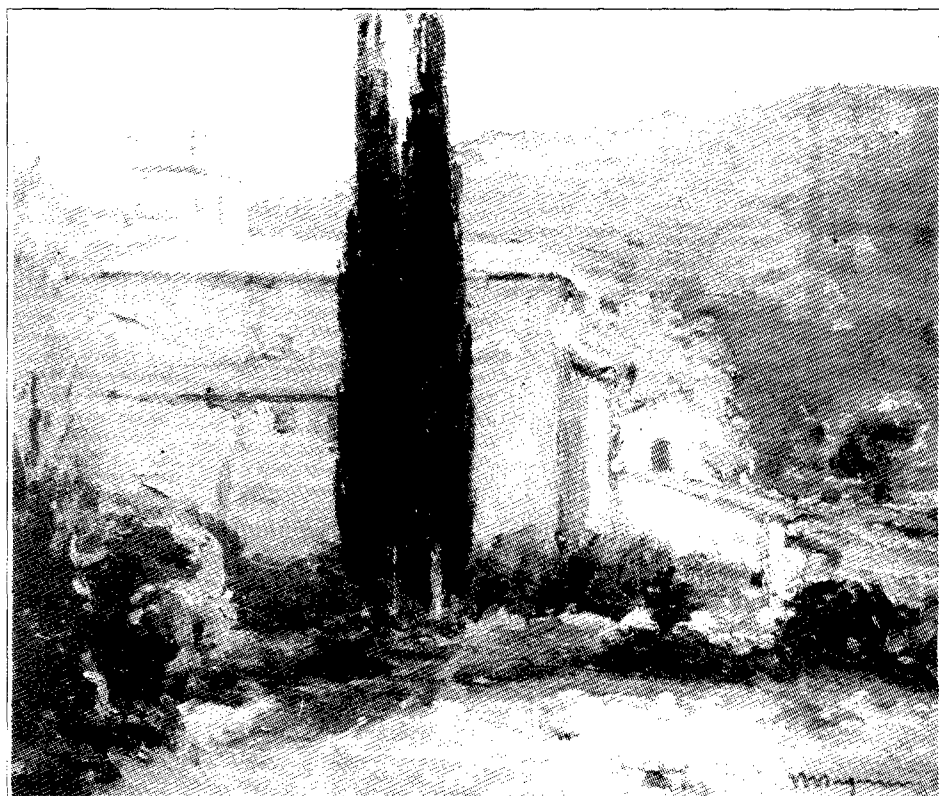
BARCELONA.— La galeria d'art Fernando Pinós presenta fins a finals de novembre una magnífica exposició dedicada al pintor barceloní Manuel Sagnier, l'obra del qual se situa en les primeres dècades del segle xx. Els quadres de Sagnier proposen a l'espectador un pelegrinatge captivador a través d'alguns paratges naturals de la geografia catalana.

L'objectiu fonamental d'aquesta exposició és, segons l'antiquari Fernando Pinós, «donar a conèixer l'excel·lent producció pictòrica de Manuel Sagnier, un artista català avui dia pràcticament oblidat, que va gaudir d'un prestigi ben meregut al seu temps». La mostra, que consta de vint-i-set quadres de gran, mitjà i petit format, és el fruit de dos anys de treball. «Els qui visitin aquesta exposició redescobriran un mestre de la pintura», constata Pinós. Per als amants de les belles arts, cal dir que tots els olis són a la

venda. El preu mitjà és d'unes tres-centes cinquanta mil pessetes. Adquirir un quadre de Sagnier «és una bona inversió», assegura Pinós.

El batec de la natura

Còmplice amb la natura, Manuel Sagnier no trasllada a la tela una realitat mimètica, sinó que s'enfronta al paisatge per redescobrir-lo, per refer-lo a través d'unes pinzellades amples, enèrgiques i gestuals que transmeten una prodigiosa

«L'ermita.»

Gener: api, bleda, carbassa, carxofa, ceba, col de Brussel·les, col, coliflor, enciam, endívia, escarola, espinacs, fonoll, nap, pastanaga, patata, porro, rave, remolatxa.

Febrer: api, bleda, carbassa, carxofa, ceba, col de Brussel·les, col, coliflor, enciam, endívia, espinacs, fonoll, nap, pastanaga, patata, porro, remolatxa.

Març: api, bleda, carxofa, ceba, col, coliflor, enciam, endívia, escarola, espinacs, fonoll, nap, patata, rave, remolatxa.

Abril: api, bleda, carbassa, carxofa, ceba, col, enciam, endívia, escarola, espàrrac, espinacs, fonoll, nap, pastanaga, patata, rave, remolatxa.

Maig: api, carbassó, carxofa, ceba, col, enciam, endívia, espàrrac, espinacs, fava, mongeta tendra, nap, pastanaga, patata nova, patata, rave.

Juny: albergínia, api, carbassó, ceba, cogombre, col, enciam, endívia, espàrrac, espinacs, fava, fonoll, nap, pastanaga, patata, pebrot, pèsol, remolatxa, tomàquet.

Juliol: albergínia, api, bleda, ceba, cogombre, enciam, endívia, espinacs, pastanaga, patata, pebrot, pèsol, remolatxa, tomàquet.

Agost: albergínia, api, bleda, carbassó, ceba, cogombre, col, enciam, endívia, espinacs, mongeta tendra, pastanaga, patata, pebrot, rave, remolatxa, tomàquet.

Setembre: albergínia, all tendre, api, bleda, bolets, carbassó, ceba, cogombre, col, enciam, endívia, espinacs, mongeta tendra, nap, pastanaga, patata, pebrot, remolatxa.

Octubre: albergínia, all tendre, api, bleda, bolets, carbassó, ceba, cogombre, col, coliflor, enciam, endívia, espinacs, mongeta tendra, nap, pastanaga, patata, pebrot, remolatxa, tomàquet.

Novembre: api, bleda, bolets, carbassó, carxofa, col, coliflor, enciam, escarola, espinacs, fonoll, nap, pastanaga, patata, porro, remolatxa, tomàquet.

Desembre: bleda, carbassa, carxofa, col, coliflor, escarola, espinacs, nap, pastanaga, remolatxa.

gamma de sensacions.

Unes pinzellades d'una delicadesa cromàtica extraordinària que tenen poca relació amb el naturalisme i, sorprenentment, molta amb moviments estètics com l'impressionisme o l'expressionisme i amb la capacitat de sentir, d'aprofundir en les entranyes d'una natura fèrtil i viva que batega al compàs dels canvis estacionals i també dels diferents estats anímics de l'artista que l'ha de concebre plàsticament. «El pintor penetra en el món interior del paisatge», afirma el crític d'art Helios Rubio en el catàleg de l'exposició.

Una mirada única

Sagnier té una mirada inconfusible, subjectiva, intel·ligent, transparent. Capta l'essència de l'entorn natural, sense més intermediari que la seva pròpia sensibilitat. La llum i la manera com aquesta incideix i modifica els objectes és una de les preocupacions cabdals dels pintors. Manuel Sagnier fa servir una lluminositat expressiva i vigorosa, però matisada, que n'esdevé l'empremta artística més remarcable.

Altres característiques que emanen de l'obra de Sagnier són les següents: una composició sòlida i elegant, on es donen la mà l'equilibri i l'harmonia; un cromatisme de tonalitats suaus i poroses —el

verd, el marró, l'ocre, el siena i el blau celest són els colors que predominen en la seva paleta—, i una atmosfera lírica i suggeridora. Això fa que cadascuna de les seves creacions aconsegueixin una

perfecció tècnica i una bellesa difícilment superables. Fernando Pinós subratlla que «els quadres de Sagnier tenen un estil únic, original, que el defineixen i l'identifiquen».

El protagonista absolut de l'obra de Manuel Sagnier és el paisatge. *Capvespre, Hivern, Paisatge de Castellar del Vallès, Portbou, Atzava-*

res, L'ermita o Masia en són exemples notables. Això no obstant, a l'exposició hi ha tres meravellosos retrats femenins —que destaquen per la malengia i la tendresa de la seva mirada—, on es palesa la mestria professional d'aquest pintor. Un talent creador que li venia de família, atès que el seu pare, l'il·lustre arquitecte Enric Sagnier, va ser l'artífex de la construcció del temple expiatori del Sagrat Cor, al Tibidabo, i de la capella del Santíssim del monestir de Montserrat.

Miquel Àngel Codina

MANUEL SAGNIER

Fernando Pinós - Galeria d'Art
C/ Consell de Cent, 325 - 08007
Barcelona

cultura

Una revista emblemàtica de la cultura catalana

■ «Serra d'Or» celebra el seu 40è aniversari amb un futur esperançador

BARCELONA.— Des del seu naixement, l'octubre del 1959, *Serra d'Or*, una revista de caràcter multidisciplinari editada per Publicacions de l'Abadia de Montserrat, ha estat un instrument cabdal i imprescindible per als qui volen sentir bategar el

pols de la vida cultural dels Països Catalans. I ho continua fent, encarada als nous temps, amb l'esperit de servei, modernitat, exigència i qualitat que sempre l'ha caracteritzada. La publicació commemora ara els seus primers quaranta anys de vida.

El P. Josep Massot, monjo de Montserrat i director de la publicació, va afirmar, el 20 d'octubre passat a l'acte de presentació del número especial, amb motiu del quarantè aniversari, que *Serra d'Or* és «l'única revista cultural de la postguerra que ha sobreviscut fins avui dia». Ha esdevingut un punt de referència obligat per als estudiosos que vulguin conèixer en profunditat l'àmbit cultural català dels darrers quaranta anys.

Es tracta d'una publicació de periodicitat mensual (onze números, un de doble i dos d'especials) i redactada íntegrament en català que des d'un principi es va proposar crear una plataforma eficaç de diàleg i debat, tot oferint les seves pàgines a un nombre molt ampli de col·laboradors de procedències ideològiques molt diverses, per tal de reconstruir la cultura dels Països Catalans. El seu temari comprèn matèries ben diverses, com ara la religió, la política, el disseny, l'urbanisme, l'economia, les arts plàstiques, la literatura, els espectacles, etc. Aquest tarannà miscel·lani ha estat la clau del prestigi i de la pervivència de *Serra d'Or*, que «no tan sols és passat, sinó que també és present i esperem també que tingui un futur», va afegir el P. Massot.

Nova maquetació

També s'hi va presentar oficialment la nova maquetació de la revista, que ja

es va fer realitat en el número de juliol-agost i que n'ofereix un nou aspecte, més atractiu i innovador, amb una lleugera

Portada del número commemoratiu dels quaranta anys de «Serra d'Or».

Els índexs de «Serra d'Or», informatitzats

Amb motiu del quarantè aniversari de *Serra d'Or*, s'han recollit tots els índexs anuals, des del mes d'octubre del 1959 fins al mes de desembre del 1998, en un sol document informàtic. Fet en format de tractament de text, el disquet recull tots els autors que han col·laborat a la revista durant aquests quaranta anys, ordenats alfabèticament, i, de cada autor, les col·laboracions per ordre cronològic.

El tractament informàtic permet cercar i trobar ràpidament els articles de qualsevol autor o tots els referits a un tema o un personatge determinat. És, per tant, una eina que fa molt més utilitzable i assequible la col·lecció sencera de *Serra d'Or*, la qual cosa s'emmarca dins de la seva voluntat de servei, un dels seus trets més rellevants. El disquets s'han editat en tres formats: PC Microsoft Word Windows 6.0, Macintosh Microsoft Word 6.0 o ClarisWorks 4.0. Cal recordar també que Publicacions de l'Abadia de Montserrat ha obert recentment una pàgina web (www.pamsa.com), on es pot trobar informació, entre d'altres continguts, sobre *Serra d'Or*.

en aquells moments la cultura catalana.

«Voldríem anar fent passos endavant i incidir en els debats d'avui i de demà, sempre amb el to de serenitat i d'acolliment per a tothom que ha caracteritzat *Serra d'Or*, sens dubte a causa de les seves arrels benedictines i de les difícils circumstàncies en què va néixer i es va desenvolupar», escriu el P. Josep Massot a l'editorial del número commemoratiu dels quaranta anys de la revista. Tota una declaració de principis que esdevenen l'objectiu fonamental d'un mitjà insubstituïble per al desenvolupament de la cultura i societat catalanes.

Miquel Àngel Codina

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Hans Holbein, «el Jove», pintor

El Vaticà va dedicar el 1993 un segell al pintor, gravador i dibuixant alemany Hans Holbein, amb motiu de la commemoració del 450 aniversari de la seva mort, on es reproduïx el quadre *Mare de Déu amb el burgmestre Meyer*. Hans Holbein (Augsburg, 1497 - Londres, 1543), anomenat *el Jove*, era fill del també pintor Hans Holbein, *el Vell*. El 1515 va anar a Basilea i el 1526, a Anglaterra, on va treballar durant tres anys per a Thomas More. El 1528 torna a Basilea, però a partir del 1532 es va establir definitivament a

Anglaterra, on va ser pintor del rei Enric VIII. Estigué plenament identificat amb l'esperit humanista. Retratista extraordinari, de la seva producció, cal destacar els retrats de Thomas More i Enric VIII, *Crist al sepulcre*, *Sant Jordi* i *Santa Úrsula*.

reordenació interna que en facilita la lectura. Marta Nadal, redactora en cap de *Serra d'Or*, va subratllar en el seu parlament que la publicació «va obrir en el seu temps nous camins». Això ho va fer des d'una posició d'avantguarda. També va citar una frase d'Albert Manent, segons la qual calia «una revista d'alta cultura de divulgació», que inclogués una reflexió ben feta dels diferents temes. «*Serra d'Or* va néixer amb la voluntat de cobrir un ampli espectre cultural», va ressaltar Nadal. Va representar un oasi esperançador dins del desert on es trobava immersa

Premi de poesia Amadeu Oller

BARCELONA.— La parròquia de Sant Medir ha convocat la 36a edició del Premi de poesia Amadeu Oller, destinat a poetes inèdits en llengua catalana d'edat no superior als trenta anys. El premi consisteix en la publicació del recull de poemes guardonat. Els originals han de ser enviats al Centre Parroquial de Sant Medir, c/ Constitució, 17 - 08014 Barcelona, abans del 20 de gener del 2000. Per a més informació: tel. 934 216 527. (C.C.)

Compartim el sosteniment de l'Església

col·labora amb Germanor

✱
"GERMANOR"

Diòcesis de Barcelona, Girona, Lleida, Solsona, Tarragona, Tortosa, Urgell i Vic.

14 DE NOVEMBRE DE 1999

El llibre de la setmana

Arribar a Déu

Manuel Cabada ha escrit un llibre important, que és la resposta a moltes inquietuds latents en la societat actual, tot i que de vegades s'amaguin sota l'aparença de la indiferència o d'un agnosticisme a ultrança. No es pot llegir aquest llibre, tan profund i ben treballat, sense posar en dubte les apreciacions precipitades de certs mestres que fan de l'agnosticisme una carta de navegació.

Manuel Cabada, professor de la Universitat de Comillas, a *Un Dios que da que pensar* convida a fer un recorregut històric sistemàtic sobre la temàtica de la divinitat, i amb això intenta, a més, clarificar i pensar una dimensió límit de l'home, que l'afecta i alhora el sobrepassa.

Aquest «lloc» difícilment expressable és el que es troba en l'arrel de tot el que se'n pugui dir amb més o menys encert. Ja es tracta de la realitat còsmica, de la seva expressió conscient, l'ésser humà, o de totes dues en una conjunció unitària, la divinitat apareix en qualsevol cas com la clau no còsmica, no humana, de tot allò que és còsmic i humà, de tot allò que és real i limitat.

En l'estudi, molt seriós i profund, Manuel Cabada intenta mostrar com les estructures profundes del cosmos viuen d'aquesta oculta presència del diví que

les fa possibles.

Ho fa a través de vuit capítols, després d'una introducció històrica general, molt necessària per saber situar-se en el cor del problema de Déu, i en el seu accés filosòfic i antropològic. S'imposa aproximar-se a l'experiència humana de la totalitat i al plantejament del problema de Déu, per aprofundir en la dimensió exterior de la pregunta de l'home pel seu ésser al món.

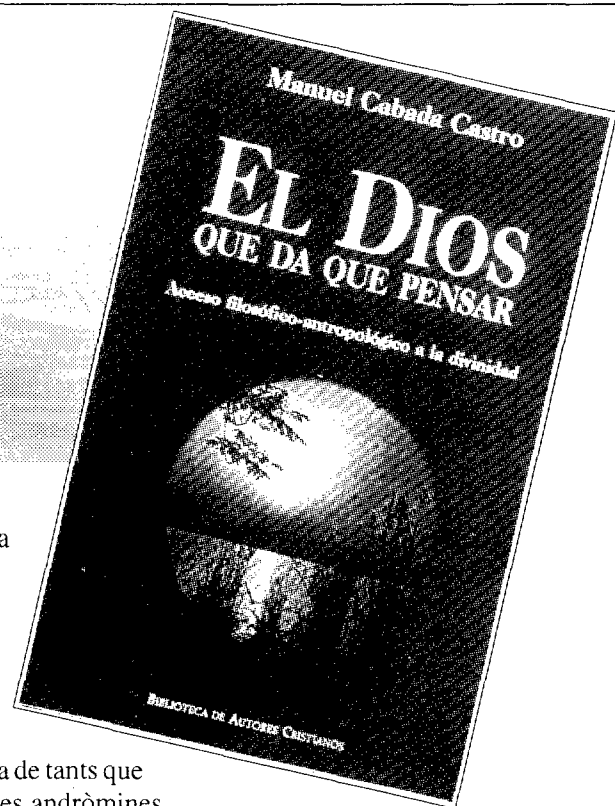
El nucli central del llibre rau en la pregunta de l'home sobre si mateix, amb la seva recerca insaciable de la felicitat a través de les múltiples formes d'aproximar-se al gran misteri. I amb això, perquè es planteja l'origen de la llibertat i l'activitat de l'amor, cal posar-se davant de l'íntima relació entre finitud i infinitud o entre consciència humana i divinitat.

És difícil resumir en unes paraules breus la profunditat d'aquest llibre, que

Manuel CABADA,
El Dios que da que pensar.
Biblioteca de Autores Cristianos,
Madrid 1999, 586 pàg

hauria de ser de capçalera per a persones cultes que vulguin reflexionar seriósament sobre Déu, hi creguin o no.

El fenomen religiós exigeix alguna cosa més que la indiferència frívola de tants que l'arraconen al bagul de les andròmines. No cal passar de l'*odium Dei*, de què parla Ortega, per exclamar després des de la cofa, com diu ell mateix, «Déu a la vista!». En un moment en què és en joc tota la concepció de l'home, corferit i necessitat, un llibre com el de Manuel Cabada és fonamental.

Els superficials se'n poden abstenir; els que intenten que la seva vida sigui alguna cosa més que una suma d'anècdotes vanes i inconsistentes l'han de tenir a les mans.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

L'Associació Catalana de Compositors

Vivim un món on l'existència exagerada d'egoisme i ambició ens mou al lament o a la protesta. Lamentar-nos pot ser encara un sofriment que se'ns demani que acceptem precisament per no caure nosaltres en l'ambició, però queixar-nos, denunciar actituds incomprensibles o injustes, ja es pot considerar una actitud raonable.

L'Associació Catalana de Compositors, que compta ja amb 25 anys d'existència, ha convocat recentment una roda de premsa on ha exposat una situació incomprensible referent a la poca o gens atenció que es té pels compositors catalans. Es va repartir un manifest amb prou detalls per, fins i tot, esverar-se dels fets que exposen, on es donen xifres fantasmagòriques, però que hem de considerar dissortadament reals. Com que no conec el tema a fons com a músic, però sí que m'afecta com a català, em limito a reproduir algunes de les dades del manifest.

En la temporada del Liceu de l'any 1997 es va interpretar un 5% de música catalana i un 0% de música de compositors catalans vius.

En la temporada de l'Orquestra Sim-

fònica de Barcelona i Nacional de Catalunya, OBC, les xifres van ser del 10,3% i el 7,7% respectivament.

I en el Festival de Músiques Contemporànies, les xifres són 4,7% i 15,4% d'altres músiques.

Tinguem present que el 1998 la Generalitat va decretar que per l'atorgament de subvencions s'obligarà a programar un 40% de música catalana, i que d'aquesta, un 10% sigui original d'autors catalans. Sembla, doncs, que encara es pot rectificar la conducta, però si continués donant més dades de les publicades comprovaríem que entusiasme, gaire entusiasme per complir aquestes normes, no n'hi ha hagut voluntàriament fins ara. Per exemple, als Diumenges al Palau, amb una subvenció de 40.000.000 de pessetes l'any 1997, només es va programar un 8,7% de música de compositors vius.

L'Associació de Compositors Catalans es queixa i es pot acceptar el seu retret com a inqüestionable. Gaire bé no pot anar un país si tota la seva força rau en el futbol.

Josep Ventura

Claret

Jaume Fontbona

Fem camí junts

La sinodalitat de l'Església

Aquest treball teològic pot ajudar tots els cristians que, havent ja treballat en la pastoral de l'Església, s'adonen que queda molta feina per fer. Ens pot ajudar a adonar-nos que treballar sinodalment, des de la comunió, és imprescindible si volem fer una pastoral inscrita en la missió de l'Església de portar l'Evangelí a tots els pobles.

Els daus 198. 144 p.

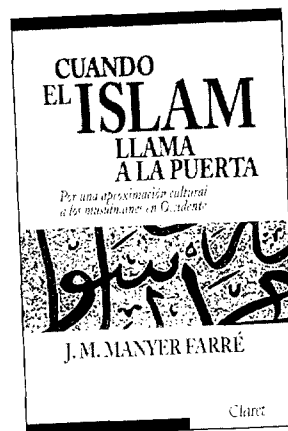
J. M. Manyer Farré

Cuando el Islam llama a la puerta

Por una aproximación cultural a los musulmanes en Occidente

La presencia del Islam, cada día más visible en amplias zonas de nuestra geografía, es una presencia de lo "diferente": costumbres, tradiciones, mentalidad, religión... El conocimiento de estas diferencias no suele ir mucho más allá de los tópicos. Y a base de tópicos no puede haber una aproximación profunda y menos una integración real. Este libro será de gran ayuda para esta aproximación e integración.

Punto de encuentro 3. 176 p.

Pensadors cristians del segle xx (5)

Karl Rahner: entre l'obertura i la tradició

Un home obert i sensible amb el seu temps

Els seus escrits i ensenyaments s'insereixen dintre del corrent filosòfic alemany de Heidegger (1889-1976), de qui va ser deixeble. Al mateix temps, es nodreix del pensament teològic alemany tant catòlic com protestant. Per això, quan parlem de Rahner, presentem un pensament obert a allò no catòlic, preocupat per la cultura moderna i, alhora, profundament tradicional.

Sens dubte, K. Rahner va ser un jesuïta alemany unit al rejuveniment del pensament cristià i eclesial. Professor de Teologia Dogmàtica a Innsbruck, preciosa ciutat austríaca, també va impartir lliçons a Munic i Münster (Alemanya).

Succeeix R. Guardini a la Facultat de Filosofia de Münster. Allí imparteix cursos sobre la cultura cristiana i el món actual, i destaca com el nou far intel·lectual entre els universitaris de l'època.

A partir del 1964 participarà en els treballs de la comissió teològica del Concili Vaticà II. El seu amor a l'Església fa que no interrompi l'activitat científica i pastoral, tot i que el 1971 li arribi la jubilació. Així, va continuar sent membre actiu del Sínode Nacional d'Alemanya.

La copiosa producció literària d'aquest pensador alemany va des del 1941 fins als últims dies de la seva vida. Entre els seus escrits destaquem: *Oïdor de la paraula* (1941), *Visions i profecies* (1952), *Llibertat de paraula en l'Església* (1953), *Paraules al silenci* (1957), *Canvi estructural de l'Església* (1973) i *Curs fonamental sobre la fe* (1976).

Cristianisme anònim

Moltes de les obres de K. Rahner han estat recollides a *Escrits de Teologia* i en la col·lecció *Quaestiones Disputatae*. Entre la profunditat dels seus escrits cal destacar una tesi original coneguda com a «cristianisme anònim».

Efectivament, per a ell Déu és un misteri. I cristià és qui topa amb aquest misteri. D'aquesta manera es plantegen qüestions fonamentals sobre l'existència humana i el més enllà. El cristià aprofundeix en l'experiència de la vida i empra els seus coneixements per endinsar-se en el misteri. Però... a què es refereix Rahner quan parla de «cristià anònim»? «A qui s'accepta a si mateix en la seva decisió moral, encara que aquesta decisió no es faci de forma religiosa» (*Escrits de Teologia*, 1954-1975). D'aquí que Rahner defensés que es pot ser cristià sense cap compromís religiós.

Aquesta teoria del cristianisme dispers i arrelat arreu del món va ser posada en qüestió. Això no obstant, el més valuós del seu pensament continua sent suggeridor: el dià-

Teòleg dialogant amb la societat de la seva època, Karl Rahner (1904-1985) va cercar el rostre d'una fe i d'una Església renovades, capaces de descobrir Crist a l'home del segle xx. Sempre arrelat en Jesús de Natzaret, es va quedar lluny de viure i d'ensenyar a viure un cristianisme merament normatiu.

Karl Rahner.

K. Rahner va ser un jesuïta alemany unit al rejuveniment del pensament cristià i eclesial

leg continu amb la dona i l'home del segle xx.

«Paraules al silenci»

Aquest és el títol d'un escrit de pregàries del teòleg alemany. Aquí trobem un diàleg viu amb Déu. Diàleg que recorre diversos temes espirituals (vida cristiana, Jesucrist, pregària, rutina...) sempre de manera càlida i plàcida. Rahner ens contagia la seva *espiritualitat del cor*.

«Amb tu vull parlar, i de què més puc parlar sinó de tu.» Així és com comença l'escrit, perquè Déu és per a ell «el Déu de la meua vida». La vivència experiencial de la icona de Crist en l'iter espiritual és la base de la seva mística: «En paraules humanes vas venir a mi

(...) i la paraula de l'amor ja no significarà allò que jo pogués témer que significués.»

Davant dels creients que protesten per la duresa de la llei divina, Rahner subratlla la llibertat de la vida cristiana. És Déu que ens ha fet lliures, i per això triem el camí del *Déu de la llibertat*. L'Evangeli, viscut com a Bona Nova, ens allunya d'un cristianisme normatiu, embrancat en innumbrables reglaments jurídics. D'aquí al cristianisme rutinari hi ha un pas ínfim.

I, davant dels cristians immersos en la malenconia d'una vida grisa, Rahner els encoratja a assaborir les promeses de Déu. Ja que «Déu ve incessantment cap a nosaltres mediatament i immediatament, i ens exigeix obrar i gaudir i que una cosa no resulti violentada per una altra, sinó constantment enfortida».

La fe reflexiva com a solució

El teòleg alemany, a *Curs fonamental sobre la fe* (1976), remarca el valor científic de la fe cristiana. Insta el creient a viure la fe intel·lectualment.

Avui dia, ja no n'hi ha prou de tenir la fe del carboner. L'home modern (oient del missatge) es troba directament enfrontat amb Déu (Misteri Absolut).

Els problemes que afligeixen tota persona no són indiferents per al cristianisme. És més, cap problema autènticament humà es pot deixar d'enfrontar amb el missatge cristià. Per això, Rahner considera que no n'hi ha prou de proclamar la fe perquè tots els problemes es resolguin. Al contrari, la fe exigeix del cristià que reflexioni i que estigui disposat a donar compte de les seves esperances. «L'esperança cristiana de l'existència com a tal és històrica. També el cristià s'alegra algunes vegades i plora en d'altres; unes vegades experimenta la grandesa, la vitalitat de la vida humana, i en d'altres assaborix la mort, la caducitat, el desengany.» Així, el cristià, sense absolutitzar la vida terrena, «creu i espera que el tot de la nostra vida experimentable sigui abastat pel misteri sagrat de l'amor etern» (*Curs fonamental sobre la fe*).

El contingut de la fe cristiana donarà fruit, si aquesta entra realment a la vida de la persona. Per a això, s'ha d'acollir lliurement i reflexionar-la assíduament en la part íntima del cor, a exemple de Maria (cf. Lc 2:51). La reflexió sincera de la fe durà a una actitud de diàleg en la seva exposició al no creient, sense caure en la violència del fonamentalisme.

En K. Rahner trobem el teòleg en constant diàleg amb l'home modern, la societat i les seves circumstàncies. Testimonia al pensador cristià que fa tot el possible per no desentendre's de les qüestions que inquieten la nostra postmodernitat.

Joan Manel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista
(stein@mixmail.com)

Si aquesta és la imatge més propera que tens de la natura, val més que t'acostis a l'exposició "Parcs naturals, més enllà dels límits" al Palau Robert.

La natura és diversió però, sobretot, és un bé que cal respectar, conservar i millorar per gaudir-ne així en tota la seva intensitat. Del 6 d'octubre al 30 de juny, al Palau Robert de Barcelona, podràs descobrir el passat, el present i el futur dels nostres espais naturals protegits.

Una exposició que et donarà la imatge d'una natura que va més enllà de tot el que coneixes. T'hi esperem.

**Generalitat
de Catalunya**

LOONEY TUNES, characters, names and all related indicia are trademarks of Warner Bros. ©1999.

Amb la col·laboració de:

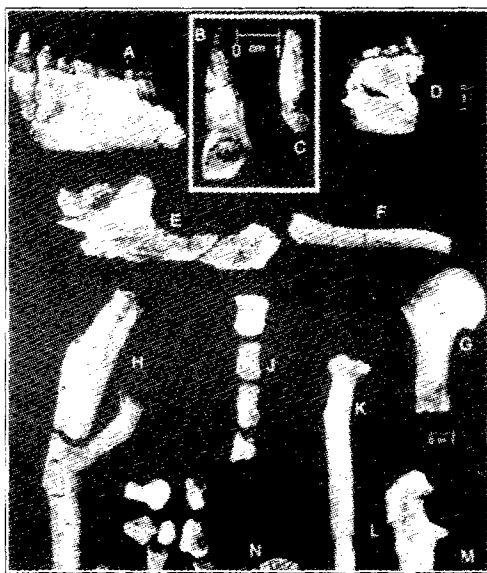
gasNatural

el Periódico

www.gencat.es/probert

Un fòssil interessant: L'«Equatorius africanus»

Es tracta d'unes restes de fa uns 15 milions d'anys d'un animal que probablement era un dels avantpassats de l'home i/o dels simis actuals. Aquest fòssil ha estat trobat a Kenya, on ja s'havien descobert tantes altres restes d'homínids importants. Els ossos que ara s'acaben de desenterrar corresponen a un animal que, segons sembla pels indicis que donen, ja caminava y no feia vida als arbres. Així ho diu Steve Ward de la universitat de Medicina d'Ohio (EUA) amb els seus col·legues de la de Yale. Són ben diferents dels ossos d'altres primats (simis) i han motivat que se'ls consideri un nou gènere i per això els han designat amb el nom d'*Equatorius africanus* (*Equatorius* no per haver-se trobat prop de l'equador, sinó per ser un «igualador» de dos troncs, el que portà a l'home i el que originà els grans simis actuals). De totes maneres, diu Ward, no és pas segur que s'hagi de considerar l'*Equatorius* com l'ancestre comú a aquestes dues ramificacions; podria ser també una branca col·lateral que es va extingir.

Ossos de l'«Equatorius», d'una antiguitat de 15 milions d'anys.

Sigui el que es vulgui, la troballa proporciona més dades sobre l'anomenada «edat d'or» de l'evolució dels primats que va començar fa uns 23 milions d'anys i donà origen a una multitud de gèneres i espècies. A mida que se n'han anat trobant restes s'ha hagut d'anar modificant l'arbre genealògic de l'espècie humana i també la dels altres simis. Avui dia els paleontòlegs han de ser, i són, molt cauts abans d'establir una filiació entre les diverses espècies que es van desenterrant. Des de les troballes de Louis Leakey a principis de la dècada dels seixanta ha plogut molt i les successives modificacions dels esquemes han fet que els dubtes s'hagin multiplicat. De totes maneres sempre és d'agrair qualsevol troballa que es faci i la d'aquest nou primate de Kenya que s'acaba de descobrir ens mostra que ben aviat hi va haver simis que deixaren els arbres per moure's a ran de terra. Això ja fa modificar un xic el model d'evolució que es tenia. La paleontologia és una ciència que s'està construint constantment i per això de vegades esdevé apassionante.

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

L'electricitat i els homes que l'han investigada

Què és la llum? Un flux de fotons. I què són els fotons? Unes entitats sense massa, produïdes per oscil·lacions dels electrons, i que es propaguen sempre a la velocitat de 300.000 km/s, amb propietats d'ones i de corpuscles ensem. Són, doncs, uns objectes ben misteriosos. Hi hauria una tècnica capaç de dominar-los? Per exemple: es podria fer que una determinada substància produís només fotons d'una mateixa classe de manera que tots ells tinguessin exactament la mateixa longitud d'ona, i així produirien un sol color (llum monocromàtica)? O bé, encara, seria possible aconseguir un feix de fotons que anessin tots a la mateixa direcció sense dispersar-se (llum coherent)? Un físic de primers de segle segurament hauria contestat que això és una utopia i que ni cal parlar-ne. Però la resposta actual és afirmativa des del 1960. Les dues coses són realitzables alhora. Un prodigi de la tècnica electrònica. Importantíssim pel munt d'aplicacions que ha proporcionat. Explicuem-ho:

Del màser al làser

Charles Hard Townes és un físic americà, nascut el 1915 a Greenville (Carolina del Sud) que es doctorà el 1939 a l'Institut de Tecnologia de Califòrnia, i que obtingué la càtedra de física de la universitat de Columbia el 1950. Millorar la tecnologia del radar era la seva principal obsessió com a científic. Ja sabem que el radar opera amb microones. Com trobar la manera més rendible de produir-les de gran intensitat? La idea de Townes va ser que les molècules podien servir millor que els circuits electrònics, ja que fent vibrar molècules en consonància amb la seva constitució electrònica es podrien obtenir radiacions d'ona molt curta.

Ara bé, tenim la molècula d'amoníac, per exemple, que vibra 24 mil milions de vegades per segon. Això produirà ones de només 2,5 mil·límetres. El problema és com «excitar» aquestes molècules. S'hi ha de fer incidir energia calòrica o elèctrica

44 El làser de tantíssimes aplicacions

que posi l'amoníac en un nivell d'energia superior. Si, a continuació, s'hi fa incidir una ona electromagnètica apropiada, les molècules d'amoníac tornen al seu nivell propi emetent l'ona que els és pròpia i que volíem. És una *emissió estimulada*. Molt més intensa que aquesta ona que acaben de rebre. Així s'obté una gran amplificació. Townes, amb els seus alumnes, començà a fer provatures el 1951, i el 1953 aconseguiren el que volien. L'invent fou patentat el 1954 amb el nom de *Microwave Amplification by Stimulated Emission of Radiation* (Amplificació de microones per emissió estimulada de radiació) que fou abreujat en MASER i ha donat el nom comú de *màser*. Ja tenim un radar de més abast i de detecció més fina. El nostre home seguí treballant en el seu invent i trobà la manera de substituir l'amoníac per semiconductors sòlids apropiats. Ja es poden detectar senyals ultradèbils amb aquest sistema que ja amplifica allò que rep.

Però la cosa no acabà pas aquí. Un altre físic americà, Theodor Harold Maiman, nascut el 1927 a Los Angeles (Califòrnia), doctor en física per Stanford el 1955, volgué trobar la manera de fer que el màser de Townes pogués construir-se amb ones tan curtes com les de la llum (de 3,8 a 7,8 deumil·lèsimes de mil·límetre). Entretant un holandès, Nicolaas Bloembergen, que s'havia traslladat a Harvard d'Amèrica el 1952, havia trobat el 1956 la manera de fer que el màser fos de descàrrega contínua (el de Townes era de discontinua, que és la que corresponia per a la funció de radar) i Maiman pensa a fer-lo també així, a més d'arribar al nivell d'ona lluminosa. I al maig del 1960, en el laboratori del *Hughes Aircraft Company* de Malibú, amb un cilin-

dre de robí perfectament cristal·litzat d'extrems ben plans i paral·lels i polimentats amb tota cura, recobert amb plaques de plata, infont-li l'energia d'estimulació dels electrons amb un tub de xenó que el rodejava, aconseguí un èxit total, una llum monocromàtica i coherent que es podia concentrar en el punt que es triés, amb tanta concentració que arribava a produir-hi una temperatura de més de 5.000°C!

Era el primer màser òptic. Un màser tan especial que es decidí posar-li nom específic, *Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation* (amplificació de la llum per emissió estimulada de radiació) o sigui LASER, i ara ja s'anomena *làser* internacionalment. Del de robí de Maiman a la multitud de models de làser actuals ha plogut molt, però això no ens ha de fer treure res al mèrit del primer.

Multitud d'aplicacions

El làser és dels invents electrònics que més usos pràctics ha assolit. Diguem-ne alguns: en l'àmbit de la medicina serveix de bisturi de precisió que, a més de no ser dolorós, és ideal per a la microcirurgia, ja que el seu feix lluminós pot reduir-se a una mil·lèsima de mil·límetre (un micró) de diàmetre, i té l'avantatge que fa d'hemostàtic, i evita les perilloses pèrdues de sang, perquè provoca l'oclusió dels capil·lars del lloc de la ferida. S'usa en les operacions de l'ull, com en els desprendiments de retina, en els casos de glaucoma, per treure les cataractes, etc. I en altres operacions quirúrgiques: eliminació de les plaques de les venes que impedeixen el pas de la sang, fatals per al cor o el cervell; tractament de tumors al cervell, estalviant la sempre pe-

rillosa trepanació; delicades operacions de la laringe; eliminació d'un melanoma (càncer de color negre) perquè en aquest cas només ataca les cèl·lules canceroses... No es podrien comptar les vides que ja ha salvat aquest estri electrònic.

I en el progrés de la ciència també ha tingut una contribució notable. A la primera arribada a la Lluna, poc després de posar-hi el peu Neil Armstrong també va posar al terra lunar un mirall especial que reflectint un subtilíssim raig làser enviat des de la Terra va fer possible mesurar la distància entre els dos astres amb un error inferior al decímetre. Des de satèl·lits artificials posats en òrbita a l'entorn de la Terra s'ha mesurat també la forma exacta del nostre planeta, gràcies al làser, amb la mateixa precisió.

En el món industrial, principalment en la fabricació d'automòbils, s'ha introduït l'ús del làser per a les operacions de tall, soldadura, foradament, etc. de làmines, ja que la seva altíssima temperatura i concentració permet fer tot això amb gran exactitud. Però encara s'ha aplicat a moltes més coses: inspecció interna d'aparells i conductes, holografia tridimensional, anàlisi del clima i de la pol·lució atmosfèrica... Acoplant el làser a fibra de vidre s'ha aconseguit convertir la llum en paraules (com ja s'havia fet amb les ones llargues de la ràdio) i aquests conductors poden transportar cent mil converses simultànies.

Deixant a part l'aspecte militar, ja que el làser es pot convertir en una arma (el raig de la mort) o un instrument de defensa estratègica contra els missils intercontinentals, diguem encara que és ell també avui un mitjà de difusió de la cultura: en la fibra de vidre pot transmetre en sis segons un text de tres mil pàgines i és amb làser que s'han pogut construir els discs CD (disc compacte) que dintre dels seus dotze centímetres de diàmetre poden concentrar les 18.000 pàgines d'una gran enciclopèdia.

Encara no fa quaranta anys que es va inventar i la seva utilitat ha desbordat totes les previsions.

Des de les 02.15 a les 06.00 hores, selecció de música instrumental.
Des de les 06.00 a les 21.00 hores, cada quart d'hora s'emeten informació general, de serveis, d'Església i solidaritat i cultural.
Cada dia, comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30 i 02.00 hores.

Dilluns

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (programa informatiu que inclou una tertúlia d'actualitat). Presentat i dirigit per Francesc Rosaura.
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika* (espai infantil).
21.15-22.00 *Cinc Cèntims* (programa d'economia i consum). Presentat i dirigit per Xavier Vilà.
22.00-23.00 *Nit d'Estels* (magazín d'Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Montse Girbau.
23.00-00.00 *Planisferi* (anàlisi de l'actualitat del món). Presentat i dirigit per Dani Vilaró.
00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, presentat i dirigit per Carme Catà i Jaume Rocosa. *Dietari de Música i Músics*, presentat i dirigit per Joan Úbeda.

Dimarts

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *Cum Laude* (ensenyament i universitats). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet.
22.00-23.00 *Nit d'Estels* (inclou l'espai *Mar de claror*).
23.00-00.00 *Vianants* (tertúlia intergeneracional). Presentat i dirigit per Teresa Pou i Imma Matas.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dimecres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *Planeta Blau* (medi ambient). Presentat i dirigit per Marta Cailà.
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música de cinema). Presentat i dirigit per Josep Chavarría i Xavier Cazeneuve.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dijous

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *Bojos per la Ciència* (ciència i tècnica). Presentat i dirigit per Antoni París.
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *De Pares a Fills* (temes al voltant de la família). En preparació.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Divendres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
21.15-22.00 *On tu em diguis* (propostes culturals per al cap de setmana). Presentat i dirigit per Aure Farran i Oriol Garangou.
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Amb Llum Pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
00.00-02.00 *La Gran Diferència*
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Dissabte

- 21.00-22.00 *Pentagrama de quatre* (música catalana). Presentat per Xavier Pujol.
22.00-23.00 *La Tercera Lluna* (magazín d'actualitat musical). Presentat per Joan Albert Lligonya.
23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (magazín de cinema). Presentat i dirigit per David Serra.
00.30-01.00 *Fila 7* (teatre musical). Presentat per Sergi Corbella.
01.00-01.30 *Cova de Jazz* (música jazz). Presentat per Gemma Abellan.
01.30-02.00 *De nou n'heu* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Diumenge

- 09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per Josep Maria Rojo i Josep Maria Palau.
18.45-20.00 *Eucaristia*
21.00-21.30 *La Pròrroga* (resum esportiu). Presentat i dirigit per Xavier Puig.
21.30-22.00 *Des de Nashville* (música country). Presentat per Roger Serra.
22.00-23.00 *Els Noms de la Música* (música clàssica). Presentat per Joan Úbeda i Roger Padollers.
23.00-00.00 *Temps de Paraula* (biblia i teologia).
00.00-00.10 *Moments a mitjanit* (programa de reflexió). Presentat i dirigit per Xavier Morlans.
00.10-00.30 *Missatge en una ampolla* (magazín cristià). Presentat i dirigit per David Ciscar i Miquel Albert Soler.
00.30-01.00 *A tot cor* (música coral). Presentat i dirigit per Joan Casas.
01.00-02.00 *Passió pel cant* (programa musical). Presentat i dirigit per Toni Roig.
02.00-02.15 *Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics*

Antonio Meléndez, secretari i comissari permanent de les «Edades del Hombre», suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles (edita i presenta: J. M. Aimbau).

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge de 22.05 a 23.00h, o bé de 22.30 a 23.00h. Objectiu, l'home: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista al Dr.

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

- 12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
9.15, 13.15, 17.15, 19.15 *Temps i circulació*
9.45 *Agenda*
12.45 *Recomanació turística*

Dilluns

- 09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *La veu del Bisbe*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimarts

- 09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *Estels sobre el Principat*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimecres

- 09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *Església d'Urgell*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dijous

- 09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *La taula de l'Evangeli*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Divendres

- 09.00-09.15 *Informatiu matí*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *El Tresor de la Història*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dissabte

- 12.00-12.30 *Una setmana més*
12.30-13.00 *La veu del Bisbe*
13.00-13.30 *La salut del cos*
20.30-21.00 *Estels sobre el Principat*

Diumenge

- 08.30-09.00 *La Taula de l'Evangeli* (repetició)
18.00-18.30 *El Tresor de la Història*

* Cada primer de mes publicarem la resta de la programació de les diferents diòcesis.

Diumenge 31

- 09.30 *Pueblo de Dios* (Repetició del dilluns 25)
10.00 *Últimas preguntas*
«Crec en la resurrecció dels morts.» Els propers dies ens evoquen una realitat de la qual sovint l'home contemporani sol defugir: la mort. La fe cristiana aporta una llum definitiva: a la mort seguirà la resurrecció de la carn i la vida eterna.
10.25 *Testimonio*
Meditació sobre un tema religiós catòlic.
10.30 *Santa Missa*
Amb la participació de la Coral Verge de Berà, de Roda de Berà (Tarragonès, arquebisbat de Tarragona), sota la direcció de Josep-Maria Nogué.
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

Dilluns 1

- 17.20 *Pueblo de Dios*
Espai sobre accions de solidaritat.

Dissabte 30

09.10 *Signes dels Temps*

«L'experiència de tenir un fill.» Diàleg entre creients i no creients. Amb la participació d'Ester Romero, presentadora de televisió, i Carme Riera, escriptora i professora a la UAB.

Altres temes:

- Una nova filla a casa. Testimoni d'una família que durant tres anys ha acollit a casa una nena sahrauí per tractar-la mèdicament.
—Un musulmà en un país de tradició catòlica. Entrevista-testimoni amb un immigrant musulmà i amb el delegat de la Pastoral de Migracions de l'arquebisbat de Barcelona, Mn. Ignasi Marqués.
—Mn. Ballarín (reflexió sobre l'evangeli)

(Presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge, a les 12.00 h del migdia, pel Canal TVC SAT; i el diumenge, a la 1.00 h de la nit, pel Canal 33.

Cada divendres

- 20.30 *Creure avui*
El programa repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

- 21.40 *Paraula i vida*
Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.
Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

Cada tercer dijous de mes

- 23.00 *Aquí, tots*

Cada divendres

- 22.30 *Camí de vida*
Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.

OCTUBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA MARE DE DÉU DEL ROSER

Internet

• **STELLA MARIS.**— S'acaba de presentar la pàgina web de l'Apostolat del Mar, www.stellamaris.net, en què es pot trobar «un món, el de la gent del mar, sovint massa desconegut i que treballa i viu aïllat», ha explicat el Servei d'Informació Vaticà.

• **INTERMÓN.**— A través de www.intermon.org podreu conèixer les campanyes de l'entitat, els projectes, les activitats, les notícies i com fer donatius. La web d'Intermón posseeix una àmplia gamma d'enllaços que permeten visitar altres organitzacions que pertanyen al grup Oxfam Internacional.

Barcelona

• **CEP.**— El 28 d'octubre, a les 19.00, tindrà lloc la inauguració del curs 1999-2000 del Centre d'Estudis Pastoral de les diòcesis catalanes. Es comptarà amb la presència de Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Tarragona i primat, president del CEP, i Mn. Francesc Pardo,

director del CEP. Lloc: c/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona.

• **AMICS DELS CLÀSSICS.**— El 29 d'octubre, a les 20.00, concert de l'Orquestra de Cambra Amics dels Clàssics amb Andreu Biosca, Montserrat Palet, Enriqueta Just i Lluís Sánchez com a violinistes. Dirigeix: Joan Palet i Ibars. Interpretaran peces de Morera, Vivaldi i Mozart. Lloc: Casa Elizalde, c/ València, 302 - Barcelona.

• **MÚSICA JOVE.**— El 29 d'octubre, a les 20.30, el Casal d'Associacions Juvenils de Barcelona i el Centre Cristià dels Universitaris conviden els joves al concert del grup Cap on'nam, de música tradicional i popular dels Països Catalans. Lloc: c/ Ausiàs March, 60 - Barcelona. Entrada lliure.

• **ATENEU BARCELONÈS.**— El 31 d'octubre, a les 19.30, concert d'Eduardo Castañón (guitarra) amb obres de Manuel M. Ponce, J. S. Bach, John W. Duarte i E. Granados, a l'Ateneu Barcelonès, c/ Canuda, 6 - Barcelona, tel. 933 188 634, fax 933 171 525.

• **FIDELS DIFUNTS.**— El 2 de novembre, a les 20.00, commemoració dels fidels difunts. Se celebrarà l'Eucaristia amb la interpretació del Rèquiem (K. 626) de Wolfgang Amadeus Mozart, per la coral d'Arquitectura de la Universitat Politècnica de Catalunya i l'Orquestra de Cambra Maria Reina, dirigida per Lluís Carné i Miguèlez. Lloc: església de Santa Maria de

Montserrat de Pedralbes (parròquia de Santa Maria Reina), avinguda d'Esplugues, 103 - Barcelona, tel. 932 035 539.

• **MISSA EXPIATÒRIA.**— El 3 de novembre obra expiatòria en favor dels difunts al temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo. A les 17.30, des de la plaça Lesseps (cantonada Pérez Galdós), surt un autocar cap al temple; a les 18.00, rosari, vespres i benedicció; a les 18.45, silenci i adoració; a les 19.00, missa d'expiació, i a les 19.45, tornada a la plaça Lesseps.

• **PIA ASSOCIACIÓ DE SANT ENRIC.**— El 3 de novembre, a les 20.00, a l'església de Maria Auxiliadora (c/ Sepúlveda, 68 - Barcelona), se celebrarà una missa en sufragi dels Enrics i Enriquetes i familiars difunts. Dirigirà els cants la Schola Cantorum de Barcelona que porta el mestre Joan M. Aragonès.

• **REFLEXIÓ I DIÀLEG.**— El 4 de novembre, a les 21.00, sessió plenària dels grups de Reflexió i Diàleg amb el tema *Les benaurances*, a càrrec de Josep Sans, pare claretà. Lloc: parròquia de la Sagrada Família, carrer Provença, 450 - Barcelona. Per a més informació: tel. 934 366 933.

• **NIT DE GETSEMANÍ.**— Homes del Sagrat Cor: hora santa mensual del primer divendres. Parròquia de la Bonanova (sants Gervasi i Protasi, plaça Bonanova, 12 - Barcelona), dijous 4 de novembre per a sacerdots, homes i joves: a les 21.15, punt doctrinal; a les 21.45, cafè i acollida; a les

22.00, hora santa, i a les 23.00, Eucaristia. El divendres 5, per a religioses, dones i noies: a les 11.00, hora santa i a les 12.00, Eucaristia. Parròquia de Sant Joan d'Àvila (Rambla Prim, 252 - Barcelona): dijous, participació d'homes a la Bonanova (autocar a les 21.00 per tornar a les 23.30); divendres, a les 17.00, dones i noies, i a les 18.00, Eucaristia.

• **MOVIMENT CRISTIÀ DE MESTRES I PROFESSORS.**— Curs *Noves idees per preparar el Nadal*, els divendres 5 i 19 de novembre, de 19.00 a 21.00. Informació i inscripcions: c/ Rivadeneyra, 6, 4t - Barcelona, tel. 934 125 567.

• **CONCERT DE CARILLÓ.**— El 7 de novembre, a les 12.00, concert del Palau de la Generalitat de Catalunya a càrrec d'Anna Maria Reverté, amb el programa *De Bach a Brahms*. Lloc: plaça Sant Jaume, 4 - Barcelona.

• **UNIÓ COMARCAL DE LLIGUES DE PERSEVERANÇA.**— El 7 de novembre, a les 17.45, hora santa organitzada per la Unió Comarcal de Lligues de Perseverança del Baix Llobregat, amb Martin Sarobe (Lumen Dei) com a predicador. Lloc: Colònia Güell.

• **AULA DE TEOLOGIA DE MONTALEGRE.**— El 8 de novembre comencen les classes del curs *El Gran Jubileu, celebració eclesial*, obert a tothom, els dilluns de 10.30 a 11.15. Dirigint pel Dr. Ignasi Segarra a l'església de Montalegre, c/ Vall-

APADRINEU UN NEN/A, AVIA

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurement i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! ¿VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN

CFCA, España C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)

Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcpny@teleline.es

FUNDACIÓ OBRA NTRA. SRA. DE FÀTIMA

Fa més de cinquanta anys que ajudem malalts tuberculosos veïns nostres.

Ara us demanem ajuda a vosaltres. La que pugueu... Perquè encara hi ha malalts i els volem atendre millor.

Truqueu-nos al telèfon **932 151 593** i veniu a conèixer-nos. Us donarem tota la informació que calgui.

Si ens voleu visitar o escriure ho podeu fer a:

Fundació Obra Ntra. Sra. de Fàtima c/ Pau Claris, 119, 3r 1a - 08009 Barcelona

Cursos de Balmesiana

• **Filosofia**, dimarts de 19.00 a 20.30 hores
Una aproximació filosòfica al misteri de la Creació
Metafísica de la Historia
Las virtudes según santo Tomás

• **Teologia**, dijous de 19.30 a 20.30 hores
Introducción a la Teología
De Dios Uno y Trino
De Dios Creador y Divinizador

• **Pedagogia**, divendres de 18.30 a 20.00 hores
Seminari «Ajudar a pensar bé»
Seminari «Materials de Filosofia i Ètica per a l'ESO»

• **Sagrada Escripura**, dimarts de 19.30 a 20.30 hores
Introducció general i Nou Testament

• **Família**, dilluns de 19.15 a 20.30 hores
Psicologia de les relacions entre pares i fills
Sexualidad: amor y responsabilidad

• **Latín**, dilluns de 19.30 a 20.45 hores
Lectura, tradició y comentario de textos bíblicos, patrísticos y litúrgicos

• **Inglés**, divendres de 18.00 a 19.30 hores
Curso conversacional

SECRETARIA: de dilluns a divendres, de 17.00 a 19.00 hores
Tel. 933 026 840. Fax 933 170 498. emartin4@pie.xtec.es
Duran i Bas, 9 (al costat del Portal de l'Àngel), Barcelona

Des del carrer

Va néixer a Reus fa 77 anys. Està casat i té quatre fills. Doctorat en Medicina, avui encara exerceix com a metge endocrinòleg a la capital del Baix Camp. En l'actualitat és vicepresident del Col·legi Oficial de Metges de Tarragona i la seva gran passió ha estat caminar. Senders i camins de tot Catalunya coneixen l'empremta de la seva petjada. Aquesta dèria li ha fet plasmar les vivències de caminaire en un bon grapat de llibres i guies.

El seu darrer volum és un exhaustiu estudi sobre els camins mil·lenaris de Catalunya que van a Santiago. El llibre serà presentat el dia 4 de novembre al Centre de Lectura de Reus.

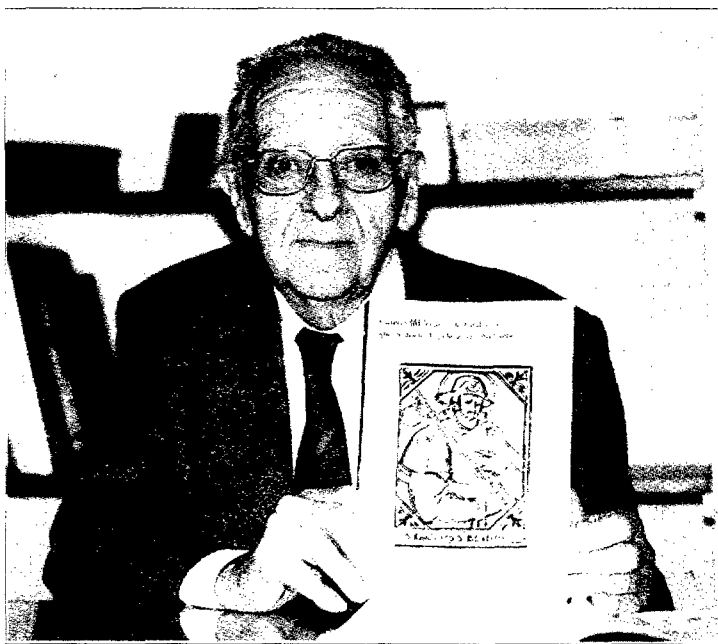

Foto: Joan Boronat

Enric Agudé, autor del llibre sobre els camins mil·lenaris de Catalunya que van a Santiago

«El Camí de Santiago, una superació que et fa arribar convençut de devoció»

—Tres anys de treball. Quina és la utilitat del llibre?

—Explicar en una primera part els camins traçats al nostre país que existien a l'edat mitjana, conseqüència de la xarxa viària romana, que no es va millorar fins al regnat de Carles III. Al segon capítol es descriuen els sis itineraris bàsics medievals, tal com es poden fer actualment, sortint de Puigcerdà, de Barcelona, de Montserrat, de Lleida, de Reus o de Tarragona.

—Són camins obligats?

—Les sis rutes que es descriuen com a camins de Sant Jaume són els únics itineraris possibles dintre de la complexitat de l'orografia catalana que els romans van utilitzar.

—Quan va sorgir a Catalunya l'advocació de sant Jaume?

—Va ser a partir del segle XIII i amb

una força extraordinària. Anteriorment no es coneixia pràcticament el nom de Jaume o Jacobus al territori que ara és Catalunya. El nom agafà molta difusió com ho demostra el fet que comtes i reis es digueren Jaume.

—De quina manera ha quallat entre els pobles aquesta devoció?

—Serà suficient esmentar que a Catalunya, entre les 370 poblacions per on passen les probables rutes xacobeas, n'hem trobat 149 que tenen l'església, un altar o una ermita dedicades a sant Jaume. En aquesta mateixa relació veiem que a 20 poblacions sant Jaume forma part del seu nom toponímic, sense oblidar que hi ha 125 localitats que celebren la festa major o la fira, el 25 de juliol. També hem trobat 58 goigs catalogats a llaor de l'apòstol.

—Creu que l'esperit del pelegrinatge és el que mou a tots els qui fan la ruta xacobeia?

—Evidentment que no. Hi ha qui s'ho pren amb esperit competitiu o excursionista de superació. Malgrat tot, crec que quan ets a mig camí comprens les motivacions i arribes a Santiago de Compostel·la convençut de les devocións. Almenys aquesta és la sensació que jo he experimentat. A més, personalment estic molt agraït a l'apòstol. Resulta que vaig ser atropellat per un vehicle, amb conseqüències molt greus. Tant, que el traumatòleg va diagnosticar que no tornaria a caminar. Però vet aquí que encara faig molts quilòmetres a peu. El mateix metge va atribuir la meva sorprenent recuperació a la fortalesa adquirida a través de les llargues caminades, com la del Camí de Santiago.

Joan Boronat

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

De les eleccions passades

Precedides, fins a l'últim moment, de moltes enquestes, les eleccions són, al capdavant, l'enquesta definitiva. Encara que els seus resultats admeten lectures diverses —prou ho hem vist en els dies passats— les seves xifres són inamovibles, ja no ballen al so de la música dels mítings. Què ens diu, més enllà de la política estricta, l'última i recent consulta electoral?

En primer lloc, que l'interès popular per votar, en lloc de créixer, minva. Gairebé un 40 per cent dels ciutadans, quatre punts més que el 1995, han optat per l'abstenció. I això que aquestes eleccions semblaven tenir tots els ingredients per a una mobilització amplíssima... Tot i que els analistes no consideren greu aquest percentatge, no deixa de preocupar una mica, tot just després de només 20 anys de democràcia. La ubicació de l'abstencionisme és força diversificada. Abans, en les autonòmiques, s'atribuïa a les zones més industrials. Ara es parla també del col·lectiu dels joves. I de la Catalunya interior: Girona, per exemple, ha incrementat el seu darrer índex d'abstenció en gairebé un 5%.

Molts diran, sens dubte, que la culpa d'aquest desinterès és dels polítics. Aquests faran bé de deixar-se interpel·lar sobre la seva capacitat de respondre a les aspiracions del país real. Però no seria bo contribuir al descrèdit de la política amb una crítica sistemàticament negativa. Un excel·lent text dels bisbes francesos sobre aquests temes es titula, precisament, *Rehabilitar la política*.

I els catòlics, quin nivell de participació assolim? No en tenim dades. La nota de l'episcopat català era ben clara en la recomanació del vot. Però la seva difusió va ser escassa. ¿Per què, d'exhortacions com aquesta, no se'n fan ressò moltes comunitats parroquials? Quant als candidats, ha estat un goig veure noms de cristians en moltes llistes electorals. És una mostra de presència activa en la societat i de pluralisme. Però, ¿es nota, després, a l'interior dels partits i en el Parlament, aquesta presència? Potser hi ha també entre els catòlics una certa decepció en aquest punt, la qual pot incidir en l'ànim d'anar a votar: com si els cristians políticament compromesos resultessin més influenciables que influents.

Baixant a l'anecdota de la campanya, vaig trobar anacrònic, si més no, que el líder d'IC-V introduís el Vaticà en el debat, convertint-lo en el *tapat* d'una determinada política. En canvi, vaig trobar simpàtic que el líder d'EU, en un míting de la plaça de Catalunya, expressés el seu respecte als creients i, sobretot, a la persona de Jesucrist.

Ara mateix

Impromptu

Empassar-se la píndola

La dita és molt antiga. Segurament remunta als primers temps galenístics, amb les seves amargues medecines, líquides o sòlides, difícils d'empassar. Modernament les coses han canviat i les medecines no són tan amargues, algunes amb gust d'algun licor que les vol dissimular, i les pastilletes són fàcilment empassables, o bé s'arraconen els fàrmacs i es passa pels raigs làser, radiacions cobàltiques, etc.

I la dita, actualment, ha passat a altres camps: el dels negocis, el de les il·lusions, el de la política... Qui s'empassa còmodament la píndola quan un negoci ha fallit? És difícil quan s'arriba tard per realitzar un projecte, quan es comprova que en la seva realització s'ha comès un error que el fa impossible. Quan en un concert l'èxit era cantat, i l'esguerra un fora de to inesperat. Cal un fort exercici de voluntat per superar les amargues situacions, la defenestració d'un esforç, en una paraula, «empassar-se la píndola».

És molt millor treure les conseqüències lògiques, mirant quina ha estat la causa. I aleshores potser ens adonarem, si l'obcecació no ens ho priva, que no hem afinat prou les armes de combat, que hem volgut fer ús d'eines oscades, que la sinceritat s'ha rendit a l'obsessió, en detriment de la noblesa de la lluita.

Aquest és un bon punt de meditació.

Oriol Camps